

Priznanja ob dnevu vstaje

Več plaket ZRB in ZRVS dobili tudi Dolenjci

„Hočemo, da se besele v vsej naši praksi, od vrha do tal, ujemajo z dejanji. Tako se obračunajo tudi navzven, zunaj svojih vrst, v javnosti, med ljudi. V obredni revucije hočemo ostati, dokler smo,“ je med drugim poudaril predsednik republiškega odbora ZRB NOV Janez Viga. Odbor ZRB NOV Janez Viga potnik prejšnji teden na slovesnosti, na kateri so podelili letošnje nagrade vstaje in druga priznanja posameznikom in organizacijam.

Nagrade vstaje slovenskega naroda za leto 1982 so prejeli: akademski kipar Božo Pengov za življenjsko delo, dr. Dušan Biber za knjigo „Tito - Churchill, strogo tajno“, Albert Klun za knjigo „Brigada bratstva in enotnosti“, Vlado Kozak za knjigo „Kozaska pričevanja“, Ivan Maček - Matija za „Spomine“, revija Borec in drugi zvezek zbornika „Notranjski listi“.

Plakete ZRB NOV Jugoslavije za leto 1982 so med drugim prejeli: Leopold Bečej iz Črnomlja, Maks Bilc iz Sevnice, Bojan Fabjan iz Črnomlja, Vinco Kopic iz Metlike kot posamezniki, od organizacij pa: garnizija JLA Ribnica, posestvo Snežnik Kočevska Reka, ZB NOV Bregansko selo - Brežice in ZB NOV Bršljin - Novo mesto.

Plakete ZRVS, podeljene ob tej priložnosti, so dobili tudi: Belokranjski, Dolenjski, Vzhodnodolenjski, Zahodnodolenjski, Kočevski in Krški odred.

Jevša: slovesno

Prireditev je bila ura zgodovine

Jevša, partizanska vasica na Bohorju, je bila 22. julija prizorišče osrednje občinske proslave v krški občini ob dnevu vstaje. Razvili so nov prapor senovske borčevske organizacije, njen predsednik Pavle Petan pa je podelil priznanja borcem - jubilarom.

Več kot tisoč zbranim sta govorila predsednik občinskega odbora ZRB NOV Krško Stane Nunčič in Stane Čuber, predstavnik senovske Lise, pokrovitelja spominskega obeležja v Jevši, kjer je med zadnjo vojno padlo 23 borcev. Ta je podrobneje orisal tragične dogodke. Povedal je, da še vedno ni znano, kdo je izdal partizane, ki so jih Nemci tedaj pobili.

P. P.

LE DVE BRIGADI

V drugi izmeni MDA Bela krajina sta namesto treh le dve brigadi, Šiška-Kavadarci in Šmarje pri Jelšah, medtem ko brigada iz Ilirske Bistrice ni prišla. Tako je v drugi izmeni okoli 100 brigadirjev, med njimi tudi nekaj črnomaljskih študentov. Brigadirji gradijo vodovod Vinica - Perudina, pri čemer jim bodo pomagali tudi mladina in vojniki iz črnomaljske občine. Prvi tak skupni udarniški dan bo to soboto, ko se bo brigadirjem pridružil okoli 120 vojakov iz črnomaljske garnizije in še toliko mladincev.

PREMALO ROSEJA

V metliški Vinski kleti so nad sprejemom njihovega novega vina rose v Beli krajini in na Dolenjskem prijetno presenečeni. Ugotavljajo, da so pripravili premalo tega vina in so prve količine na tržišču hitro pošle. Da bi vzdržali do novega letnika - pričakujejo, da bo novo vino sposobno za prodajo decembra - ga Vinska klet sedaj daje na trg v majhnih količinah.

Kako do zaščite pred točo

Na Lisco bodo preselili radar z Žikare vasi - Idejni načrt obrambnega sistema pred točo osrednje in severovzhodne Slovenije - Obramba že prihodnje leto?

Huda toča, ki je konec junija poleg dobrih del osrednje Slovenije poškodovala tudi predele v brežiški občini (ujma je zatem klestila še po nekaterih krajih), je znova zastavila vprašanje, kaj je z obrambo proti toči.

V svetu se proti tej ujmi borijo z letali, strokovnjaki pa imajo za najuspešnejši sistem raketnih izstrelitvišč, povezanega z učinkovitim radarjem s posadko za opazovanje oblakov. Slovenski zakon o zaščiti proti toči govori o treh območjih: za Primorsko, severovzhodno Slovenijo in osrednjo Slovenijo, kamor naj bi spadalo tudi Posavje z ožjo Dolenjsko in Belo krajino.

Kot pravi inž. Albin Ješelnik, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev skupnosti tega sistema v osrednji Sloveniji, sicer pa direktor sevnškega Kmetijskega kombinata, bi bilo treba preseliti radar z Žikare

TERASE SAMEVAJO PRAZNE - Kdo ve, kakšni so vzroki, da so terase gostinskih lokalov - kot tale v Ribnici - tako prazne. Morda je temu krivo muhasto vreme v zadnjih dneh julija, morda suša v denarnicah, lahko tudi presahle reke turistov. Skratka možak, ki je sam samcat sedel med praznimi stoli, gotovo ni preveč razmišljal o vsem tem. Prav gotovo pa bodo gostinci, ki jim tako majhen obisk gotovo ne more povzročati prevlekega veselja. Pa ne zaradi tega, ker bi tako silno radi delali, ampak ker bo izkupiček ob koncu meseca gotovo manjši, kot je bil lani ob istem času. (Foto: J. Simčič)

SEDMIČ VSI SKUPAJ - Takole je bilo med programom pri Milavžu na Gorjancih, kjer je ob dnevu vstaje in srečanju vsega kolektiva IMV govoril Miro Gošnik, član predsedstva republiškega odbora Zveze sindikatov. Več o srečanju, ki se ga je udeležilo okrog 5.000 ljudi, poročamo na novomeški strani. (Foto: R. Bačer)

Društvo je ubranilo cviček

Deset let društva vinogradnikov Dolenjske - Proglašeni častni člani in zaslužni vinogradniki

V soboto je bila sredi malkovških gor, v zidnici Igorja Malusa, skupščina delegatov Društva dolenjskih vinogradnikov od desetletnici tega društva. Predsednik skupščine društva Stane Prijatelj je pozdravil gosta inž. Ivana Kukoveca, predsednika Splošnega združenja kmetijstva in živilstva Slovenije in generala Miho Butaro, tudi prizadevnega vinogradnika.

Inž. Kukovec je pohvalno ocenil delo Društva dolenjskih vinogradnikov, posebno njegovo vlogo tedaj, ko so nekateri pred desetletjem hoteli „uničiti“ cviček. „Nekateri so hoteli celo z zveznim zakonom razvednotiti to vino. Treba je doseči spremembo zveznih predpisov, ki bi radi prepovedali točenje cvička in drugih vin iz majolike in sodov,

kljub ustrezni kontroli,“ je menil slavnostni govornik.

Poudaril je vrsto misli, ki jih bo vredno ponoviti na jesenskem jugoslovanskem kongresu vinogradnikov in vinarjev v Gornji Radgoni. Doseči bi morali prepoved sajenja vinogradov v ravnini, kjer naj bi raje sejali krušna žita. Na ta kongres lahko pridejo Dolenjci z vrsto sporočil, oreizkušenih v praksi. Od skupne

• Za častne člane društva vinogradnikov Dolenjske so bili izbrani: magister Boris Andrijačič, Jože Lampret, inž. Marjan Legan, od kolektivov pa: Krkin tozd Zdravilna zelišča, Srednja kmetijska šola Grm, tozd Vinogradništvo in kleti krškega Agrokombinata, tozd Hmeljnik novomeške Kmetijske zadruge, Vinska klet metliške Kmetijske skupnosti. Med številnimi zaslužnimi člani je ta naziv prejel tudi Tit Dobersek.

obnove vinogradov do javnosti znanih prireditev dolenjskega cvička in kataloga dobrih kletarjev.

Inž. Kukovec je poudaril prednostno naravnost naše kmetijske politike, ki podpira razvoj kmečkega

Jeseni bo manj vina

Popolnoma uničene vinograde bodo morali posekati

Na Bizeljskem, v Pišcah in v Sromljah se nič ne veselijo trgatve, odkar jim je toča uničila večino letine. Pri Slovini bodo imeli zaradi letošnjega izpada pridelka za 8.885.000 dinarjev škode, kmetje za 94.724.000 dinarjev, vendar to še ni vse. Komisije, ki so si ogledale prizadete kraje, so ugotovile, da se bodo posledice neurja poznale še precej dolgo.

Popolnoma uničene vinograde bodo morali lastniki posekati in razen tega prevzeti nase še breme za njihovo obnovo. V manj poškodovanih nasadih so se vinogradniki prizadevali lotiti dodatnih del, ki jim jih za ublažitev posledic svetuje strokovna služba. Za obnovo, zaščito, gnojenje in druga dela na opustošenih površinah bodo zasebni kmetje potrebovali 116,7 milijona dinarjev, Slovin pa 41,5 milijona.

Povprečno škodo v vinogradih družbenega sektorja cenijo na 77 odst., v zasebnih nasadih pa na 70 odst. Neurje je poškodovalo tudi precej stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopj ter uničilo nekaj cestnih odsekov. Škoda na objektih znaša 27,4 milijona dinarjev, skupna škoda po neurju pa znaša po zadnjih podatkih 280.465.000 dinarjev.

Posavske občine so pri zbiranju in dodeljevanju pomoči pokazale zgledno solidarnost. Kmetijske organizacije v Brežicah so takoj poskrbele za to, da so kmetje dobili potrebna zaščitna sredstva, gnojila in smena, skupnost socialnega skrbstva pa je prizadetim družinam dodelila enkratno denarno pomoč.

I. TEPPEY

Mali Log dobil obrat Rika

Otvoritev v nedeljo je bila posvečena dnevu vstaje

Ob dnevu vstaje, v spomin na dogodke, ki so se pred 40. leti zgodili na širšem območju ribniške, kočevske in cerkniške občine in ob krajevem prazniku krajevske skupnosti Loški potok so preteklo nedeljo v vasi Mali Log predali namenu nov obrat Rika.

Poleg velikega števila krajanov Loškega potoka in ribniške občine, so se proslave udeležili številni borci bataljona Miloša Zidanška, partizanske bolnišnice na Ogenjci in delegacija medicinskih sester iz slovenskih društev. Na proslavi sta govorila Stanko Rus, predsednik občinske skupščine Ribnica ter predsednik krajevske skupnosti Loški Potok Ivan Lavrič. V kulturnem delu programa so sodelovala kulturno umetniška društva iz Loške doline, Loškega potoka, osnovnih šol in

pihalna godba iz Ribnice. Ob koncu proslave, ki jo je motilo slabo vreme, so najbolj zaslužnim graditeljem tovarne podelili priznanja.

V novi tovarni, ki je bila zgrajena v rekordno kratkem času, bodo zaposleni domačini, ki so se doslej vozili na delo v Ribnico. Veljala je okoli 70 milijonov dinarjev, v njej pa bodo izdelovali zimsko opremo in stiskalnice za odpadne surovine. Poskusna proizvodnja se je v tovarni začela že 1. julija, po novem letu bo obrat začel poslovati kot temeljna organizacija Rika.

M. GLAVONJIC

JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO SPET DELA

Konec prejšnjega tedna so jedrsko elektrarno Krško spet priključili na naše elektroenergetsko omrežje. Strokovnjaki ameriške firme Westinghouse so namreč popravili ventil, ki je povzročal motnje, zaradi katerih je prišlo v jedrski elektrarni Krško do zastaja. V nedeljo je jedrska delala že z 90-odstotno močjo, kar pomeni, da je njen generator oddajal 565 megavatov.

Tudi Belokranjci končali z žetvijo

Kombajnisti delali brez razporeda, zato je prihajalo do zamud

V Semiču in tudi drugod v Beli krajini so končali z žetvijo pšenice. Nekaj so je zamenjali za koruzo, ostalo pa bodo uporabili sami. Letos so posejali s pšenico zelo velike površine, ljudje pa so z letino zadovoljni, saj je pridelek dober.

Na žalost je bila žetev slabo organizirana. Ker kombajnisti niso imeli razporeda dela, je prišlo do velikih zamud. Kombajnisti so na razbitih in majhnih parcelah več časa porabili za premike kot za samo žetev, poleg tega pa je delo s kombajnom na nekaterih njah precej nevarno in počasno. Vse to bodo morali upoštevati prihodnje leto, da ne bo nepotrebne jeze, negodovanja in izgubljenega časa.

F. DERGANČ

TRŽIŠKI DRUGI AVGUST

V krajevni skupnosti Tržišče bodo tudi letos proslavili svoj krajevni praznik. Poudarek ob tokratnem 2. avgustu bo dan 40-letnici ustanovitve bataljonov in odredov vodilne brigade naše narodnoosvobodilne vojske. V soboto, 31. julija, bo otvoritev asfaltirane ceste Malkovec - Kumpolca, kjer bo ob spominski plošči tudi manjša slovesnost. V nedeljo ob pol desetih bo v Tržišču osrednja proslava. Takrat bodo na stavbi krajevske urada odkrili spominsko ploščo odboru tržiške OF. Pobudo za odkritje te plošče so dali borci to pomlad.

A. ŽELEZNIK

V IMV prvi znaki okrevanja

Na seji zbora združenega dela novomeške občinske skupščine je tekla poglobljena razprava o stanju v IMV in sanaciji - Brez olepšav: letos bodo izgube dosegle višek

„IMV je velik in težak bolnik, ampak tudi okolje, v katerem živi in dela, je bolno,“ je med drugim dejal Janez Šter, predsednik začasnega kolegijskega poslovnega organa IMV, ko je pojasnjeval zdajšnje stanje. Vendarle pa je bilo razbrati, da se najtemnejši oblaki nad kolektivom zlagoma razmikajo.

Poleg napisanega poročila o uredništvu sanacijskega programa so delegati dobili še vrsto dodatnih informacij iz prve roke. Saj so jih delegatom posredovali člani delegacij iz IMV in najodgovornejši iz novega vodstva tovarne.

Še daleč razmere v IMV niso urejene, vendar pa je za leto 1980 in 1981 rešeno kritje izgube, konec junija je bil deblokiran žiri račun, v dveh mesecih pa so nedokončano proizvodnjo od 9.000 avtov in prikolic zmanjšali na 3.000. Še vedno je proizvodnja motena zaradi pomanjkanja raznih materialov in delov in proizvajajo z izgubo 5 milijonov na dan, vzroki za izgubo pa so domala isti kot prej.

Brez olepšav so delegatom odkrito predstavili zdajšnji položaj tovarne, ki pa nima več 6.000 zaposlenih, temveč le nekaj nad 5.000, ker so mnogi odšli. Tod 20.000 delavcev iz raznih delovnih organizacij družbenega in zasebnega sektorja, ki pomenuje 1.200 kooperantov tovarne, je odvisnih od IMV. Nekateri namenjajo za IMV tudi do 70 odst. svoje proizvodnje. Veriga težav iz novomeške tovarne se torej vleče po vsej državi.

TOPLA VODA IZ TOPLIČNIKA

V Topličniku blizu Kostanjevskega gradu so že pred časom odkrili izvir tople vode. Krška občinska raziskovalna skupnost ima v svojem programu tudi nadaljevanje raziskav, nalogo pa naj bi opravil Geološki zavod iz Ljubljane. Če bi odkrili močnejši izvir tople vode, bi bilo to izjemnega pomena za razvoj turizma v „dolenjskih Benetkah“, ki že sicer slovijo po naravnih lepota in bogati kulturno-zgodovinski dediščini.

Največ pa je odvisno od tega, kaj bo glede IMV te dni rekla republiška skupščina, kajti odločitev o rešilni injekciji za tovarno pomeni za Slovenijo hkrati obvezno most do kritja izgub še v dveh naslednjih letih.

R. BAČEL

Do konca tedna bo spremljivo vreme, predvsem v notranjosti Slovenije bodo še krajevske plohe ali nevihte.

Gradnja stanovanj - ogledalo našega dela

V času, ko s precejšnjimi težavami, odpora pa tudi z nedoslednostmi poskušamo dobiti usodno bitko z inflacijo, pa eno njenih najpomembnejših žarišč ostaja nedotaknjeno. Gre za stanovanjsko gradnjo, ki golta ogromno denarja - okrog 10% nacionalnega dohodka - za cene stanovanj, ki že leta in leta rastejo hitreje kot za vse drugo.

Tudi samoupravne akte s stanovanjskega področja pogosto spreminjamo. To ne bi bilo nič slabega, če bi to spreminjanje ne bilo neposredno odvisno od trenutnega odnosa sil v delovnih organizacijah. Razen tega te dokumente praviloma sestavljajo poslovodni organi, organi upravljanja in strokovne službe. Nič čudnega torej, če imajo prednost pri dodeljevanju družbenih stanovanj ljudje iz vodilne sestave v delovnih organizacijah ter družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih.

Pri gradnji stanovanj vlada zmeda. Imamo družbeno kontrolo cen za perutnino, alkohol in detergente, stanovanjsko gradnjo pa smo prepustili stihiji, nedelu in mnogim drugim vplivom, ki so močnejši kot vpliv tistih, ki ustvarjajo in odštevajo za stanovanja svoj dohodek.

Edini izhod iz sedanje stihije stanovanjske gradnje je vpeljava več reda, namenska poraba sredstev, izključevanje posrednikov, razvijanje samoupravljanja pa tudi uvajanje ekonomskih zakonitosti - naložbe lastnih sredstev v gradnjo stanovanj ter uvedba ekonomskih stanarin. Na ekonomske stanarine ne prehajamo zato, ker so si mnogi vodilni ljudje že zagotovili velika komfortna stanovanja in zdaj zavlačujejo uresničevanje družbenega dogovora o stanarinih, nasprotujejo pa tudi uvajanju lastnega deleža za pridobitev stanovanjske pravice do najetja družbenega stanovanja.

Veliko resnih razlogov je, da bi cene stanovanj končno prišle pod najstrožjo družbeno kontrolo. Najmanjši razlog, ki pa nedvomno ni zanemarljiv, je, da bi tako lahko vsaj statistično zabeležili kakšen odstotek manj pri stopnji inflacije. Mnogo pomembnejše pa je seveda, da bi tako dali pod drobnogled mnoge faze in stroške gradnje. Pokazalo bi se, da pri nas stanovanja gradimo po 20 let, to je dlje kot kjerkoli na svetu. Po namenskih družbenih sredstvih za to področje, a tudi po porabljenih, smo med prvimi v Evropi, po številu zgrajenih stanovanj iz teh sredstev pa med zadnjimi.

Resna kritična analiza cen stanovanj bi nedvomno dokazala popolno upravičenost družbene kontrole cen stanovanj. Če je ne bomo vpeljali, lahko zaidemo v razmere, da bomo lahko zgradili le še simbolično število stanovanj, da ne govorimo o tem, kaj se bo zgodilo - in kar se pravzaprav že dogaja - z zahtevno po večji udeležbi osebnih sredstev v stanovanjski gradnji in o koristnosti njihovega združevanja z družbenimi, kar smo uzakonili kot najnost. Treba je ugotoviti, kolikšen je resničen vpliv tistih, ki sredstva ustvarjajo in jih za stanovanja odštevajo in komu je gradnja stanovanja potrebna kot izgovor za dolg in zapleten proces gradnje.

VINKO BLATNIK

BRIGADIRJI IN VOJAKI - Med brigadirji ZMDA Suha krajina je veliko zanimanja vzbudil prikaz bojne tehnike, ki so ga pripravili vojaki iz vojašnice Milana Majcna. Najbolj zanimivo je bilo seveda preizkusiti, kako posamezni instrumenti delujejo. (Foto: S. Pelko)

Odbili „desant“ na Žužemberk

Obrambni dan brigadirjev druge izmene zvezne MDA Suha krajina 82

Znano je, da življenje na mladinskih delovnih akcijah še zdaleč ni omejeno le na delo na trasi ali gradbišču. Mladinci - brigadirji se usposablajo še na številnih drugih področjih. Ena takih dejavnosti, ki nepretrgoma poteka skozi vsa izmen, je brez dvoma splošni ljudski odpor. Svoj vrhunec pa ta dejavnost doseže ob posebej pripravljenih obrambnih dnevih.

V drugi izmeni ZMDA Suha krajina 82 so tak obrambni dan imeli v soboto, 24. julija. Celoten program je v sodelovanju s štabom akcije in z vojašnico Milana Majcna pripravila novomeška občinska konferenca

Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije.

Vse skupaj se je pravzaprav začelo že v petek popoldne, ko so se brigadirji iz Maribora, Izole, Zagorja, Sarajeva, Prizrena in iz brigade Rdečega križa zbrali v žužemberški kino dvorani, kjer so poslušali predavanje o sistemu samozaščite in si ogledali nekaj filmov. Pravi začetek pa je bil v soboto že ob štirih zjutraj. Takrat je namreč alarm označil, da je sovražnik izvedel „desant“ na bližnje vzpetine. Brigadirji so se, razporejeni po brigadah, hitro premaknili na ogroženo ozemlje in sovražnika, ki je bil veliko močnejši,

Spremenjene razmere gospodarjenja narekujejo v Sloveniji omejevanje porabe na vsa področja - Zelena luč nenehno gori le izvozu kot prvenstveni nalogi srednjeročnega obdobja

Čedalje bolj je očitno, da sedanji plani ne morejo obveljati. Zato so se vsespovsod že začele akcije za spremembo. To pomeni, da bo nujno prenekatere postavke ali izčrpati ali pa znatno znižati. Hudi posegi se obetajo zlasti pri predvidenih naložbah. Kot smo v zadnjem času lahko večkrat slišali ali prebrali, bodo imele prednost tako imenovane izvozne, kmetijske in infrastrukturne naložbe. Kajti izvoz ostaja tudi v času, ki za gospodarstvo ni nič kaj obetaven, naša prvenstvena dolžnost. Še več, izvoz je pogoj, da bomo izplavali iz težav.

Stališča slovenskega izvršnega sveta, ki se je v to problematiko poglubil pred kratkim, govore prav o tem. Spisek sprememb srednjeročnega načrta naše republike, ki jih izvršni svet predlaga, je precej dolg. Med drugim je rečeno, da bo zavoljo zmanjšanja možnosti za zadolževanje v tujini in drugih razlogov v obdobju 1981-1985 za gospodarske naložbe v Sloveniji na voljo le 221 milijard dinarjev ali 46 milijard manj, kot je bilo predvideno s planom. Naložbe v gospodarsko infrastrukturo bodo manjše za 6,7 milijarde, naložbe v kmetijstvo pa za 900 milijonov. Naložbe v kmetijstvo bodo še najmanj okrnjene, kar je povsem v skladu z družbenimi prizadevanji pri zagotavljanju hrane.

V petletnem obdobju bo poraba v Sloveniji manjša za 95 milijard di-

narjev ali za 7,5 odst. glede na plan. Za osebno potrošnjo naj bi bilo 87,4 milijarde manj, za družbeni standard pa za 27,6 milijarde manj od predvidenih. Skupni porabi „vzeti“ 28,7 milijarde dinarjev. Bodo ob 19,9 milijarde, manj denarja pa bo tudi za pokojninsko invalidsko zavarovanje ter starostno zavarovanje kmetov, in sicer za 1,5 milijarde dinarjev. Zmanjšanje pa na vseh področjih pomeni pravzaprav zategovanje pasu in slovo lagodnosti. Največja napaka bi bila če bi pred tem dejstvom zatiskali oči ter delali in mislili po starem.

KRVODAJALSKA AKCIJA

V četrtek in petek, 5. in 6. avgusta, bo v črnomaljski občini republiška krvodajalska akcija. V četrtek bo akcija na Vinici, in sicer od 7. do 12. ure v tamkajšnjem gasilskem domu, naslednji dan od 7. do 13. ure pa v Črnomlju v centru srednjih šol. Občinski odbor Rdečega križa poziva krvodajalce, naj se akciji udeležijo v čim večjem številu.

UGODEN NAKUP - Zastopnik Slateka iz Banjalučke prejšnjo sredo pred črnomaljsko Iskro naredila dober poskus, ko sta prodajala posteljnino odoje. Zanimanje za nakup bilo med ženskami veliko, ki prodajali so na tri obroke, obrestni brez pologa.

Letina dobra, odkup pa ne

V novomeški občini pšenica ni požeta le še na 15 ha - Kmetje pričakovali višje cene - Zdaj setev

V novomeški občini se žetev uspešno končuje. Na območju občine, kjer sejejo pšenico na 2300 ha, so letos prvič posejali v organizirani proizvodnji 431 ha. Pred žetvijo je koordinacijski odbor za izvajanje setvenega plana v občini Novo mesto organiziral štiriindvajset kombajnistov po vaseh in po temeljnih zadrugah organizacijah. Ti so pogodbene površine poželi 20 odst. ceneje, bili pa so oproščeni davkov. Do sedaj so pospravili pridelek s skoraj vseh površin, razen s 15 ha v družbenem sektorju. Čeprav je nekaj neviht ustavilo žetev, je pridelek večji od planiranega za 10 odst. v zasebnem in 15 odst. v družbenem sektorju.

Vendar pa odkup pšenice ni potekal po planu. Prvi razlog za to so bile nove cene moke, ki jih je določil ZIS zaradi višjih odkupnih cen žita. Nekateri kmetje so ugotovljali, da se mora zaradi višje cene moke še enkrat podražiti tudi pšenica. Zato niso hoteli prodati letošnjega pridełka in to niti tistih količin, za katere so sklenili pogodbe že v času lanske setve. Posamezni pridelovalci so obdržali doma velike količine žita, ker upajo, da ga bodo bolje prodali po sezoni glavnega odkupa, ali pa ga bodo uporabili za krmo živine. Težave pri odkupu nastajajo tudi zato, ker so v zasebnem sektorju veliko pospravljali tudi s snopovezalkami. Odkup žita bo šele po mlačvi. Kljub težavam predvidevajo, da bo odkup presegel plan. K temu bo največ pripomogla možnost, da kmetje zamenjajo pšenico s koruzo.

V KZ Krka se že zdaj intenzivno pripravljajo na jesensko setev. Načrtujejo, da bodo povečali obseg organizirane obdelave pšenice v primerjavi z lanskim letom za 10 do 20 odst. Potrebna gnojila že imajo na zalogi. Pospeševalna služba opravlja na osnovi dosedanjih izkušenj najprimernejši izbor semen in se dogovarja za dobavo z ustreznimi organizacijami. Za setev so opravljeni tudi že prvi razgovori s kmeti.

RAZVELJAVILI SKLEP, KI GA NI BILO

Nenavadna zadeva se je primerila odpošiljalcem sprejetih odlokov pri sevniški občinski upravi slovenskemu Uradnemu listu. Med gradivo s predzadnje seje občinske skupščine se je namreč pomotoma vmešal tudi osnutek odloka o davku za promet nepremičnin, ki je v javni razpravi. V Uradnem listu je bil odlok kajpak objavljen, kot bi bil že dokončno sprejet. Ker je v nekaterih določilih ugodnejši od starega, bi se kaj lahko našel kdo, ki bi se nanj skliceval. Delegati so zato na seji vseh zborov v ponedeljek brez besed dvignili roke za sklep, da je namreč objavljeni odlok neveljaven.

Do sedaj so sklenili kar 392 pogodb s kooperanti.

TANJA STARIČ

GRAJSKA STREHA ZA 4,8 MILIJONOV DINARJEV

Krovci, ki so pred tremi meseci začeli na novo prekrivati brežiški grad, se bodo prihodnji teden dokončno poslovlili. Prekrili so nekaj nad 5 tisoč kvadratnih metrov strehe. Posavski muzej je to veljalo 4,8 milijonov dinarjev. Polovico opeke so zamenjali z novo, tako da je streha na zunanji strani še ohranila staro patino. Za ta nujen vzdrževalni poseg sta poleg Posavskega muzeja prispevali sredstva še kulturna skupnost Slovenije in kulturna skupnost brežiške občine.

STOJAN PELKO

Brigadirji kos močvirju

Za zemljišči kmeta Iveka Jazbeca na Podvrhu na vrsti še druga - Brigadirji zvezne akcije Kozjansko 82 gostje Sevnčanov

Srbska mladinska delovna brigada, imenovana po skojevcu Ediju Davidu, je že postala udarna pri delih na melioraciji kmetijskih zemljišč okrog Komorivca v sevniški občini. Vse brigade zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 82 so bile ob dnevu vstaje slovenskega naroda gostje Sevnice. Brigadirji so si ogledali tudi nasade jablan sevnškega Kmetijskega kombinata.

Srbski brigadirji so pričeli z delom 5. julija na okrog 3 hektarjih zamočvirjenih travnikov pri kmetu Iveku Jazbecu pod Podvrhom. Izkopali so jarke in vanje položili drenažne cevi v dolžini tisoč metrov. Uredili so še strugo hudoournika na tem zemljišču.

Gradbeni tehnik sevnškega Beto-na Drago Antič, ki strokovno nadzira dela, je dejal, da so vodili pravo

bitko z močvirjem. Mokra zemlja se je lepila za orodje. Namestnik komandanta brigade Dušan Bajić je zadovoljen s svojimi varovanci. „V prvi dekadi smo bili proglašeni za udarnike, med štirimi brigadami v šentviškem naselju smo dobili priznanje za družbene aktivnosti,“ je z zadovoljstvom govoril o svoji brigadi. V njej so delavci, srednješolci in sedem pionirjev.

V tem času brigadirji že delajo na zemljiščih drugih kmetov, kjer so sedaj pospravili poljščine. Jazbečevi travniki so bili izbrani za prve, ker je bilo tam močvirje. Vse potrebno so še postorili pred zadnjimi neurji. Morda bo katerega od brigadirjev iz beogradskega Starega grada kasneje pot še zanesla v kraje novih slovenskih prijateljev. Takrat bo iz te zemlje že plodnejše polje.

A. ZELEDNIK

CEVI V PESKU - Plastične drenažne cevi je bilo treba namestiti v „posteljico“ pranega gramoza. Zaradi razmočenega sveta gospodar brigadirjem ni mogel pomagati s traktorjem. Znašli so se po brigadirsko: s samokolnicami in nosili. (Foto: A. Zeleznik)

PRESEŽEK ZA KMETIJSTVO IN REZERVE

Proračunska poraba v brežiški občini letos ne sme preseči vsote 93,8 milijona dinarjev. Od planiranega presežka 21,3 milijona dinarjev bo ostalo občini 30 odstotkov. Za intervencijo v kmetijstvo so namenili 2,5 mil. dinarjev in prav toliko za nakup hrane in drugega blaga za stalne občinske rezerve.

Vsak dan program s Kosova

Suhokranjska šola bratstva in tovarštva lepo uspeva - Po kramparskem šihntu še izobraževanje in zabava

V drugi izmeni dela ta čas na zvezni mladinski akciji „Suha krajina 82“ pet brigad, in sicer iz Prizrena, Sarajeva, Maribora, Zagorja ob Savi in Izole. Poleg teh je okrog 30 mladih vključenih v brigado Rdečega križa, ki opravlja socialno, zdravstveno in vzgojnovarstveno dejavnost po odročnih vaseh. Kakšen je vsakodnevni utrip brigadirskega življenja in dela, je v pogovoru povedal Marjan Balant, komandant akcije, sicer pa Grosupeljsčan, zaposlen na občinskem oddelku za ljudsko obrambo.

„Brigadirji so prišli na traso dobro pripravljeni, kar dokazujejo delovni uspehi. Po zaključku prve dekade ugotavljamo vsak dan poprečno 30 do 40-odstotno preseganje plana. Čeravno prve dni brigade številčno še niso bile izpopolnjene in so brigadirji prihajali na traso še pet dni potem, nam delovni uspehi ne bodo umanjali. Zamujeno v prvih dneh skušamo nadoknaditi in to kar uspešno.“

„Kje vse delate in kakšna dela v korist krajanov opravljate?“

„Sarajevčani na Muljavi rekonstruirajo cesto in koplejo kanal za napeljavo elektrike. Brigadirji iz Izole delajo cesto v Zagradcu. Mladi s Kosova in Mariborčani koplejo jašek za vodovod Viseč-Gradenc. Zagorjani pa gradijo spremljajoče objekte kot črpalnice v Šmavru in na Vrhtrebjem.“

„Kaj lahko rečete o disciplini in siceršnjem sožitju mladih z vseh koncev domovine?“

„Glede discipline lahko brigadirje kar pohvalim, saj doslej naša disciplinska komisija še ni imela dela. Manjše nevedčnosti pa rešujejo na brigadirskih zborih. Poprečna starost brigadirjev je komaj 17 let, med seboj gojijo pravo tovarštvo. Jezik sploh ni ovira ne za mlade s Kosova ne za ostale. Se lepo sporazumemo. Posebej bi omenil, da so pri delu in sicer med najbolj pridnimi mladi s Kosova. S seboj imajo celo ansambel in folklorno skupino, tako da nam vsak večer prirejajo program ob tabornem ognju.“

„Za mlade, ki prvič spoznavajo naše kraje in ljudi, je

sodelovanje s krajski se zlasti pomembno. Kakšni so stiki s prebivalstvom?“

„Izredno dobro sodelovanje je v Zagradcu in na Muljavi, kjer vsak dan z brigadirji delajo na trasi domačini in med njimi celo starejše ženske. Dokaj dobri stiki so med brigadirji in domačini tudi na Šmavru, drugod pa so slabši. Kar zadeva Žužemberk ni problemov, tesnejšega sodelovanja pa tudi ne. Pohvaliti moram predstavnike novomeških družbenopolitičnih organizacij in občine, ki se resnično vsak dan zanimajo za naše delo in počutje. Medtem ko v Žužemberku sodelujemo predvsem s krajev-

Marjan Balant, komandant akcije: „Z disciplino nimamo težav, posebej pa bi pohvalil brigadirje iz Prizrena.“

nimi funkcionarji, širih vezi s prebivalstvom zaenkrat še nismo uspeli stakati. Pa jih pogrešamo!“

„Ali je med brigadirji zanimanje za interesne dejavnosti in kakšne gojite?“

„Velik obisk ima politična šola, precej je vpisanih v plavalni tečaj, lepo zanimanje je še za modelarstvo in foto krožek. Kajpak so športna srečanja na dnevnem redu, zlasti so naši navdušeni za nogomet in rokomet. Za kulturne stike skrbimo sami in organiziramo v izmenitvi vsaj dvakrat gostovanje umetniških ansamblov, ki nas dokaj redno obiskuje.“

R. BACER

UDARNIŠKO — Dober graditelj si pripravi material vnaprej. Tako so boštanski gasilci na žagi udarniško razžagali les za ostrejšo dozidavo pri domu. Povabili so tudi veterana: častnega predsednika občinske-gasilske zveze Jožeta Smodeja (na desni) in ustanovnega člana Leopolda Pečarja. (Foto: A. Železnik)

PADLIM V SPOMIN — Ob dnevu borca so na Svržakih pri Metliki na kraju, kjer sta leta 1943 pod streli belogardistov padla Janez Nemanič in Janez Pečarič iz sosednjih Curil, odkrili spominsko obeležje. Zanj bodo skrbeli prebivalci krajevne skupnosti Rosalnice. (Foto: M. K.)

POD ŠOTORI — Podaljšani vikend ob dnevu vstaje so številni Kočevci preživeli pod platnemi strehami v Dolu ob Kolpi. Ta predel je premalo izkoriščen. Z nekoliko dobre volje bi ga lahko uredili in ga s tem približali večjemu številu turistov. (Foto: France Brus)

LIČNA DARILA — Sevniške delavnice pod posebnimi pogoji (invalidske delavnice) so pred kratkim pripravile prodajno razstavo svojih izdelkov v prostorih v kleti Doma upokojevcov. Septembra, po dopustih, ko bo tu mogoče kupiti še kaj lepega. (Foto: A. Železnik)

Letos 16 raziskav za prakso

Z dobrimi 9 milijoni dinarjev, kolikor jih ima letos na voljo novomeška občinska raziskovalna skupnost, bodo financirali tudi vrsto raziskav in nalog — Delajo tudi domači strokovnjaki

Novomeška občinska raziskovalna skupnost, ki velja za eno najboljših v Sloveniji in se marsikje zgleduje po njej, je lahko šele ob koncu prvega polletja sprejela finančni načrt za letošnje leto. Po njem bo na voljo 9,3 milijone dinarjev prihodkov, ki bodo pretežno namenjeni znanstvenemu in raziskovalnemu delu.

Združeno delo domače občine s svojimi strokovnimi kadri — raziskovalci pri tem lepo sodeluje, čeravno bi po mnenju poznavalcev razmer lahko še več naredili z domačimi močmi. Značilno za sredstva, vložena v novomeške raziskave, je, da je pričakovati od njih praktične koristi in tako rekoč obresti.

Letos so po finančnem planu odobrene naslednje raziskave: Lukenjsko jamo pri Prečni bo raziskal prof. Osolc z montanistične fakultete v Ljubljani; arheološka raziskovanja na Marofu je prevzel Dolenjski muzej; problematiko razširjenosti parazitov bo osvetlil Dolenjski veterinarski zavod. Zavod za družbeno planiranje prevzema precej obveznosti in sicer: zbral bo gradivo o starih gostilnah in gostilničarjih v novomeški občini, o demografskih značilnostih v občini, o zemljiški razdrobljenosti kot zaviralnem faktorju pri posodabljanju kmetijstva, o mešanih delavsko-kmečkih gospodinjstvih kot dejavniku razvoja kmetijstva in podeželja ter o Zloganju kot antični naselbini. Za nekatere od

teh raziskav bodo pritegnili še druge sodelavce. Strokovnjaki iz Novolesa bodo pripravili raziskave z naslovom: „Lepljenje masivnega in slojastega lesa ter o disperzijah anorganskih polnil v umetnih smolah“. Pionir je prevzel nalogo „Montažne konstrukcije za kmetijstvo“, šentjernejski Hipot bo raziskal razvoj barvnega kazalnika „guest host“ s tekočimi kristali in IMV najboljšo možno izkoriščenost podvozja za lahka gospodarska vozila. Evidenco in pregled večjih industrijskih onesnaževalcev Krke in izdelavo enotne metodologije za nadzor nad temi bo opravil Inštitut Boris Kidrič v Ljubljani. Dve študijski nalogi: o vernosti in nevernosti na Dolenjskem ter o psihosocialnih dejavnikih izobraževanja zaposlenih pripravljata Medobčinsko študijsko središče in enota Pedagoške akademije v Novem mestu.

Za posamezne raziskave in naloge je odmerjenih 30.500 do 1 milijon dinarjev, ustrezen odbor pa bo ugotavljal kvaliteto in učinke posameznih nalog in raziskav. Kot je že iz naslovov raziskovalnih del razbrati, skoraj v nobenem primeru ne gre za raziskave, ki ne bi zasledovale smotra; znanost naj pomaga praksi.

R. B.

Varnejši pridelek

Toča vedno znova opozarja, da se kmetje premalo zavedajo prednosti zavarovanja

Po podatkih zavarovalne skupnosti Triglav, dolenjske območne skupnosti Novo mesto, je bilo na njenem območju v letu 1981 zavarovanih 12000 živali v zasebnem sektorju in okoli 16800 živali v družbenem sektorju. O zavarovanju posevkov in lanskem letu nimamo podatkov. O letošnjem zavarovanju živine še ni informacij, znano pa je, da je bilo letos zavarovanih 500 hektarov pšenice na območju kmetijskih zadrug Metlika, Črnomelj in Novo mesto.

Družbena proizvodnja na območju Zavarovalne skupnosti Triglav, dolenjske območne skupnosti, je po informacijah te skupnosti zavarovana v celoti. To se nanaša na živino in žita (pšenico, ječmen in rž), medtem ko je koruza pretežno nezavarovana. Kmetje — kooperanti imajo svojo proizvodnjo pogodbeno zava-

rovano. Neoperanti zavarujejo največ samo živino.

Zavarovanje obsega zavarovanje proti toči, požaru in streli. Vinograde in sadovnjake je možno zavarovati tudi proti spomladanskemu mrazu. Škode, ki jo povzroči uporaba herbicidov, zavarovalnica ne povrne. Na območjih, kjer nekaj let ni bilo občutnejše toče, se kmetje neradi odločajo za zavarovanje. To, da je toča nekatera območja že nekajkrat obšla, vsekakor ni zagotovilo, da tam „letos“ ne bo naravnih nezdod. Zavarovanje je za kmeta nedvomno strošek, vendar mu nekaj povrne, kadar žanje naravna ujma.

MARTIN LUZAR

S kopiti in petami čez mejo

V sevniški Kopitarni imajo toliko dela, predvsem za izvoz, da s kolektivnim dopustom letos ne bo nič

V času, ko si na vseh koncih prizadevamo skrajši prepotrebne devize, je še kako dobrodošel vsak izvozni posel. Tako je tudi naša čevljarstva industrija prevzela izvozne obveznosti. To potegne za seboj tudi ostale v „verigi“, v tem primeru sevniško Kopitarno kot najmočnejšega jugoslovanskega proizvajalca kopit in pet.

Seveda pa si ta najstarejši sevniški kolektiv prizadeva tudi za povsem neposreden izvoz. Tako dajejo v tem mesecu in v avgustu močan poudarek izvozu raztezačev v Veliko Britanijo in ZDA. Jasno je že, da kolektivnega dopusta za velik del kolektiva sevniške Kopitarne letos ne bo. Začetoga so namreč že v začetku julija prekinili. Osnovnega materiala, predvsem lesa, usnja in plastike imajo dovolj. Precejšnje težavo pomeni zagotavljanje obratnih sredstev.

Kolikšni so napor kolektiva, pove tudi stanje ob polletju. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta so naredili 50.000 parov več kopit. Izraženo v vloženi normi minutah pomeni to za 7 odstotkov zvišano produktivnost. Ne skrivajo, da je večje zanimanje delavcev nedvomno spodbudilo novo stimulativno nagrajevanje proizvodnega dela. Koliko bi šele iztisnili iz novih linij za izdelavo lesčnih podplatov, ki prihajajo na carino!

A. ŽELEZNIK

PREPOST ODGOVOR NA ZAPLETENO VPRAŠANJE

Ko je eden izmed delegatov kočevske občinske skupščine spraševal, zakaj so cene sadja in zelenjave v trgovinah in na tržnici različne, je dobil odgovor: „Cene so različne, ker sadje in zelenjavo nabavljajo pri različnih dobaviteljih oziroma pridelovalcih.“ Nič pa mu ni bilo rečenega o prekomurni kupčevalcih in njihovih umazanih zasluzkah. Kljub temu je bil delegat zadovoljen, vprašanje pa je, doklej bo še tako.

Sejmišča

NOVO MESTO — Podoba ponedeljkovega sejmišča se že nekaj tednov ne spreminja dosti; promet je običajen, držijo pa se tudi cene. Tako so rejci prignali 205 prašičev, prodali prignali le 8. Cene so bile za prašičke, stare 6 — 12 tednov, od 2.400 do 3.500 din, 3 — 6 mesecev stari prašiči pa so veljali po 3.600 do 4.500 dinarjev.

BREZICE — Rejci so na sejem prignali 383 prašičkov, starih do 3 mesece in 12 nad 3 mesece starih. Prve so prodajali po 160 din za kilogram žive teže, druge pa po 85 — 90 dinarjev za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Dolenjcem svetovane sorte

Komaj je utihnilo hrumerje kombajnov in se letošnji pridelek v kašah še ni polegel, je že treba misliti na novo letino. Da bi bili kmetovalci kar najbolje obveščeni, kakšne sorte pšenice naj si preskrbijo za seme, priobčujemo priporočeni sortiment ozimne pšenice za sezono 1982/83, ki nam ga je poslal v objavo Kmetijski inštitut Slovenije.

Upoštevali bomo seveda priporočila, ki veljajo za osrednjo Slovenijo oz. za Krško polje. Med ranimi sortami so v izboru priporočene tri sorte: baranjka, moslavka in nizija, med srednje ranimi pa pet: balkan, dobra, mačvanka 5, superzlata in zlatoklasa. Vse to so zelo intenzivne sorte, ki imajo krajšo, odpornejšo slamo, zato prenesajo obilnejše gnojenje z dušikom, le-tega pa poplačajo z bogatejšim pridelkom.

Med srednje intenzivnimi sortami, ki so običajno primernejše za naše rastne razmere, priporoča inštitut med ranimi sortami NS rano 2, med srednje ranimi banijo, jugoslavijo, kozaro, marinko in novo zlato, med srednje poznimi sortami pa KG 56 in KG 78.

Upamo, da bodo kmetje priporočene sorte lahko tudi kupili (zvezni izvršni svet je 14. junija določil najvišjo ceno 24,70 din za originalno seme), zlasti še, ker je znano, da pridelek kmetov samih ponavadi ni uporaben za seme, ker ni neoporečno čist, kaljivost semena. To pa so najvažnejše lastnosti dobrega semena: semenarska podjetja jamčijo, da ima na primer seme prvega kakovostnega razreda najmanj 93-odstotno kaljivost, 98-odstotno čistost ter največ 15-odstotno vlago.

Začetek oktobra, ko mora seme v zemljo, se bo naglo približal, zato je treba misliti že zdaj tudi na kolobar. Pšenica je kulturna rastlina, ki sama sebe slabo prenaša zaradi žitnih boleznih in drugih vzrokov, zato mora praviloma slediti listankam. Ugodne predhodnice so krompir, enoletne metuljnice, silazna koruza in oljnice pa tudi detelje, če jih le moremo pravočasno preorati, da se zemlja lahko dovolj sesede.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Delo društva vinogradnikov Bele krajine

Društvo belokranjskih vinogradnikov ima v svojem vsakoletnem programu poleg strokovnih predavanj v zimskem času o vzgoji in negi vinske trte in vsakoletne razstave belokranjskih vin še vsako leto prvo nedeljo v avgustu srečanje vinogradnikov. To srečanje imajo belokranjski vinogradniki eno leto na območju občine Metlika in drugo leto na območju občine Črnomelj. Namen tega srečanja je, da si vinogradniki v medsebojnem razgovoru izmenjajo izkušnje in ugotovljajo uspehe in povedo razne napake, ki so jih imeli pri vzgoji in negi vinske trte. Na srečanju je strokovno predavanje, ki je vinogradnikom v poduk za opravila pred trgatvijo, ob trgatvi in predelavi grozdja v kvalitetno vino. Poleg strokovnega razgovora je to tudi družabno srečanje vinogradnikov in medsebojno spoznavanje.

Letošnje srečanje

je določeno na nedeljo, 1. avgusta, ob 15. uri (treh popoldan) v Petrovi vasi pri Črnomlju. Na tem srečanju bo predaval priznan strokovnjak s tega področja, mag. inž. Nemanič Julij iz Metlike (Vinska klet), in to o kletarstvu, saj je znano, da so belokranjski vinogradniki dobri pridelovalci grozdja, a nekoliko slabši kletarji. Po končanem predavanju bo inž. Nemanič (skupaj z drugimi strokovnjaki) na srečanju odgovarjal na vprašanja s področja vinogradništva in kletarjenja.

Na to tradicionalno srečanje vabim vse belokranjske vinogradnike ter družbe in zasebne gostince. Ob tej priložnosti bomo sprejemali prijave in vplačila (500,00 din) za enodnevni poučni izlet članov društva v avgustu, in sicer na ptujsko vinogorsko območje. Vinogradniki, člani društva, ki se ne bodo mogli prijaviti na samem srečanju, se bodo do zasedbe mest v avtobusu lahko prijavili pri naslednjih:

- za območje Črnomlja: pri Janku Banovcu, uprava Kmetijske zadruge (Grahek Stanč) Lokve;
- za območje Metlike: pri Antonu Radošu, bencinska črpalka Metlika;
- za območje Semiča: pri Alojzu Bezku, Semič 10.

Vsi imenovani bodo sprejemali prijave in vplačila za izlet do vključno 5. avgusta 1982.

Opozarjam še, da bodo na srečanju vinogradnikov 1. avgusta 1982 predstavniki Kmetijske zadruge Metlika, TOZD Vinska klet, dali informacije o odkupu grozdja letošnjega pridelka.

Po končanem strokovno poučnem delu srečanja bo ob dobri belokranjski kapljici poskrbljeno tudi za zabavo.

Ob slabem vremenu bo srečanje vinogradnikov preloženo na naslednji teden, to je 8. avgusta 1982, ob istem času in na istem kraju.

Predsednik odbora:

JANKO BANOVEC

POŠKODBE TRT

K meni, zlasti pa h kmetijsko-inšpektorju medobč. inš. služb Novo mesto so nosili posamezni vinogradniki poškodovane rozge in grozdje, kar je bila posledica škropljenja z insekticidom (strup za škodljivce) Difos E 50, ki so ga kupili v novomeški prodajalni Seme Boograd na novomeški tržnici. To sredstvo je prodajala še prodajalna iste DO v Črnomlju, medtem ko prodajalne kmetijskih zadrug tega sredstva niso imele. Kmetijski inšpektor je prejel 7 prijav, in to 6 z območja SO Novo mesto, 1 pa z območja SO Črnomelj. Kmetijski inšpektor medobč. inšp. služb je odzvel ustrezen vzorec sredstva in ga poslal v analizo Kmetijskemu inštitutu Slovenije, Zavodu za varstvo rastlin, ki v dopisu z dne 14. 7. 1982 ugotavlja: „Vzorec insekticida Difos E 50, proizvod Zorka Šabac, smo, da bi ugotovili, ali vzorec Difos E 50 ustreza deklariranim lastnostim ter ali je za vinsko trto fitotoksičen (škodljiv), predhodno oz. orientacijsko za kemično analizo najprej opravili biološki test na vinski trti. Le-ta je pokazal, da vzorec Difos E 50 v 0,2% jakosti povzroča na vinski trti fitotoksičnost. Znaki fitotoksičnosti so na začetku identični simptomom, ki jih povzročajo mikrodoze translokacijskih herbicidov (2,4 D ali MCPA), vendar niso enaki, kasneje se bistveno razlikujejo. List vinske trte se deformira in začne zvijati navzgor. Zato menimo, da se vzorec tega preparata oz. Difos E 50 ne sme uporabljati v vinogradih in ga je treba do nadaljnjega sploh prepovedati za škropljenje vinogradov.“ Kmetijski inštitut je tudi v navodilih za škropljenje proti peronospori v Delu (17/7) opozoril vinogradnike, naj ne uporabljajo pripravka Difos E 50, ker povzroča poškodbe na vinski trti. Zal so ta opozorila za vinogradnike, ki so sredstvo že uporabili, prepozna. Kdo je za to kriv? V navodilih za uporabo, ki je sredstvu priloženo, tega opozorila ni, zato prodajalci niso krivi. DT

Bijemo največjo bitko proti nedelu

Jože Knez, podpredsednik RK SZDL in dolgoletni direktor Novolesa, o razmerah v gospodarstvu, naporih za stabilizacijo, vlogi Socialistične zveze, sploh pa o delu in tem, kako se boriti proti nedelu in napakam

„Sestavni del bitke za samoupravljanje in za stabilizacijo je tudi bitka za nove vrednote, ki naj temelje na delu. Tako v Jugoslaviji bijemo največjo bitko med delom in nedelom. Nedelo je vgrajeno v vse pore našega življenja: materialno proizvodnjo, politično delo, vodilne strukture v organizacijah združenega dela. Neodgovoren, nedelovni del naše družbe pogosto ve samo za svoje pravice, hoče živeti razkošno, čeprav je naša materialna osnova še šibka. Da prizadeven delavec dela tudi za nedelavnega, da dobro delujoča organizacija vleče iz izgub slabo, presega vse meje razumne solidarnosti.“

Jože Knez: „Povsod je treba delati z ljudmi in pri tem je najvažnejše, ali znaš priti z njimi skupaj, ali jih znaš pridobiti za sodelovanje.“

Tako je med drugim v pogovoru za Dolenjski list dejal Janez Knez, podpredsednik republiške konference SZDL in dolgoletni direktor Novolesa. Sicer pa je beseda tekla o našem gospodarstvu, naporih za stabilizacijo, vlogi Socialistične zveze in o tem, kako se lahko posameznik vključi v reševanje zagatnih razmer v gospodarstvu.

Dolenjski list: „Dolga leta ste bili direktor Novolesa, zdaj ste podpredsednik republiške konference SZDL. Kakšna je razlika med delom v gospodarstvu in politiki?“

Jože Knez: „Naš sistem ni tak, da bi bila lahko politika ločena od gospodarstva. Povsod je treba delati z ljudmi in pri tem je najvažnejše, ali znaš priti z njimi skupaj, ali jih znaš pridobiti za sodelovanje.“

Dolenjski list: „Novoles je bil znan tudi po tem, da je med drugim služil

za vzorec pri urejanju samoupravnih odnosov, za delitev po delu. In ne nazadnje je treba omeniti skokovit razvoj Novolesa v zadnjih letih.“

Jože Knez: „Razvoj Novolesa ni bil skokovit. Bil je stabilen in premišljen. Pri tem je najpomembnejše, da smo pri nas znali prav uporabiti strokovnjake. Treba je bilo sprostiti vso ustvarjalno energijo ljudi, vpeljati tak sistem, v katerem so se začeli uveljavljati ljudje, ki imajo voljo do dela.“

Dolenjski list: „Da, znano je, da ste v zadnjem času zaposlili precej mladih ljudi, da ste se močno kadrovske okrepili.“

Jože Knez: „Jaz ne bi govoril o starih in mladih. Nekateri se že rode stari. Gre za to, ali je nekdo sposoben opravljati dela, pri katerih se zahteva samostojna iniciativa. In ljudem, ki za to niso sposobni, je treba povedati, da takih del ne morejo opravljati.“

Dolenjski list: „Toda o samoupravljanju v Novolesu še niste povedali vsega.“

Jože Knez: „Poznam vse sisteme, ki smo jih imeli v Jugoslaviji. Poznam tudi kapitalističnega. Samoupravljanje je nov, pomemben nadaljnji korak, ki nam odpira nove možnosti. Gre za večjo učinkovitost in bližanje k človeku. V to se spleča nekaj vložiti, tvegati. Tudi v Novolesu smo nekaj napravili, sicer pa se mi zdi, da smo se samoupravljanja komaj dotaknili.“

Samoupravljanje ponuja možnosti, da drugače razvijemo proizvodne sile in družbenoekonomske odnose. Tu je ekonomija še na začetku. In tudi mi imamo težave. Vpeti smo v svet, ki ni socialističen, hkrati še nosimo breme razredne preteklosti. Njeni ekonomski motivi in vrednote so temeljili na denarju in fetišu blaga. Originalne socialistične ekonomije, ki bi pospeševale druge vrednote, še nismo ustvarili. Sredi sveta, kjer vladata pozni kapitalizem na zapadu in državni na vzhodu, skušamo ustvariti nekaj novega. A prejeli smo slabo doto. Bili smo nerazviti in smo še zmeraj. Nismo imeli izkušenj, na ta račun se pojavljajo napake, ki jih bo treba drago plačati.“

Sestavni del bitke za samoupravljanje in za stabilizacijo je tudi bitka za nove vrednote, ki naj temelje na delu. Tako v Jugoslaviji bijemo največjo bitko med delom in nedelom. Nedelo je vgrajeno v vse pore našega življenja: materialno proizvodnjo, politično delo, vodilne strukture v organizacijah združenega dela. Neodgovoren, nedelovni del naše družbe pogosto ve samo za svoje pravice, hoče živeti razkošno, čeprav je naša materialna osnova še šibka. Da prizadeven delavec dela tudi za nedelavnega, da dobro delujoča organizacija vleče iz izgub

slabo, presega vse meje razumne solidarnosti.“

Dolenjski list: „Kako se bo lahko Socialistična zveza vključila v stabilizacijo, v boj za nove vrednote?“

Jože Knez: „V Sloveniji dobiva Socialistična zveza ustavno vlogo. Je povezovalka in mesto dogovora političnih in družbenih organizacij. Izhodišča, kaj vse bi morala Socialistična zveza narediti skupaj s sindikati, Zvezo socialistične mladine, borci in drugimi, so več ali manj znana. Znani so tudi problemi, s katerimi se bomo morali spopasti s političnimi sredstvi.“

Prvič: spremljati napore organizacij združenega dela pri prilagajanju razmeram, do katerih je delno prišlo zaradi njihovih notranjih slabosti, delno pa tudi zaradi ekonomskih in razvojnih spodbujanj. Terjali bomo izvrševanje vseh potrebnih ukrepov tam, kjer je možnost, da se ti ukrepi izvedejo. Za vse to bomo morali aktivirati odgovorne v državnih organih, samoupravnih skupnostih, bankah, zbornicah, v organizacijah združenega dela in njihovih strokovnih štabih.“

Jože Knez: „Samoupravljanje je nov, pomemben nadaljnji korak, ki nam odpira nove možnosti. Gre za večjo učinkovitost in bližanje k človeku.“

Drugič: v najhujših časih moramo širiti prostor samoupravljanju. Kjer je možnost izbire med državnimi in samoupravnimi ukrepi, je treba sprejeti slednje.

Tretjič: zagotoviti moramo materialno in socialno varnost v okvirih, ki so na razpolago. Skromno, toda čvrsto in za vse.

Četrtič: spremeniti moramo odnos do vrednot dela, podpirati dobre delavce in iti v ostro borbo proti slabemu delu in nedelu. Sem šteje tudi razpisavanje z družbenimi sredstvi, boj za varčevanje. Zlasti proti potrošniški miselnosti, h kateri so nagnjene številne skupine ljudi.

Petič: krepiti moramo vse tiste pobude, ki prispevajo k združevanju in ostro ukrepati proti vsem, ki poskušajo razdružiti združeno delo, družbo ali zavest posameznika. To so že znana stališča o enotnem jugoslovanskem trgu, dolgoročnih odnosih in planiranju. Drugo je v idejni sferi, v zavesti ljudi: preseči moramo uveljavljanje parcialnih interesov, zapiranje v meje tozdov in ozdov, republik in profesionalnih skupin. Čeprav na tej fronti nimamo blestečega orožja, se bomo lahko oprli na veliko število naprednih samoupravljanju predanih ljudi. Če bomo uspeli z mobilizacijo teh sil, lahko računamo na realno moč, s katero bomo lahko spreminjali tok materialnih tokov.

Šestič: odgovornost! To je v zadnjem času pogosto uporabljena beseda, tako da je že nekoliko devalvirana. Res pa je, da je fronta nedela, ki se v praksi kaže v nečem, kar imenujemo negativna solidarnost, ki se v praksi kaže v nečem, kar imenujemo negativna solidarnost. Pri delavcih se kaže v tem, da dopuščajo slabo delo tovariša, pri gospodarstvenikih pa v tem, da ne izpostavljajo in ne kritizirajo negativnih aktivnosti. To je opaziti tudi v politiki. Vse to se dogaja pod parolo, da je boljše ne vedeti za napake, kot pa ukrepati.

Vse to je pomembno, ker se je pri nas hkrati z mlačnostjo do napak

razpasla tudi mlačnost do dosežkov. Vse dosežke, pa naj bo to v politiki ali gospodarstvu, je potrebno primerno nagraditi.

V Dolenjskem listu se na dolgo in široko razpiše o človeku, ki je ukradel za 500 dinarjev materiala. To je tako kot v razrednih družbah, kjer je tatvina najhujši prekršek zoper družbo. Za naš odnos do vrednot je pa značilno, da ne govorimo o izrabljanju vere ljudi, izigravanju predpisov, kršenju dogovorov. Tudi o napakah, ki imajo materialne posledice, si ne smemo misliti, kot da jih ni. Tudi dober namen sam po sebi še ni opravičilo za napake, še posebej, če je ta zvezan z izgubami. Zato bo treba menjati ljudi povsod tam, kjer se kaže, da niso sposobni za svoje delo ali se ne drže norm samoupravne socialistične družbe. Nikjer ni rečeno, da je delovna organizacija fevdno pravo, da neki direktor lahko v nedogled gospoduje v njej.“

Dolenjski list: „Toda kako se lahko v izvrševanje takih nalog, takih usmeritev vključuje posameznik, član Socialistične zveze?“

Jože Knez: „Mi moramo aktivirati in obrniti mehanizme k ljudem. Socialistična zveza, katere član je lahko vsak delavec tudi preko sindikata, mora omogočiti, da se bomo vsi vključili v reševanje zapletenih razmer. Boj za večjo produktivnost mora biti široko zasnovana družbena akcija. Zbirati bo treba predloge in pobude, katerih med delovnimi ljudmi ni tako malo. Tudi ves aparat, koordinacijski odbori, izvršni sveti in vsi drugi morajo iskati rešitve in jih ponuditi v uporabo. Ta čas lahko preživimo le, če je prostor za večjo aktivnost. Ljudje si namreč žele delati. To bo ostala parola, če ne bomo ponudili rešitev in vzorcev. Sprostiti je treba vse ustvarjalne potencialne, za vse to je treba ponuditi konkretne zadolžitve.“

Za vse to imamo veliko zgodovinsko izkušnjo v Osvobodilni fronti slovenskega naroda, ki je bila resnična fronta, v katero so bili vključeni ljudje različnih nazorov, a so se borili za skupen cilj. To dobro in bogato zgodovinsko izkušnjo moramo uporabiti tudi v današnjem času.“

Dolenjski list: „Kot gospodarstvenik gotovo dobro poznate razmere na Dolenjskem. Kaj bi lahko rekli o njih? Se posebej, če vemo, da so prišle na prednostno listo za posojila delovne organizacije, ki so danes v izgubi?“

Jože Knez: „Ja, takratna lista je skoraj identična z listo sedanjih izgubašev. Kje je krivda? Namesto da bi gradili tovarne zaradi produkcije, smo ponekod gradili imperije, centre moči. V sedanjih situaciji se je pokazalo, da so ti velikani tako rekoč nesposobni za življenje. Vse to pomeni, da ne bo nič tragičnega, če se bomo odločili za kvaliteten premik v razvoju. Ko smo

Jože Knez: „Zagotoviti moramo materialno in socialno varnost v okvirih, ki so na razpolago. Skromno, toda čvrsto in za vse.“

mi gradili prvo tovarno, je kmalu potem zraslo še pet podobnih tovarn. Čeprav so imele druge boljše naravne pogoje za uspešnost, so tri že zaprlje. Ekonomski račun ni upošteval ljudi, ki so za uspešnost vsake proizvodnje odločilni.“

V sedanjem trenutku je prav gotovo najvažnejša naloga, da povsod ohranjamo proizvodnjo na čim višji ravni. Če peša, je treba aktivirati solidarnostne mehanizme, prekakovati, prekvalificirati, najti drugačen delovni ritem, delovni čas. Univerzalne formule ni. Vsak mora sam pri sebi iskati rešitve za ohranjanje proizvodnje in zaposlenosti.

Toda pri solidarnosti se odpira vprašanje. Več kot jasno je, da ne more biti enaka za vse. Za krivega in nekriivega. Tu bomo morali najti vzorce obnašanja, ki jih bomo lahko uporabljali.“

Dolenjski list: „Kot ste že dejali, gre tudi za ohranjanje zaposlenosti? Kakšno vlogo bo pri tem imelo drobno gospodarstvo, obrtniki?“

Jože Knez: „Kar se tiče prihodnosti, lahko rečem, da bo vse gospodarstvo sestavljeno iz malih elastičnih enot. V tem je prihodnost. Glede obrtnikov lahko rečem, da moramo preboleti zaprtost do njih, oni pa bi se morali razvijati v POZD, če za to obstajajo pogoji.“

Toda problema zaposlitve na bomo reševali z obrtniki. Zaposlovanje mladih, če mislite nanje, bomo lahko rešili drugače. Dejstvo je, da potrebujemo mlade šolane ljudi, ki pa jih zdaj ne moremo zaposliti. Zanje bo treba najti nove oblike in možnosti zaposlovanja. Ponuditi jim moramo projekte, konkretna vprašanja o določenih problemih. In pri tem ne gre za to, da so mladi, ampak ker bo treba najti take rešitve. Sploh pa nikjer ne piše, da je delovno mesto nekakšna baronija v organizaciji združenega dela. In če je kje tako, to še ne pomeni, da bo tako večno.“

JOŽE SIMČIČ

• Jože Knez je prišel na Dolenjsko leta 1950 iz Črne na Koroškem. V letih 1954 do 58 je bil načelnik oddelka za gospodarstvo na takratnem novomeškem okraju. Potem je bil v letih 1963 do 1967 predsednik poslovnega združenja lesne industrije. Zadnje mandatno dobo je bil predsednik sveta za družbeno-ekonomske odnose pri predsedstvu republiške konference SZDL. Dolga leta je bil direktor Novolesa, vedno je aktivno sodeloval v politiki. A nikoli profesionalno. Tako tudi funkcije podpredsednika republiške konference SZDL ne opravlja popolnoma profesionalno.

Jože Knez: „Čas nam vsiljuje rigorozno kadrovske politiko. Na vodilnih mestih ne smemo imeti ljudi, ki omahujejo in ne vedo, kaj je treba narediti, ki vidijo vzroke za slabosti samo druge. Take ljudi bo treba menjati.“

TELEVIZIJSKI SPORED

30. VII. petek

17.55 POROČILA
18.00 TELESTART 81, zabavno-glasbena oddaja
18.30 OBZORNİK
18.45 POT V PRIHODNOST: RACUNALNIK

Računalniki so kot orodje, ki služi človeku, dosegli že tako stopnjo razvoja, da si brez njih že ni mogoče predstavljati kakršnega koli napredka, bodisi v znanosti, pri gospodarstvu ali nasploh pri humaniziranju družbe. Oddaja bo govorila

o računskem stroju Eniac, ki je s tehnološkimi izboljšavami v zadnjih štirih desetletjih prerasel v gigantski mikroročunalnik.
19.15 RISANKA
19.26. ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 C. Alvaro: STRAH VLADA SVETU
21.05 NE PREZRITE
21.20 ŠPANSKE OPERNE ZVEDE: JAIME ARAGALL
22.15 SPREMLJAJMO, SODELUJMO
22.25 NOČNI KINO: ODSEVI V ZLATEM OČESU
Leto 1948. V vojaški bazi na jugu ZDA zafrustrirani ljudje v dolgočasju ne morejo več krotiti svojih strasti. Pride do zapletov med majorjem in

poročnikom ter njunima ženama... Ta film, ki ga je 1967 ameriški režiser John Huston posnel po romanu C. McCullersove, domala ne premore zunanega dogajanja, v glavnem gre za oris značajev junakov. Igrajo Elizabeth Taylor, Marlon Brando, Brian Keith, Julie Harris, Robert Forster in drugi.
23.50 POROČILA

31. VII. sobota

17.20 POROČILA
17.25 APARAT ILIZAROVA in SPREMEMBE V GOZDNIH ŽIVLJENJSKIH SKUPNOSTIH, znanstveno-tehnična filma
17.55 PAAVO NURMI, finski dokumentarni film

Finski atleti so znani zlasti po izvirnih dosežkih v teku na daljše proge. S svetovnimi rekordi, številnimi zmagami se je pred desetletji proslavil Paavo Nurmi. O tej atletski legendi so Finci iz Filmskega gradiva z raznih tekmovalnih sestavi zanimiv dokumentarec, ki bo prikazal šport-

ne uspehe malce čudakškega tekača na dolge proge.
18.55 NAŠ KRAJ: LIPOVCI V PREKMURJU
19.10 ZLATA PTICA: MEDVED, VOLK, LISICA IN ŠTORKLJA, makedonska pravljica
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 KLUB DETEKTIVOV, ameriški film

Mlad fant pokliče na pomoč detektiva, prijatelja svoje družine, a se preden možak pride, se mladenič smrtno ponesreči z avtom. Gre res za nesrečo? To vprašanje postane še bolj zgoče, ko policaji v zakotni kolibi najdejo truplo neznanega dekleta... Kako se zadeva razplete, o tem bo govoril film, ki ga je 1973

zrežiral David L. Rich, glavne vloge pa igrajo Lloyd Bridges, Victor Buono, Cloris Leachman in Paul Burke.
21.10 ZRCALO TEDNA
21.25 CLOVEKOVA GLASBA: UTRIP ŽIVLJENJA
22.20 FESTIVAL, skopska zabavnoglasbena oddaja
23.00 POROČILA

1. VIII. nedelja

9.00 POROČILA
9.05 ŽIVZAV
9.55 ŽENSKÉ Z OBALE
11.25 KAZIPOT
11.45 DOMACI ANSAMBLI: NA SPREHODU S STANKO KOVAČIČ
12.15 KMETISKA ODDAJA
13.15 in 16.20 POROČILA
16.25 VISOK PRITISK, zabavnoglasbena oddaja
17.10 ŠPORTNA POROČILA

17.25 STO TISOČ SONC, francoski film

Tretja zgodba iz nanizanke o komisarju Moulinu bo govorila o ozadju umora trgovca z nepremičninami. Osmuljenec je veliko, najverjetnejši storilec ima trden alibi, zato ima komisar težko delo. Igrajo Yves Renier, Guy Montagne, Michel Modo, Catherine Souvage, Sabine Sun in drugi, režiserske posle pa je opravil Jean-Claude Bonnardot.

18.45 OPERA NARAVE: INDIJA IN CAS BOGOV, dokumentarna oddaja
19.15 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 ILINDEN, skopska nadaljevanja
21.25 CLOVEK BREZ MEJA: KOMU ALI CEMU JE ZEMLJAN POKOREN
22.00 ŠPORTNI PREGLED
22.30 POROČILA

2
13.45 Svetovno prvenstvo v kajaku-kanuju na mirnih vodah - 18.30 Glasbena oddaja - 19.00 Velike razstave - 19.30 Dnevnik - 20.00 Predstava v Dubrovniških poletnih prireditvah - 20.45 Poročila - 21.25 L. Silone: Fontamara

2. VIII. ponedeljek

17.35 POROČILA
17.45 ESKIMSKO POLETJE

Življenje Eskimov na daljnem severu nam je kajpak tuje, nenavadno, prav tako se nam zdi dežela, v kateri živijo ti trdoživi nomadi. Morda nam bo ta življenjski bližji po ogledu dveh angleško-kanadskih dokumentarnih filmov. Prvi bo govoril o lovu

in ribolovu v času kratkega poletja.
18.30 OBZORNİK
18.45 POP GODBA: SNEGULJČICA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 W. Shakespeare: DVA GOSPODA IZ VERONE

Na malih zaslonih si bomo lahko ogledali, kako so v PDG v Novi Gorici postavili na oder eno od zgodnjih komedij Williama Shakespeara. V delu, ki govori o prijateljstvu, ljubezni, ljubosumju, spletkah in še čem, nastopajo Stane

Leban, Iztok Jereb, Tone Šolar, Karel Brišnik, Breda Urbič, Metka Franko, Mira Lampe, Nevenka Frančič in drugi.
21.50 KULTURNE DIAGONALE
22.35 V ZNAMENJU

2
17.40 Dnevnik v madžarščini - 18.00 Dnevnik - 18.15 Lutkovni pogovori - 18.30 Ljudske pripovedke - 18.45 F. Chopin: Fantazija in dva valčka - 19.00 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 21.00 Poročila - 21.10 Živa žica

3. VIII. torek

17.50 POROČILA
17.55 ZGODBE O PRISMUKIH
18.05 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: SONCE, MORJE IN MIMOZE

V Hercegovnem vsako leto priredijo karneval, posvečen trganju mimoz. Oddaja o tej prireditvi bo postregla tudi s podatki o tem, od kdaj že gojijo ta plemeniti cvet in kako ples, pesem in maškerado posvetijo prazniku cvetja.

18.30 OBZORNİK
18.40 MOSTOVI - HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost
19.00 KNJIGA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 KDO IMA PRAV?

Slovenski komunisti menijo, da v velikih organizacijah združenega dela ni treba ob poslovnih in drugih skupnostih ustanoviti še posebnih organov, ki bi sprejemali pomembne politične odločitve. Tako bi partija postala privesek poslovnih in drugih dejavnikov ter se odlepila od ljudi. Š kakšni argumenti sloven-

ski komunisti zagovarjajo svoje nasprotovanje tistim, ki zagovarjajo take organe, bo prikazala oddaja.
20.45 R. Rolland: JEAN KRISTOPHE
21.40 V ZNAMENJU

2
17.40 Dnevnik v madžarščini - 18.00 Dnevnik - 18.15 Naš dan - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Makedonska ljudska glasbila - 20.25 Spomeniki revolucije - 20.55 Poročila - 21.05 Koncert na osorskih glasbenih večerih

4. VIII. sreda

18.00 POROČILA
18.05 GUSARJI KAPITANA GANCHA
18.30 OBZORNİK
18.45 AMATERSKI STUDIO: KUD IVO-LOLA RIBAR
19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: KAPELICA

Odmaknjena kongoška vas sredi tridesetih let. Misionarji so zgradili šolo, od vaščanov pa zahtevali, da sami postavijo kapelico. Dela tečejo počasi, župnik obupa in se za moralno pomoč obrne na mežnarja in vaškega poglavarja. K utrditvi župnikove avtoritete pripomore šele prihod mladega učitelja, polnega

modernih idej po spremembah... Ta kongoški film, ki ga je Jean-Michel Tchissoukou posnel pred dvema letoma, bo prikazal, kako težko si je krščanstvo utiralo pot v Afriki, kjer je prihajalo v nasprotje s prvotnimi verami. Film je bil deležen številnih priznanj in nagrad na festivalih po svetu, igrajo pa German Lobota, Philomene Miankovikila, Alphonse D'Oliveira in drugi.
21.20 MINIATURE: ZLATO ZRNO PRETEKLOSTI
21.35 V ZNAMENJU

5. VIII. četrtek

17.35 POROČILA
17.40 MLADI VIRTUOZI: OBOA
18.00 POT OKOLI SVETA Z OSMIMI NOTAMI: MOJ GRAD
18.30 OBZORNİK
18.45 NA SEDMI STEZI
19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 STUDIO 2

Težiče drevisnje kulturne oddaje bo na prikazu amaterske kulturne dejavnosti na avstrijskem Koroskem, posebna pozornost bo veljala uprizoritvi Drabosnjakovega Pasjona v narečni obliki. Govor bo še o slikarskem hupenju pred starim samostanom Krog pri Sečovljah, kjer so se pri slikanju, filmanju, s petjem in modrovanjem o slovenstvu in

umetnosti srečali zamejski in tukajšnji ljubitelji likovne umetnosti.
21.35 PESMI F. G. LORCE IN ŠPANSKI PLESI
21.50 V ZNAMENJU

2
17.45 Dnevnik v madžarščini - 18.00 Dnevnik - 18.15 40 zelenih slonov - 18.40 Dašenka - 18.45 Muppet show - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zadeva Macober (ameriški film)

Voda kaplja od lestenca

Tegobe stanovalcev v sevniškem naselju heroja Maroka - Se ponavljajo grehi Komunalne pri gradnji strehe?

Pred leti je bilo tudi v Sevnici zgrajenih precej ravnih streh. Seveda se niso obnesle. Lani je sevniška Komunalna na poslovno stanovanjski blok na Kvedrovi 31 postavila poševno streho. Letos naj bi dobil streho še blok v Naselju heroja Maroka nasproti zdravstvenega doma.

Hišni svet na Kvedrovi (v stavbi je tudi izpostava Službe družbenega knjigovodstva) še vedno ni zadovoljen z očitno nestrokovno postavljeno streho. To je ugotovila tudi inšpekcija, zadevo pa ima po izjavi Ratomira Kljakovića, predsednika hišnega sveta, v rokah preiskovalni sodnik. Stanovalci so pred tem izvaljca prijavili javnemu tožilstvu.

Ko še ni mimo prva zadeva, pa je torej na pomolu že druga? Delegatsko opozorilo za bloke v Naselju heroja Maroka je bilo izrečeno na zadnji skupščini komunalne skupno-

sti. Tudi tu naj bi bila Komunalna namestita streho, poleg tega naj bi bili s tem pridobili še nekaj podstrešnih stanovanj. Za se dela vlečejo, v stanovanju pod nekdanjo ravno streho pa nemilo zamaka. V stanovanju inž. Draga Novaka je ob deževju minuli teden voda kapljala kar od lestenca v otroški sobi.

Karla Sunta je potožila, da mora biti vedno kdo doma ob teh poplavih. Trikrat je tako že morala iz službe domov, da je stregla vodo. Ni čudno, da se je v spalnici dvignil lamelni parket. „Ne moremo na dopust,“ je dejala.

Stanovalci menijo, da so se pričele stopnjavati težave z zamakanjem po delu kompresorja na vrhu stavbe. Pogled na samo streho je pokazal, da so se sama mansardna stanovanja v gradnji spremenila v nekakšne bazene. Delavci so bili vodo zmetali s strehe.

Doklej tako? Upati je, da bo bolje, ko bo streha narejena, predvsem pa, da bo vsaj s to manj težav kot na Kvedrovi, kjer po izjavi predsednika hišnega sveta še sedaj pušča.

A. ZELEZNIK

V Novem mestu dvajsetkrat najcenejše

Statistični podatki o cenah v maju

Dobili smo statistične podatke o cenah na drobno maja letos v štirih slovenskih mestih: Kopru, Mariboru, Ljubljani in Novem mestu. Statistična košarica je vsebovala 50 artiklov in storitev.

Novo mesto je imelo en artikel najdražji. To je bil krompir, in sicer je stal kilogram 19 dinarjev. Še v dveh primerih je imelo Novo mesto najvišje cene. Skupaj s Koprmo smo imeli najdražje žarnice, z Ljubljano pa smo si delili najvišje mesto pri cenah vstopnic za kino.

Poleg tega je imelo Novo mesto štirinajstkrat drugo najvišjo ceno. Od tega je bilo dvakrat v družbi Ljubljane in Maribora, dvakrat samo Ljubljane, enkrat pa je bilo v družbi Kopra in Maribora.

Dvanajst artiklov in storitev je imelo cene, ki so postavile Novo mesto na tretje mesto. Od tega je naše mesto v treh primerih delilo tretje mesto, in sicer z Mariborom pri cenah teletine s kostmi in pri cenah svinine s kostmi. V Ljubljani je imela enako ceno kot v Novem mestu moška srnjca iz mešanice bombaža in sintetike.

V istem času je imelo Novo mesto najcenejših dvajset artiklov in storitev. Za ilustracijo povejmo, da je bila najcenejša novomeška zelena solata pri kilogramu za dvajset dinarjev cenejša od najdražje ljubljanske. Delo za žensko enodelno obleko so v maju najmanj zaračunali v Novem mestu.

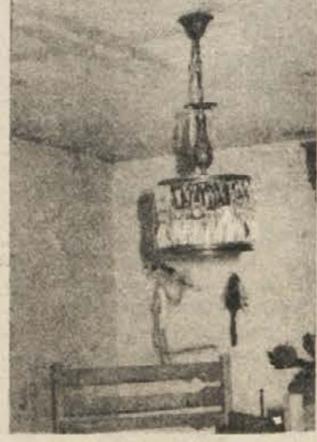
Uredimo ograjo!

Most v Gabrju ima pomanjkljivo ograjo

V Gabrju manjka del ograje na mostu čez potok pri trgovini. Ali bi morali postaviti ograjo trgovci iz bližnje trgovine? Najbrž ne, saj je ograja, ki je sicer ni, del mostu. Most mora verjetno vzdrževati tisti, ki vzdržuje cesto. Cesta je očitno deležna malo skrbi, če sodimo po bedni signalizaciji na njej.

Ograje ni že dolgo, čeprav hodi okrog veliko odraslih in otrok. Tu ljudje tudi čarajo avtobus. Kot da bi res moral kdo pasti z mostu, da bi se drugi spomnili, da ni zaščitne ograje!

M. L.

VODA KAPLJA OD LESTENCA - V stanovanju inž. Novaka so ob deževju jasno vidne vodne proge na stropu otroške sobe, od sveč lestenca pa je kar kapljala. (Foto: A. Zeleznik)

PRISPEVKI ZA NAKUP MEDICINSKIH INSTRUMENTOV

Občinski odbor RK Novo mesto je sporočil, da so občani namesto vencev pokojnikom spet prispevali denar v sklad za drage medicinske instrumente. Tako je PTT, tozdr. Promet, namesto pokojnemu Francu Kučavici namenil 2.500 din v sklad. Namesto venca pokojnemu Janezu Zuniču pa je komite občinske konference ZKS Novo mesto prispeval 2.000 din, družina Gosak pa 1.000 din.

So vloge na počitnicah?

V Posavju letos malo prosilcev štipendij - Zamudniki bodo čakali do januarja 1983 - Pa spričevala?

Presenetljivo malo je treba storiti, da dobi človek štipendijo. V našem utečenem sistemu štipendiranja je ob siceršnjih izpolnjenih pogojih treba skupnosti za zaposlovanje primesti le ustrezno vlogo. In vendar je to v Posavju doslej storilo presenetljivo malo učencev.

Pri strokovni službi te skupnosti v Sevnici ugotavljajo, da je stanje v primerjavi z lanskim letom res

Poletje naše vsakdanje

Na vratih pisarne Zveze borcev je visel listek z napisom: „Šla sem v pisarno SZDL.“ Torej gremo na SZDL. Vrata SZDL so bila zaprta. Nikogar ni, poletje pač. Živ človeški stik uradnega značaja pa poleti težko zaživi. Zavrtimo telefon, saj telefon pride tudi za zaprta vrata v vse pisarne in v vse pisarnice, popravilnice, čolnarne in kovačnice.

Telefon zvonil, zvonil. Telefon molči. Ali je epidemija spalne bolezni pustošila po zavarovalnici? Kap zaradi vročine? Res je namreč nenavadno vroče. V taki vročini občani pijejo pivo, ogromno piva najbrž. Saj res, koliko te grenke tekočine smo letos poleti že spili na Dolenjskem? To vedo zagotovo v Unionovem tozdu Hmeljnik, ker oni razpošiljajo pivo tudi okoli. Nujno je telefonirati. Tu-tu, tu-tu... Nič. Direktorja ni na dosegu. Mogoče pomaga nalagati avtomobile s pivom, kajti zunaj je zadušujoče soparno, delovni ljudje in občani pa v takih razmerah zaužijejo mnogo piva.

Jalovo početje je to telefoniranje. Kam torej? Na voznjo, s čolnom na Krko. Kje dobiti čoln? Turistična zveza ve, kje po plovilo. 21-426 je njena telefonska številka, tako piše v telefonskem imeniku. Nič, ampak res nič. Telefon cinično molči. Najbrž številka ni prava. „Halo, informacije? Katero telefonsko številko ima turistična zveza, prosim.“ - Na, ta je pa lepa. Turistična zveza da ima odklopljen telefon.

Sicer pa imamo turistične poslovalnice v Novem mestu. Telefon je zaseden. Nič. Še en poskus - zdaj pa molk. Dvakrat nič je nič.

Potem smo poskusili vse znova. Znova se je zgodilo, bolj ali manj tako kot prvič. Ampak da jih tako dolgo ni bilo? Pa jih ni bilo.

V tistem času se je nekdo zagotovo ves prepoten trudil, da bi za tekočim trakom dosegel normo. Kljub petkovemu dopoldnevu in kljub razjedajočemu poletnemu razpoloženju.

M. L.

PREMALO UREJENIH KAMPOV - V vsej Beli krajini je ob Kolpi le en sam urejen kamp - na Vinici. Čeprav že leta govorijo, kako potrebno bi bilo urediti še nekaj prostorov za kampiranje, iz vsega tega do danes ni (še) nič. Ljudje, željni počitka in sprostitve ob tej lepi reki, ne čakajo, da bodo besede meso postale, marveč postavljajo šotore na travnikih ob Kolpi od Starega trga do Božakovega. Posnetek je iz okolice Primostka.

A. ZELEZNIK

RAZGRAJAL JE - Črnomaljski miličniki so 22. julija zvečer pridržali do izteznitve 24-letnega Antona Bahorja iz Kvasice. Fant je razgrajal v Zupančičevem gostišču v Dragatušu. Moral bo na zagovor k sodniku za prekrške.

IZGINIL STROJ IN KABEL - Na delovišču závoda za rezerve v Gradacu so 20. julija ugotovili, da je nekdo ukradel vrtilni stroj in 200 metrov kabla. Pogrešajo tudi varnostna pasova, vredna 5.000 din.

OB KOLESA - V noči na 24. julij je neznanec ukradel z zastave 101, ki je bila v popravilu pri Milanu Znidarju na Otočcu, obe zadnji kolesi, iz priljučnika pa tudi rezervnega. Škode je za 8.000 din.

NA HLADNO - Novomeški miličniki so 27. julija zvečer pridržali do izteznitve 29-letnega Srečka Udoviča in 26-letnega Stanislava Jeraja iz Novega mesta. Mladeniča sta razgrajala v Drenikovi gostilni v Bršljunu.

ZA 300.000 DIN ŠKODE

Boško Janković iz okolice Titovega Užica je 20. julija zjutraj vozil tovornjak od Zagreba proti Ljubljani. Pri Karteljevem, ko je vozil po klanecu navzdol, je začel prhitevati, čeprav stoji tam znak, ki tovrnjakom to prepoveduje. Nasproti je pripeljal Marjan Kobal iz Ajdovščine tovornjak s priklopnikom, z Jankovićem sta trčila. Voznikoma ni bilo nič, gmotne škode pa je za 300.000 din. Delavci cestnega podjetja so se z razbitinami trudili uro in pol.

TREŠČILO V SENIK

Ko je nad Tribučami 19. julija zvečer grmelo in deževalo, je strela udarila v senik Marije Kozan v Tribučah. Domačinom in prostovoljnemu gasilcem je uspelo rešiti orodje in seno, poslopje pa je pogorelo do tal. Škodo so ocenili na 40.000 din.

REDNE KONTROLE - Kdaj se bomo vozili z motorji, če ne poleti. Žal se pogosto dogaja, da sede za krmilo tega prevoznega sredstva tudi vozniki brez vozniske dovoljenja - posebno med mladimi jih je veliko. Tudi predpis o obveznem nošenju čelade bita ali oni rad odpravil, redne kontrole papirjev motoristov torej, nikakor niso izgubljanje časa.

KRONIKA NESREČ

MOTORIST RANJEN - Motorist Vojko Dragan iz Potočne vasi je 21. julija zvečer peljal od Mirne peči proti Novemu mestu. V Bršljunu je v križišču z magistralno cesto prehitel osební avto, ki ga je vozil Janez Hervolj iz Potočne vasi. Takrat je nasproti pripeljal osební avto, motorist se je umikal in pri tem zadel osební avto Alojza Palčarja iz Novega mesta. Dragan je bil ranjen, odpeljali so ga v bolnišnico.

PREKRATKA RAZDALJA - Nemeč Harald Plank je 22. julija zjutraj vozil z osebnim avtom od Ljubljane proti Zagrebu. Ko je pri Poljanah vozil po klanecu navzdol, je opazil, da iz nasprotne smeri prehitava tovornjak, zato je zavrl in se umaknil na rob ceste. Za njim je v prekratki varnostni razdalji peljal zdomec Mehmet Kokaj iz Suve Reke in trčil v zadnji del Nemečevega avta. Huje ranjen je bil 3-letni Stefan Plank, taže pa voznik Kokaj in Zlata Plank. Škode je za 130.000 din.

ZA 350.000 DIN ŠKODE - Grški zdomec v ZRN, Stavros Kara-

Petek strel in poplav

Zaradi nevihte v Beli krajini precej škode - Treščilo tudi v vola - Voda v Beltovi dvorani in blato na ulicah

Belo krajino je v petek, 23. julija, zajela nevihta in povzročila precej škode, predvsem zaradi strele. Tako je v Pribincih treščilo v skedenj Marije Tkalič. Poslopje je pogorelo do tal, v njem pa seno, slama, cement, apno in razno orodje. Škode je za milijon din. Gasili so gasilci iz Adlešič, Tribuč in vaščani.

Iste dne je zgorela tudi baraka cestnega podjetja v Lok-

vici. Med grmenjem je vanjo udarila strela. Škode je bilo za 10.000 din. Precej globlje pa bo treba poseči v žep za odpravo razdejanja, ki ga je strela povzročila na gospodarskem poslopju Jožeta Smuka v Mlaki pri Metliki. Ogenj je uničil ostreše hleva, 4 tone sena in puhalnik. Živino so pravi čas rešili. Škodo so ocenili na 800.000 din. Reševali so poleg domačinov gasilci iz Podzemlja, Kanizarice in Gri-belj.

Pri Jožetu Režku v Radovici je strela udarila v vodovodno napeljavo, ki vodi v hlev in ubila vola, ki se je dotikal napajalnika. Žival je bila vredna 80.000 din.

Nevihta je naredila precej škode tudi s poplavami. V Črnomlju je voda vdiralav kletne prostore nekaterih hiš in blokov. Po ulicah in cestah je po nevihti ostalo blato in pesek. V Beltu je voda poplavlila proizvodno dyorano in v skladišču poškodovala nekaj dokumentacije.

KOLESAR PRI PRIČI MRTEV

Janez Jevnikar (42 let) iz Sentjerneja se je 22. julija zvečer peljal na kolesu od Drče proti domu. Pri Šmarju, ko se je peljal po klanecu navzdol, je v ovinku zapeljal s ceste, trčil v skalo in se tako hudo ranil v glavo, da je umrl na kraju nesreče. Ugotovili so, da so bile zavore na kolesu pokvarjene.

VLOMIL V NENASELJENO HIŠO

V času od 8. do 21. julija je nekdo skozi pritlično okno vlomil v nenaseljeno hišo Franca Kužnika v Sremski ulici v Krškem. Neznaneec je preiskal nadstropje, našel ni nič, za njim je ostalo za 7.000 din škode.

MLADENIČ ZLORABIL STAREJŠO ŽENSKO

V petek okoli 18. ure je 17-letni R. J. iz okolice Krškega na njeni spolno zlorabil starejšo žensko. Fant je žrtev najprej ogovoril, nato pa zvelkel in koruzo in jo posilil. Po dejanju je storilec pobegnil s kolesom, vendar so ga miličniki po dveh dneh odkrili in prijeli.

VLAK JO JE POVOZIL

V ponedeljek ob 4.28 je tovorni vlak, ki pelje od Krškega proti Sevnici, do smrti povozil 70-letno Marijo Gabrič iz Sevnice. Gabričeva, ki je stala na tiru, se kljub zvočnim signalom ni umaknila. Strojevodja je zaviral, vendar nesreče ni mogel preprečiti.

JE VMES POŽIG?

V nedeljo, 18. julija, je pogorel skedenj Ivana Stepana iz Črnomlja. V skednju so bila drva. Preden so prišli na pomoč gasilci, je poslopje pogorelo do tal. Škode je za 50.000 din. Sumijo, da je požar nekdo podtaknil.

Avto dobesedno prepolovilo

Janko Zupančič pri priči mrtev, škode za več kot milijon din

Janko Zupančič (24 let) iz Leskovca pri Krškem je 24. julija zjutraj peljal z osebnim avtom od Čateža proti Drnovemu. Pri Skopicah je prehitel osební avto s pripeto kamo prikolico, ki ga je vozil Avdo Ajkunič iz Zagreba. Med prehitovanjem je Zupančič oplazil zadnji del Ajkuničeve prikolice. Iz ljubljanske smeri je takrat pripeljal z mercedesom Slobodan Veljković iz Pančeva in silovito treščil v Zupančičev avto, ki ga je prelomilo na dva dela. Zupančič je bil pri priči mrtev, Ajkunič pa je s prikolico vred zaneslo v loku v levo. Vanj je z osebnim avtom bmw trčil še Milorad Stanković iz Osipovice. Ob udarcu je Ajkuničev avto, ki je prirejen na pogon s plinom, eksplodiral, požar je uničil tudi prikolico in Stankovićev bmw. Hudo ranjen je bil Veljković, taže pa Morisa in Dina Ajkunič. Zaradi nesreče, v kateri je bilo za 1,350.000 din škode, je bil promet za dobre 3 ure preusmerjen na vzporednico.

Veriga vlomov v Sevnici

Nepriprav vlomil v trgovino, avto in gostilno - Aktovko odvrigel, računalnika ne

V noči na 22. julij je nekdo vlomil v zelenjavno trgovino Mustafa Islama v Sevnici in iz predala vzel 1.000 din ter potni list nekega delavca. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v osební avto gozdnega gospodarstva Brežice, ki je stal v Sevnici. Nepriprav je v vozilu našel aktovko z dokumenti in žepni računalnik. Dokumente je odvrigel, računalniček pa obdržal. Verjetno isti sovražnik zakona se je trudil tudi v gostilni Mirka Osolnikarja iz Sevnice. Z okna gostilne je odstranil steklo, prišel noter, vendar naprej zaradi zaklenjenih vrat ni mogel. Sevniška vlomilska noč se je končala z obiskom pri Anici Šter, katera je ob 14.000 din.

OB MOTOR

V petek, 23. julija, zvečer je nekdo iz nezaklenjene garaže vzel motor T-14 Jureta Batoviča iz Rajca pri Brežicah. Lastnik je na škodi za 18.000 din.

MOTORISTOV SOPOTNIK MRTEV

V soboto, 24. julija, ob 23. uri je 19-letni Jože Tratar iz Vrha pri Sevnici peljal z motorjem skozi Krmelj proti Tržišču. Za njim je na motorju sedel 19-letni Srečko Kranj iz Vrha. V Krmelju je motorista zaradi neprimerne hitrosti zaneslo, pri čemer je Kranj zadel v glavo v zadnji del parkirnega tovornjaka in bil pri priči mrtev.

CUJNIK ZMAGAL V ATENAH - V izbrani jugoslovanski vrsti, ki se je prejšnji teden v Atenah pomerila na atletskem dvoboju z Grčijo, sta nastopila tudi dva novomeška atleta: metalec kopja, jugoslovanski rekorder Darko Cujnik in metalec diska Boris Okleščen. Cujnik je v svoji disciplini zmagal z metom 74,38 m in tako odločilno prispeval k zmagi jugoslovanske vrste, ki je slavila z vsega eno točko razlike. (Foto: A. B.)

Atleti na Gorjancih

Trinajst novomeških atletov na pripravah pri Miklavžu - Prelepi tereni na višini 1.000 metrov

Prilpave novomeških atletov na Gorjancih so postale že vsakoletna praksa. Skrb in dobra volja pokrovitelja AK Novo mesto, tovarne IMV, se kažete v tem, da vsako poletje omogoči približno petnajstim atletom petdnevni trening pri Miklavžu. Letos je nabiralo moči za drugi del tekmovalne sezone trinajst atletov, zvečine tekačev, ki so na košenicah in gozdnih poteh našli idealne terene za razne oblike treninga. Druga polovica julija in začetek avgusta je čas, ko atletska tekmovalja ponehajo in tekmovalci se iz specialnega treninga vrnejo k osnovnemu, ki je temelj za jesenski tekmovalni del. Atleti so dneve pri Miklavžu dobro izkoristili: trenirali so zjutraj in popoldne in pri tem po dolgem in počez prekrizarili bližnje in oddaljene košenice. Nekateri so pretekli okrog 20 km dnevno in če pomislimo, da so tereni v glavnem valoviti, z mnogimi vzponi, lahko ocenimo tak trening za zelo naporen. Tekači na dolge proge so se n. pr. večkrat preskusili na progi z Miklavža na Polom nad Kostanjevico in nazaj. Skakalci so travnate terene izkoristili za trening poskokov. Trening na višini okrog 1000 m sicer ni tisto, kar pojmuemo pod izrazom višinski trening, je pa vendarle prijetna osvežitev sredi vročega poletja, ko je v dolini zadušno. Na koncu lahko še rečemo, da na pripravah v naravi športnik doživlja čisto praktično koristnost svoje kondicijske pripravljenosti: hitro potuje po terenu, ki je dostopen le tistemu, ki se potrdi peš in zaužije marsikaj prelep pogled s krajev kamor k sreči se niso prodrle ceste.

V PRIJETNEM OKOLJU - Vsako poletje kakih 15 novomeških atletov preživi pet dni na pripravah v domu IMV pri Miklavžu na Gorjancih.

Sto metrov do velikega uspeha

Množični padec tik pred ciljem posamične vožnje na svetovnem mladinskem kolesarskem prvenstvu je novomeškemu kolesarju Sandiju Papežu presek pot do velikega uspeha

Le 100 metrov pred ciljem 126 km dolge proge je nesrečno naključje onemogočilo mlademu novomeškemu kolesarju Sandiju Papežu, ki si je pred kratkim priboril naslov mladinskega balkanskega prvaka, da bi dosegel velik uspeh tudi na svetovnem mladinskem kolesarskem prvenstvu v italijanski Peruggiji.

Mladi jugoslovanski kolesarji so se izkazali že v ekipni vožnji, zato so od njih, še posebno pa od Papeža, ki je sodaj res v izvrstni formi, pričakovali uspeh tudi v posamičnem delu prvenstva. Med 130 najboljšimi mladimi kolesarji iz 30 držav so se jugoslovanski fantje dobro držali in so se po prvem krogu kljub temu da so startali na repu, prebili v ospredje. Vendar je moral Šebenik, ki je vozil bolan, v tretjem krogu odstopiti, kajti ni vzdržal hudega tempa.

Ob koncu drugega kroga je v ciljni ravnini prišlo do zapletov, ko je padlo okoli 50 kolesarjev, med njimi tudi trije naši mladi reprezentanti, ki potem niso več mogli ujeti vodeče skupine in za njo na cilju zaostali za 12 minut.

V vodeči skupini kakih 50 kolesarjev sta bila tudi Sandi Papež in Robert Pintarič, ki sta se odlično borila in si za fini priborila zelo dobri poziciji okoli petnajstega mesta. Le 100 metrov pred ciljno črto na ozki ciljni ravnini pa se je sovjetski kolesar zapletel in povzročil množičen padec več kot 40 tekmovalcev, med katerimi sta bila tudi jugoslovanska kolesarja. Tako se je

skozi cilj pripeljalo na kolesih le prvih osem tekmovalcev, ostali pa so pritekli ob kolesih ali pa kolesa celo prinesli skozi cilj. Sandi Papež je bil 37., Pintarič pa 47., oba v času zmagovalca Sixa iz Belgije, 2 uri in

USPEŠNI NASTOPI MOJCE TOPLAK

Na državnem prvenstvu v plavanju v Splitu je med pionirkami skupine A Mojca Toplak iz krškega Celulozarja zmagala na 100 m krawl. Dosegla pa je tudi tri druga in eno tretje mesto. Ekipa Celulozarja se je uvrstila med 26 ekipami na 7. mesto.

DVE ZMAGI V TRSTU

Prejšnjo soboto so se trije člani atletskega kluba Novo mesto udeležili mednarodnega mitinga v Trstu. Zmagala sta dva: Borja Eržen v teku na 100 m z ovirami s časom 15,8 s in Robert Šikonja v teku na 800 m s časom 1:57,3.

Obsežne priprave Inlesa

Uradno se bodo priprave rokometsev drugoligaša Inlesa začele 1. avgusta, vendar ribniško moštvo trenira že od 26. julija. Trener Jože Silc in njegov pomočnik Ivan Kersnič sta izdelala obsežen načrt priprav, ki ga morajo izpolniti do začetka nove rokometne sezone. Prvo tekmo bodo Ribničani igrali 11. septembra v Kutini, kjer se bodo pomerili s tamkajšnjo Molavino.

Ribniški rokometiši največ časa prežive na treningih v športni dvorani in na prostem. V torek, 10. avgusta, bodo z republiškim ligašem Pekom iz Trčiča uigrali prijateljsko tekmo; 14. avgusta bo Inles igral na turnirju v Sevnici, od 16. do 19. avgusta pa bodo v Ajdovščini, kjer bodo imeli šest treningov in dve tekmi. Zatem se bodo udeležili turnirja v Smartnem, kjer so lani zmagali, proti koncu avgusta pa bodo odigrali povratno tekmo s Pekom v Tržišču. Pred začetkom ligaškega tekmovanja pa jih čaka še turneja po Švici, kjer bodo odigrali več tekem s tamkajšnjimi klubi in igrali na turnirju v Zuerichu.

Na spisku igralcev, ki naj bi bili v ekipi v novi sezoni, so: Gelze, Kljun, J. in D. Ilc, Maže, Fajdiga, Repina, Ambrožič, Andoljšek, Tanko, Troha, Karpov, Mikulin, Batinič, A. Tanko, Lukič, Cirovič. Tako od lanskih igralcev manjka le Krizman, ki se je vrnil v Kočevje, med novimi pa so Aleš Repina, ki je prišel iz Kolinske Slovane, ter domače moči iz Inlesovega rokometnega podmladka: Batinič, Tanko, Lukič in Cirovič.

M. GLAVONJIČ

VELIK NAPREDEK MLADINSKE ATLETIKE

Po posamičnih državnih prvenstvih mladincev lahko z veseljem ugotavljamo, da so v primerjavi z lanskim letom mladinci AK Novo mesto močno napredovali. Osvojili so kar trikrat več medalj - lani 3, letos 9! Zlata medalja sta osvojila Lapanje in Primc, srebrne Hrenova (2), Remec in Kočevar, bronaste pa Erženova, Gabrijel in Jureković.

J. Smole drugi v Varaždinu

Novomeški kolesarji na dirki „kalnički partizani“

Skupina novomeških kolesarjev se je zadnje nedelje udeležila tradicionalne dirke „kalnički partizani“ v Varaždinu. V odsotnosti Sandija Papeža, ki je vozil na svetovnem prvenstvu v Italiji, se je zopet izkazal Jože Smole, ki je zasedel 2. mesto in potrdil, da se nezadržno prebija v vrh jugoslovanskega mladinskega kolesarstva. Vedno boljši je tudi Slavko Črnič, katerega forma se očitno izboljšuje in naj bi najvišjo točko dosegla na državnem prvenstvu 8. avgusta v Beogradu.

Med mlajšimi mladinci se je v Varaždinu izkazal Darko Papež, ki je vseskozi vozil v vočilni skupini petih kolesarjev, vendar so jih nekaj kilometrov pred ciljem naplačno usmerili, tako da so fantje zaradi napake organizatorjev ostali brez uvrstitve.

F. B.

„SOP“ Krško, komisija za delovna razmerja TOZD IKON Kostanjevica na Krki

objavlja prosta dela in naloge:

TEHNOLOG IN TEHNIČNI DOKUMENTARIST — 1 delavec

Pogoji:

- končana srednja šola strojne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- 3-mesečno poskusno delo.

Razpis velja do zasedbe del in nalog.

Poleg navedenih pogojev veljajo še naslednji splošni pogoji: delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, osebni dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi osebnih dohodkov.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljejo na naslov: „SOP“ Krško, TOZD IKON Kostanjevica na Krki, Krška cesta 6.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po prejemu prijav na razpis.

470/30-82

„KOPITARNA SEVNICA p. o. SEVNICA

Razpisna komisija delavskega sveta za imenovanje individualnega poslovnodnega organa

razpisuje dela in naloge (relekcija)

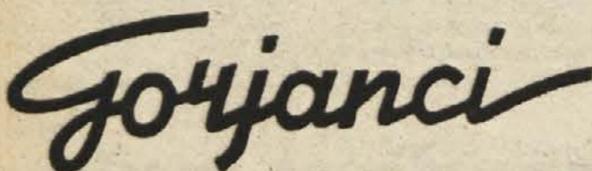
DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in drugimi predpisi, morajo kandidati izpolnjevati še te pogoje:

- visoka izobrazba lesnoindustrijske, strojne, ekonomske ali pravne smeri in tri leta prakse na delih oziroma nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v gospodarstvu ali popolna srednja izobrazba istih smeri in osem let prakse na delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v gospodarstvu,
- pasivno znanje vsaj enega od svetovnih jezikov,
- moralna in politična neoporečnost,
- da sprejema smotre in cilje, ki jih določa delavski svet kot delovni program za njegovo mandatno obdobje.

Kandidat bo imenovan za štiri leta, delovno razmerje pa bo sklenjeno za nedoločen čas.

Rok sprejemanja prijav je 15 dni od dneva objave razpisa. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi, zahtevani praksi in z opisom dosedanjih zaposlitev in dolžnosti, ki jih je opravljal, na naslov: KOPITARNA SEVNICA, Razpisna komisija, 68290 SEVNICA. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po končanem postopku razpisa.

Avtopromet, gostinstvo in turizem „GORJANCI“ Novo mesto — Straža vabi k sodelovanju

1. referenta za zavarovanje,
2. referenta za tahografsko službo,
3. fakturista — za določen čas za nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom,
4. vodjo skladišča,
5. skladiščnika,
6. voznike v tovornem prometu za opravljanje špedicijskih prevozov na mednarodni špediciji in v tuzemstvu,
7. avtomehanike za vzdrževanje avtobusov in tovornih vozil.

Pogoji:

Pod št. 1 in 2:

srednja strokovna izobrazba prometne, ekonomske, tehnične ali splošne smeri. Prednost imajo kandidati s prakso.

Pod št. 3:

poklicna administrativna šola.

Pod št. 4:

šola za poslovodne kadre v blagovnem prometu in dve leti prakse ali trgovska šola in tri leta prakse pri prodaji tehničnega materiala.

Pod št. 5:

trgovska šola in po možnosti praksa pri prodaji tehničnega blaga ter tečaj za skladiščnike.

Pod št. 6:

vozniki izpit C in E kategorije ter po možnosti končana šola za poklicne voznike motornih vozil. Prednost imajo kandidati s stalnim prebivališčem na območju sedeža delovne organizacije in s prakso v špedicijskih prevozih.

Pod št. 7:

poklicna avtomehaniška šola.

Za vse kandidate je določeno trimesečno poskusno delo. Vsi moški kandidati morajo imeti odslužen kadrovski rok.

Razpisni komisiji delavskega sveta TOZD Kodranka in volna in delavskega sveta DSSS DO BETI razpisujeta prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. individualnega poslovnodnega organa — direktorja TOZD Kodranka in volna,
2. direktorja finančnega sektorja v DSSS.

POGOJI:

pod 1)

- visoka ali višja strokovna izobrazba ustrezne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah,

pod 2)

- visoka, višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj 5 oz. 7 let delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah.

V obeh primerih pričakujemo od kandidatov tudi organizacijske in vodstvene sposobnosti ter moralno in politično neoporečnost.

Razpis je v veljavi 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu. Delovno razmerje bo sklenjeno za obdobje 4 let.

Prijave zbira kadrovska in splošna služba s sedežem v Metliki.

465/30-82

ZBOR DELAVCEV DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNE STROKOVNE SLUŽBE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI BREŽICE

razpisuje po 49. členu statuta in sklepu DS z dne 30. 4. 1982

PROSTA DELA IN NALOGE VODJE STROKOVNE SLUŽBE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

za nedoločen čas s polov. del. časom, vezana na polov. delovni čas del in nalog tajnika raziskovalne skupnosti.

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba družboslovne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- višja izobrazba enake usmeritve in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- družbenopolitična aktivnost, ustvarjalen odnos do samoupravljanja in organizacijske sposobnosti.

Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo kadrovske službi v 15 dneh po razpisu. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izvedenem postopku glede na 39. člen statuta.

468/30-82

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE „TGP“ METLIKA

Odbor za medsebojna razmerja TOZD Transport objavlja

naslednja prosta dela oz. naloge začasno izvajanje del v Iraku

- a) 4 AVTOMEHANIČNIKOV,
- b) 1 STROJNI KLJUČAVNIČAR.

Pogoji:

pod a.

KV avtomehaničnik z najmanj 3 leti ustreznih delovnih izkušenj in z vozniškim dovoljenjem C in E kategorije;

pod b.)

KV strojni ključavničar in 3 leta delovnih izkušenj na ključavničarskih in varilskih opravilih na tovornih vozilih.

Posebni pogoji:

- za opravila oz. naloge avtomehanike bodo kandidati morali uspešno opraviti predhodno 14-dnevno izpopolnjevanje — specializacijo v tovarni avtomilov M.A.N. v ZR Nemčiji,
- da imajo vsi kandidati urejeno vojaško obveznost,
- da imajo vsi kandidati ustrezno zdravniško spričevalo in potrdilo,
- da kandidat ni v kazenskem ali preiskovalnem postopku,
- da kandidat nima drugih razlogov ali zadržkov za njegovo razporeditev na delo v tujini.

Do časa prerazporeditve na delo v Irak bodo sprejeti kandidati opravljali enaka dela na terenu in v mehanični delavnici TOZD Transport.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Prijave z ustreznimi dokazili bo kadrovska služba „TGP“ Metlika — TOZD Transport sprejemala v roku 15 dni po dnevu objave.

469/30-82

lesni kombinat Novo mesto — Straža n. sol. o

Komisija za delovna razmerja TOZD SIGMAT BRESTANICA objavlja prosta dela in naloge:

1. KLJUČAVNIČAR I. (dva delavca),
2. KLJUČAVNIČAR II. (en delavec),
3. TRANSPORTNA DELA (en delavec),
4. KONTROLOR—POLIESTER (en delavec) v Velikem Podlogu,
5. STRUGAR I. (en delavec),
6. ORODJAR II. (en delavec).

POGOJI:

pod št. 1:

poklicna šola kovinske smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del;

pod št. 2:

poklicna šola kovinske smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del;

pod št. 3:

nepopolna osnovna šola, fizična vzdržljivost;

pod št. 4:

poklicna šola kemijske, kovinske ali druge ustrezne smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del;

pod št. 5:

poklicna šola kovinske stroke, smer strugar, in najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del;

pod št. 6:

poklicna šola kovinske stroke ustrezne smeri in najmanj 1 leto delovnih izkušenj na področju izdelave orodij.

Poskusna doba prostih del in nalog pod št. 1., 2., 3. 4. in 5. je 45 dni, pod št. 6. pa 60 dni.

Pri vseh objavljenih delih in nalogah velja poleg pogoja izobrazbe alternativni pogoj „ali z delom pridobljene delovne zmožnosti“.

Vsa objavljena dela in naloge so za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: TOZD SIGMAT BRESTANICA, 68280 BRESTANICA. Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili najkasneje v 30 dneh po poteku objavljenega roka za prijavo.

467/30-82

Delovna organizacija „KOVINAR“ Novo mesto

Razpisna komisija razpisuje na podlagi sklepa DS delovne organizacije delovna opravila in naloge individualnega poslovnodnega organa DO

DIREKTORJA

Poleg predpisanih pogojev ZZZ v 511. členu mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima srednjo tehnično šolo — oddelek za strojništvo in najmanj 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih,
- da je visokokvalificirani delavec kovinske stroke z najmanj 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih,
- da je moralnopolitično neoporečen.

Izbrani kandidat bo imenovan za razpisana delovna opravila in naloge za 4 leta.

Ponudbe z življenjepisom, dokazili o strokovni izobrazbi in praksi je treba dostaviti razpisni komisiji pri DO „KOVINAR“ Novo mesto najpozneje 15 dni po objavi razpisa.

474/30-82

Metalna Maribor

Tozd Priskrba sredstev dela Materialna poslovnicca SENOVO

V tozdu Priskrba sredstev dela sprejmemo na delo

— VEČ KVALIFICIRANIH DELAVCEV — SKLADIŠČNIKOV

- delavcev za druga dela v skladišču
- voznikov viličarja
- žerjavarjev
- plamenskih rezalcev

(za vsa dela se lahko priučite tudi pri nas)

Zaželjeno je, da imajo kandidati vozniški izpit B kategorije.

POUDARJAMO MOŽNOST OSEBNEGA NAPREDOVANJA

Sprejeti delavci bodo združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s trimesečno poskusno dobo.

Vabimo vas, da se oglasite v Metalni na Senovem — v materialni poslovnicci tozda PSD pri tovarišu Branku Geršaku, lahko pa oddate tudi pismene vloge na isti naslov.

473/30-82

Konec dober - vse dobro?

Začasen ukrep o prenehanju izplačevanja štipendij pri Pionirju ukinjen - Štipendije so, toda delovna mesta?

Pred nekaj več kot mesecem je v Novem mestu, pa tudi drugod po Sloveniji, veliko pozornosti vzbudil začasen ukrep Pionirjevega odbora za kadrovske-socialne zadeve, ki je sklenil prenehati z izplačevanjem štipendij nekaterim svojim štipendistom. Da je bil ukrep res zelo začasen, se je pokazalo te dni, ko je isti odbor odločil, da se štipendije še naprej izplačujejo v skladu s sklenjenimi pogodbami.

V sedanjem času, ko je gospodarski položaj vse prej kot enostaven, sta vprašanji štipendiranja in zagotavljanja delovnih mest mladim še posebej aktualni. Zato smo prosili Vlasto Tomazin, vodjo izobraževanja v SGP Pionir za odgovore na nekaj vprašanj.

Vlasta Tomazin: „Pionirjevi štipendisti, ki bodo postali maturantje, najbolje naredite, če si sami iščete delovna mesta.“

— Naj se za začetek povrneva nekaj tednov nazaj. Kakšni so bili vzroki za začasen ukrep, ki ga je sprejel odbor?

„Pri Pionirju vsako leto izdelamo podroben plan izobraževanja in ga posredujemo vsem temeljnim organizacijam. Ze z učenci, ki so letos končali 4. letnik srednje šole, je bilo veliko težav, saj sprva nismo mogli zagotoviti ustreznih nalog in opravil za vseh 46 štipendistov. Za zaposlovanje v letu 1983 pa so problemi še narasli in pokazalo se je, da dela sedanjih štipendistov iz 3. letnikov ne bomo mogli sprejeti v delovno razmerje.“

— Ali to pomeni, da je šlo za napačno načrtovanje?

„Vsi tisti, ki so ostali brez štipendij, jih prejemo že od

prvega letnika. Takrat, pred štiri leti, pa je bil položaj gradbeništvu veliko ugodnejši, kot je danes. Samo za ilustracijo naj povem, da smo takrat načrtovali 5-6 odst. porast družbenega proizvoda, v resnici pa se je v tem času v Pionirju število zaposlenih celo zmanjšalo za 0,8 odstotka (v celotni Sloveniji pa kar za 8 odst.).“

— Kaj pa je privedlo do sprejembe ukrepa o ukinitvi štipendij?

„To je bil sklep odbora za socialno-kadrovske zadeve, ki pa ga delovski svet ni potrdil. Ob tem je tudi širša javnost zagnala precejšen vik in krik. A treba je reči, da to ni bil nikakršen administrativni ukrep, ampak le želja realneje planirati glede na trenutni položaj. Denar za štipendije je bil zagotovljen že od začetka in do ukinitve štipendij ni prišlo zaradi pomanjkanja letnega. V bistvu pa kljub povrnitvi štipendij temeljni problem še vedno ni razrešen. Tem štipendistom namreč ne moremo zagotoviti, da bodo pri Pionirju zares dobili delo.“

— Kako pa je drugače s štipendijsko politiko v Pionirju?

„Tale ukinitve štipendij nas je predstavila v zelo temni luči, a ne bi smeli pozabiti, da še vedno štipendiramo mlade gradbince (povprečno 24 letno), zaradi nezanimanja mladih za določene poklice (mizarji, tesarji, železokrivci) pa del štipendij ostaja celo neizkoriščen.“

— SGP Pionir je v nezavidnem položaju, kar končno dokazuje tudi ukrep družbenega varstva. Ali obstaja zagotovilo, da se tak primer z ukinitvijo štipendij ne bo spet ponovil, morda že prihodnje leto?

„Zelo težko je dati tako zagotovilo. Višina sredstev, namenjenih za izobraževanje, je odvisna od celotnega prihodka. Na rast le-tega pa seveda vpliva gospodarski položaj, ki je za gradbeno organizacijo v tem trenutku zelo težak. Tako vsak ukrep, ki prepoveduje gradnjo novih objektov, posredno vpliva tudi na štipendiranje in iskanje delovnih mest, predvsem za mlade.“

Stojan Pelko

RAZKOŠJE V TRAVI - Med „imejevcji“, ki so praznični dan lepo preživel na Gorjancih, so bili tudi zaposleni iz semiškoga dela kolektiva. Ker na dopust v kakšen drug kraj ne hodijo, jim je bilo tovariško srečanje edinstven in nepozaben dan. Udeležencev shoda ni bilo moč prešteti, cenijo pa, da jih je bilo nad 5.000. (Foto: R. Bačer)

Praznik in hkrati veselica

7. srečanje delavcev IMV pri Miklavžu na Gorjancih je bilo tudi v počastitev dneva vstaje - Več tisoč zaposlenih v tovarnah IMV je z družinami prišlo na prireditev

Okrog 5.000 ljudi je bilo 22. julija zbranih na širnih košenicah pri Miklavžu na Gorjancih. Zaposlenim iz raznih tovarn IMV so se pridružili še številni gostje. Lepo so počastili dan vstaje, hkrati pa organizirali tradicionalno srečanje IMV, ki za mnoge iz tega kolektiva pomeni resničen dan oddiha in veselja. Slavnostni govornik je bil Miro Gošnik, član predsedstva republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije.

Več deset avtobusov je že v jutranjih urah prepeljalo na Gorjance delavce IMV iz tovarn po Dolenjski in Posavju, nekaj sto pa se jih je pripeljalo z osebnimi avtomobili tudi iz Ljubljane in drugih krajev. Ljudje so se razkropili po širnih

košenicah, številne stojnice s hrano in pijačo pa so bile razpostavljene po vsem prireditvenem prostoru. Tudi spominki, vezanine in kramarsko blago je bilo gostom na voljo kot na pravi ljudski veselici. In nemalo je bilo gneče pri srečelovu, kjer je bil glavni dobitnik televizor.

Zvon v Miklavževi cerkvi je neprekinjeno pozvaljal več ur, ker so obiskovalci srečanja trumoma silili v zvonik k lepemu razgledu, vsak pa je mimogrede lahko še potkal zvonove. Organizirana je bila tudi ambulantska služba, gasilci, redarji in vse, kar sodi na tako številni shod.

Množica je utihnila ob 11. uri, ko se je začel uradni program, ki so ga izvajali pevci in recitatorji IMV ter šentjernejska godba, slavnostni govor pa je imel Miro Gošnik. Govoril je pomenu dneva vstaje in današnjem gospodarskem trenutku, nato pa se je dotaknil tudi razmer v IMV in med drugim dejal: „Prvi znaki sprememb o ravnanju in poslovanju, ki so širši javnosti znani, že dobro odmevajo. Vaše notranje razmere se radikalno spreminjajo, vztrajno iskanje dolgoročnih rešitev pa se že obrestuje. Marljivo delo, boj anarhiji, nedisciplinini in drugim slabostim že daje prve rezultate. Začetni uspehi, iskanje izhoda za takoj in za daljše obdobje bodo ob upravičeni družbeni podpori prav gotovo dali rezultate, če boste sami nadaljevali v smeri, ki pomeni ponovno uveljavitev IMV in njenega kolektiva.“

Močno pripke so kmalu po programu pregnali temni oblaki z grmenjem, veselje pa ni bilo skaljeno in se je nadaljevalo tja do noči. Organizatorji prireditve pod okriljem tovarniškega sindikata so spet dokazali sposobnost. Omeniti pa velja

še, da je glavno skrb za prehrano prevzela novomeška Emona - Dolenjka. Porcije so bile izdatne in ne predrage.

R. B.

Črtati in spet črtati

Preveliki investicijski apetiti so že pokazali slabo stran, še vedno pa nekateri načrtujejo „v tri dni“

Do jeseni morajo vsi nosilci planiranja znova prečesati svoje planske dokumente za to srednjeročno obdobje in črtati zlasti postavke o investicijah. Za nove investicije je v tem obdobju za 11 milijard namer, možnosti pa je le za eno tretjino tega. Tudi vse izvozno usmerjene investicije ne bodo uresničljive! O tej problematiki je tekla širša razprava tudi med delegati zborna združenega dela.

Ze pri sprejemanju plana za obdobje 1981 do 1985 je bilo očitno, da so Novomeščani zelo optimistično načrtovali nove naložbe in zaposlovanje. Slednje ni toliko v neskladju glede števila novo zaposlenih, ampak s tem, da iz šol prihajajo strokovnjaki drugih profilov, kot jih gospodarstvo potrebuje.

Iz obširnih gradiv, ki so jih delegati dobili za razpravo, je videti, da so bile zadnji dve leti investicije v novomeški občini čezmerno glede na ustvarjeno novo vrednost. Zlasti je šlo preveč denarja v zidove, čeduti v industrijo, kajti rezultati so v finančnem smislu umanjali. Trenutno je industrija novomeške občine tako zadolžena, da predstavlja samo odplačilo kreditov skoraj

Bo res odjuga?

Tržnica je dobro založena, toda cene so visoke

Kdor večkrat kupuje na novomeški tržnici, že ve, da se izplača najprej ozreti se po cenah in šele nato kupiti. O tem smo se prepričali tudi 20. julija, ko smo na več stalnih stojnicah primerjali izbiro in ceno sadju ter zelenjavi.

Cene so bile precej visoke. Pri prodajalcu Zumru je bilo treba za paradiznik odšteti 50 din, za krompir 30 din, solata je bila kar po 80 din, čebula pa po 64 din. Najdražje so bile češnje - kar po 97 din. Limone so bile po 84 din, pomaranče pa po 68 din.

Pri Djeladinju je bil paradiznik po 60 din, češnje po 100 din, pomaranče po 72, pa tudi druge cene so bile nekoliko višje kot pri prejšnjem prodajalcu. Samo solata je bila „le“ po 60 din.

Se pri prodajalcu SOUR PIK VINKOVCI, TOZD plantaže Beltinci smo se ustavili. Tu so bile pomaranče po 63 din, solata po 60 din, krompir po 30 din, paradiznik pa po 50 din za kilogram. Banan sploh ni in jih verjetno še lep čas ne bo.

Vsi prodajalci pa so zatrjevali, da prihajajo z novimi pošilkami sadja in zelenjave tudi nove, nižje cene. To je res razveseljiva novica za novomeške gospodinjice. Verjetno potem tržnica stedi dopolnjava ne bo prazna in prodajalcem ne bo treba s kričanjem privabljati redkih kupcev.

TANJA STARIC

UMAZANIJA IZ TEŽKE VODE

V Novem mestu Krka kljub nekajdnevni nevihti ni bila umazana vse do nedeljskega popoldneva. Potem je rjava in umazana voda začela prodirati v Krko iz Težke vode pri izlivu pod kandidjsko bolnišnico. Kaže, da so bile nevihte v Podgorju silovite, zato je potok narasel in postal rjava kalen. S kopanjem v Krki je tako za nekaj dni konec.

M. L.

Žal nimamo kolesarskih stez

Kolesarstvo se spet uveljavlja, pa ne samo zaradi športa, tudi zaradi dragega bencina

Nedavna podražitev bencina je mogoče marsikoga (znova) pritegnila k razmišljanju o vožnji s kolesom. To prevozno sredstvo se po nekaterih ocenah vse bolj uveljavlja v svetu. V Novem mestu za kolesarje ni poskrbljeno, bi ocenili na prvi pogled. Koliko občanov kljub temu uporablja kolo? V anketi nas je zanimalo, ali se občani vozijo s kolesi in kaj mislijo o tovrstni vožnji v Novem mestu.

JOŽE BOŽIČ iz Brusnic, prodajalec na bencinski črpalki v Bršljini: „S kolesom se vozim za razvedrilo. Skočim do Otočca. V Novem mestu je vožnja s kolesom nevarna, ker ni kolesarskih stez. Zato se vozijo po pločniku.“

LOJZE UŠAJ iz Novega mesta, strokovni vodja vzdrževanja cest pri Cestnem podjetju Novo mesto: „Vozim se s pioni-ekspressom. Ne vozim se s kolesom? Po cesti, saj ni zraven nič narejenega za kolesarje.“

SPET AKCIJA PIONIRJEV V VAVTI VASI

Tudi letos bo od 8. do 18. avgusta pionirska delovna akcija Vavta vas '82. To bo že tretja delovna akcija pionirjev po vrsti, kar je gotovo svojevrsten jubilej. Ker prireditve postaja tradicionalna, lahko pričakujemo veliko število udeležencev. Pokrovitelj akcije je podjetje Gorjanci.

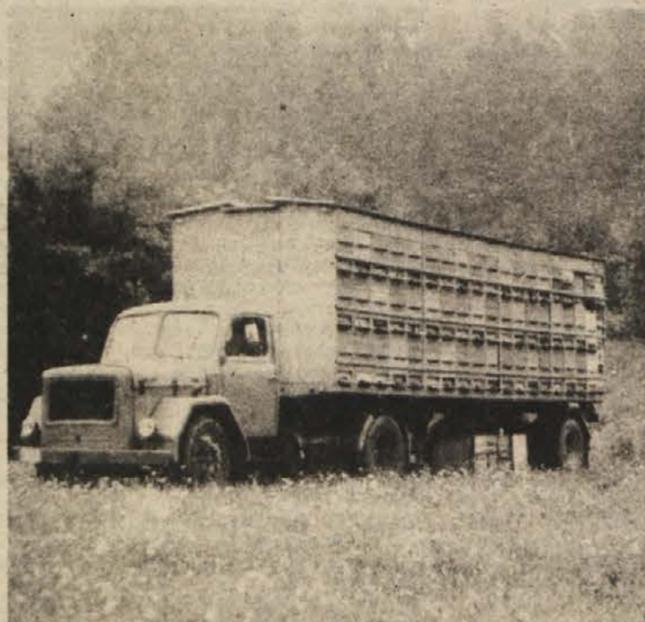
V RAZPRAVI DO SEPTEMBRA

Osnutek občinskega odloka o priznanjih, ki so ga delegati novomeške občinske skupščine obravnavali prejšnji teden, gre v javno razpravo do 10. septembra. Osnutek prinaša nekaj sprememb prejšnjim predpisom, predvsem pa prinaša več reda pri odločanju o več vrstah občinskih priznanj. Prav bi bilo, da bi v času javne razprave prišlo kaj uradnih pripomb, da ne bo prigovorov oktobra, ko se nagrade in priznanja podeljujejo.

DOMAČI TRN

Sumljivi so mi tisti, ki preveč glasno skrbijo za blaginjo delovnega človeka, ker mi je že dolgo poznan izrek, da je Bog najprej sebi brado ustvaril.

T. G.

ČEBELE NA PAŠI - Med Dolenjskimi Toplicami in Podturnom že nekaj dni ždi kamion na gozdni jasi. Več deset čebeljih panjev je tu na paši. Dež zadnje dni nagaja čebelam, sicer pa si je obetati dobro medjo letino. (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

PRVA ZNIŽANJA - Pri „Alpini“ se je prejšnji teden v izloži že pojavil plakat z obvestilom, da so začeli prodajati letno obutev po znižanih cenah. Sezona razprodaj je torej odprta, ampak žepi delovnih ljudi so večinoma prazni. Minili so časi, ko so ljudje kupovali brez poprejšnjega temeljitega preudarka.

ZAKAJ NE DOMAČA VOZILA? - Ko je bilo na dan vstaje pri Miklavžu na Gorjancih srečanje delavcev IMV, tega po parkiranih vozilih ni bilo videti. Katrce so bile v očitni manjšini, prevladovali pa so „fički“ in stoenke od konkurenčnega podjetja. Tudi pred stanovanjskimi bloki v mestu, kjer pretežno stanujejo zaposleni v IMV, vidiš avtomobile vseh mogočih znamk, samo lastnih ni veliko. Pravijo, da je v Kragujevcu ravno narobe.

SPET POMANJKANJE! - V novomeških trgovinah zadnje čase spet ni surovega masla, zelo redko je dobiti alpsko mleko, ni pralnih praškov, medtem ko je založenost z mesom malce boljša. O kavi pa - ne duha ne sluha!

PRECEJ PONUDBE! - Da je novomeška tržnica dobro založena

in da je ponudba precejšnja, se vidi že po tem, da je zadnje čase zaseden tudi del spodnjega dela pokrite tržnice, ki je bil do nedavnega stalno prazen. Domačinke so se od prodajalcev na stalnih stojnicah že naučile pridobivati stranke: tudi one so začele glasno vabiti in hvaliti svoje blago. Kaj takega si še pred nekaj leti sploh ne bi mogli misliti!

Ena gospa je rekla, da sprejem stavo z vsakomer, ki bi si upal trditi, da jarki v cestišču tik pred novim vrtem v Ločni ne spadajo v svetovno knjigo rekordov...

Ko je lonec poln, prekipi

Kadrovske in druge težave pri Dekorlesu v Dobovi pripelje do družbenega varstva

Dekorles se je pripojil Lesnini leta 1974. V naslednjih dveh letih so z združenimi sredstvi drugih tozdog zgradili v Dobovi nov proizvodni obrat in kupili stroje za proizvodnjo po naročilu. Število zaposlenih se je do leta 1979 povzpelo od 63 na 100.

Dekorles je preko Lesnine prodal 83 odst. proizvodnje, vendar se kljub temu ni uspel postaviti na trdne noge. Za poslovni sklad mu je ostajalo zelo malo denarja, veliko premalo za normalen razvoj. Leto 1981 so v Dobovi končali z izgubo 7,2 milijona dinarjev. Sami so je pokrili le majhen del (400 tisočakov). Večino so torej prispevali drugi tozdi (6,8 milijona dinarjev) in se takrat skupaj odločili za sanacijo. Ta ni imela uspeha. Po prvih petih mesecih letos so ugotovili v Dekorlesu še dodatno izgubo 3,3 milijona dinarjev. Delavci so takoj sprejeli sanacijski program, vendar so na centralnem delavskem svetu Lesnine mesec dni po tem zvedeli, da ga v Dobovi ne izpolnjujejo. Zaradi tega so predlagali ukrep družbenega varstva, ki ga je občinska skupščina v Brežicah izrekla na seji 20. julija.

NOVO V BREŽICAH

SE BO TREBA ČAKATI - Na zahtevo po boljših avtobusnih zvezah Brežic z Zagrebom v zborih občinske skupščine je Brebus začel postopek za usklajevanje že v letu 1979/80 s Croatia iz Zagreba. Ta prevoznik je dobil potrebna soglasja, SAP iz Ljubljane pa še ne. Dolgujeta mu jih Izletnik iz Celja in Gorjanci iz Novega mesta. Novo avtobusno progo mora nato registrirati še gospodarska zbornica v Beogradu, ki pa zaradi varčevalnih ukrepov temu ni naklonjena. Zatika se torej na več krajih.

VEŽICA BO KMALU DOGRADJENA - Brežiško pokopališče bo septembra dobilo lično vežico za pokojnike in z njo prostor za pogrebne svečanosti. Krajanji so zanjo zbirali samoprispevek, saj so bili večkrat v zadregi, ko so morali umrli do pogreba ležati v stanovanjskih blokih, od koder so jih po tesnih stopniščih težko prenesli ven. Ponekod pa zanje v stanovanjskih splohi niso imeli prostora in večkrat so si pomagali tako, da so umrli svojci ležali v bolniški mrtvašnici.

BREŽIŠKE VESTI

Pravic ne bo več mogoče širiti

Delež družbenih dejavnosti v družbenem proizvodnju je vse manjši - Kaj poreče analiza?

Pri občinskem izvršnem svetu v Krškem so že pred slabima dvema mesecema imenovali šest delovnih skupin, ki naj proučijo izvajanje srednjeročnega občinskega družbenega plana v lanskem in tem letu. Izdelana analiza bo hkrati priložnost za oceno možnosti za izvajanje plana v prihodnjih letih, dala pa naj bi tudi dovolj jasne obrise za pobude in predloge stabilizacijskih ukrepov. V delovni skupini za družbene dejavnosti in komunalno gospodarstvo, ki jo vodi podpredsednik občinskega izvršnega sveta Niko Zibret, pričakujejo, da bo njihova analiza po usklajevanju z drugimi skupinami med delegati v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti gotovo vzbudila precejšnjo pozornost. Tako izvajalci kot uporabniki bodo morali dobro premetati, kako bo moč zastaviti delo po načelu svobodne menjave dela v novih razmerah gospodarjenja.

Analiza že zdaj nazorno kaže, da ponekod samouprava močno peša, saj, denimo, skupščina občinske

NOVI PREHODI ZA PEŠCE - Celotni delavci novomeskega cestnega podjetja niso mogli prehaliti skrbi Brestančanov in Senovčanov za večjo prometno varnost, kajti v obeh krajih niso bili zadovoljni le z obnovo "zeber", marveč so zahtevali, da označijo še nove prehode za pešce. Na sliki: zebra pred brestanjsko elektrarno (Foto: P. S.)

Predstavniki Lesnine so ob tej priložnosti seznanili delegate s kadrovske težave na vodilnih mestih, kjer da pri izbiri niso imeli srečne roke. Nič bolje ni bilo v proizvodnji. Ves čas je primanjkovalo mizarjev, kar se je odražalo na kakovosti izdelkov. Zahtev, ki so jih glede tega postavljali, pri Dekorlesu niso izpolnjevali in tudi o štipendistih in podmladku ni bilo ne duha ne sluha. Strojev niso vzdrževali. Izdelke so shranjevali v nezavarovanem skladišču, in tako povzročali družbeno škodo. Slabo organizacijo dela so poslabševale zdrahe med vodstvenimi in vodilnimi delavci.

Tudi samouprava ni delovala, kot bi bilo treba, zato so po taki obrazložitvi vsi zbori občinske skupščine izglasovali ukrep družbenega varstva in z njim omejili kolektivno večino samoupravnih pravic. Predsednik začasnega kolegijskega organa je v. d. direktorja Miro Košak, člani pa so Franc Puhner, Janez

»Dolenjski list« v vsako družino

ZASEDEN VSAK KOTIČEK NA SONCU IN V VODI - V Čateških Toplicah si želijo še dolgo in vroče poletje, da bi jim polnilo bazene in blagajno. Letos jim dež večkrat prekriža načrte, vendar vročina hitro znova privabi kopalce. Na dan imajo po več tisoč obiskovalcev. (Foto: J. T.)

Gruenfeld, Marjan Maričič in Zlata Butara.

POSOJILODAJALCE PROSIJO ZA ODGODITEV VRAČANJA

Vinogradniki in delovna organizacija Slovin Brežice so za obnovo nasadov najeli bančne kredite, ki jih bodo zdaj težko vračali. Temeljna organizacija TOK Slovin računa letos celo z izgubo, saj bo pridelek zaradi toče močno zmanjšan, delo pa podvojeno v zasebnih in družbenih nasadih.

Slovin in prizadete kmete obremenjuje glavnica za 10,5 milijonov dinarjev in za 2 milijona dinarjev obresti. Najbolj so se zadolžili pri Temeljni posavski banki. Nekaj kredita so dobili še pri kmetijski živilski razvojni skupnosti in pri lastni hranilni kreditni službi. Vse, ki so dali posojila za vinogradništvo, je Slovin zaprosil, naj zaradi naravne nestrče, ki je prizadela brežiško občino, preložijo vračanje in odpišejo obresti. Na sklad skupnih rezerv SRS je DO poslala vlogo za odgoditev kredita za odkup predlanskih količin vina.

ZMAGA ŽIGRCANOV - Čast prerezati trak na asfaltirani cesti je v soboto pripadla najstarejšemu krajanu Alojzu Košarju. Kljub 74 letom je še v dežju bdel nad to cesto, da je voda ne bi zdrla. Na slavnostni otvoritvi je zaplesala folklorna skupina iz Essna, ki jo vodi Košarjev sin Ivan. (Foto: A. Železnik)

Ob žetvi že mislijo na setev

Pogodbenih 150 ton pšenice v sevniški občini bo po vsej verjetnosti preseženih

V sevniški občini so zadovoljni z žetvijo in tudi skupnim obsegom pšenice. Do srede, 21. julija, je bilo prevzeto 85 ton, do konca minulega tedna pa so pričakovali že 130 ton. Nove količine si obetajo še od mlatve po hribovskih kmetijah. »Pogodbenih 150 ton bo vsekakor preokračanih«, meni Franc Starič s sevniškega temeljnega obrata za kooperacijo.

Poglavitno je bilo, da so vsa opravila skladno potekala. V obratu za kooperacijo hvalijo tudi kombinatove šoferje. Skratka vse se je odvijalo po prvotno zastavljenem načrtu. Tudi pogodbeni kombajni so se trudili. Opazno je bilo, da so tudi starejši stroji. Dva sta imela zaradi okvar pri žetvi po en dan izpada. Če ne bi bilo tega, bi verjetno žetev že končali. Zbrane izkušnje kažejo, da bi bilo za prihodnjo žetev dobro v kakšni strojni skupnosti kupiti vsaj en sodobnejši kombajn.

Franc Starič je zadovoljen tudi z izpolnjevanjem pogodb kooperantov. »Ni primera, da bi kdo odstopil. Mnogi podpisujejo že pogodbe

SEVNIŠKI PABERKI

ŠE ENA STEKLARSKA DELAVNICA - Pred časom je s to dejavnostjo pričela delavnica v boštanjki obrtni coni. Prostore nekdanje šmarske bravnice, tam je bila tudi že popravilnica pralnih strojev, za te namene obnavlja sevniška Komunala. Še le obeta razmah nekaterih storitvenih dejavnosti?

SEVNIŠKI VESTNIK

ASFALT NA PLANINO

Lani so inženirci uredili nov priključek ceste za vasico Planina blizu Jelovca. Kraj je tako lažje dostopen, posebno pozimi. Pred kratkim so cesto tudi asfaltirali.

NEURJE RAZDIRALO CESTE

Nedeljsko neurje je naredilo mnogo škode na cesti proti Vrhu. Posebno proti Klanjcu je cestišče na mnogih krajih zdrto povsem do osnove. V soboto so delavni krajanji navozili obilo gramoza, ves trud pa je sedaj zaman. Pri Ivanu Vintarju je voda poškodovala tudi poskusni posevek 15 sort ajde, ki jih je zasejala ljubljanska biotehnična fakulteta. Zemeljski plaz se je vsul tudi pri Telčah.

Le tisto, kar zmoremo

Držijo se slovenskega dogovora o ceni za tako imenovani drugi razred kakovosti teh žit. Tisti, ki so imeli karkoli opraviti z letošnjo žetvijo, so lahko opazili, da so se vsi, od kmetov do pospeševalcev, vedli odgovorno. Pravzaprav, kot priznavajo celo starejši, lep čas ni bilo takšne skrbi za pridelek. To je tudi spodbuden izziv za novo setev jeseni.

A. ŽELEZNIK

teh razmer. Stopnja znižujejo za 15 stotnik odstotka.

Pomembno je jasno povedano opozorilo na seji: pri naložbah verjetno ne bo niti za meter novih cest. Preosnova cestnega gospodarstva pa prinaša nova vprašanja, še predvsem hujše denarne zagate.

Delegati so se zadržali tudi pri vprašanju, kako ravnati, da ne bi tisti, ki ima dosti, imel še več. Izrečena so bila opozorila o solidarnostnem načelu delitve denarja. Z glasovanjem so se opredelili za doslej vpeljani način, ki v dokajšnji meri upošteva tudi to načelo. Razumljivo je, da prihajajo tudi zahteve za novo kategorizacijo cest, npr. s Primoža in Sentjanža. Pravi naslov za to vprašanje pa je občinska skupščina. Ravno zaradi vse drobnejše mošnje za ceste so take nedvomno upravičene zahteve težje rešljive.

A. Ž.

Ali se bodo odpovedali Pavičinam?

Zaradi pomanjkanja denarja se bodo morali v izobraževalni skupnosti odpovedati programom

Na zadnji seji družbenopolitičnega zbora trebanjske občinske skupščine, ki je bila v Trebnjem, so delegati obravnavali predlog elaborata o ustanovitvi zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Obravnavali so tudi informacijo o usklajitvi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb.

O elaboratu, samoupravnem sporazumu in aktu za ustanovitev zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine so dejali, da je premalo konkretno, sploh pa bi moralo iti sprejemanje takih aktov po dvostopenjskem postopku.

Ko so se seznanjali o stanju v samoupravnih interesnih skupnostih, so med drugim spet slišali o

težavah v izobraževalni in zdravstveni skupnosti. Na podlagi poročila in predloga o usmerjanju presežkov samoupravnih interesnih skupnosti so sklenili, da gredo vsi presežki v vrednosti milijarde starih dinarjev za pokrivanje izgub v občinski izobraževalni skupnosti. Hkrati so se zavzeli za skrajno varčevanje v skupnosti (o določenih ukrepih smo že pisali v pretekli številki), predlagali pa so tudi, da se izobraževalna skupnost odpove pravkar kupljenim površinam v Pavičinah, kjer ima OIS zemljišča za šolo v naravi. Tako varčevanje je potrebno, ker bo v prihodnosti zaradi pomanjkanja denarja gotovo prihajalo do krčenja programov in take vrste objekti niti

ne bodo potrebni.

Na seji so sprejeli predlog o podelitvi liste častnega občana občine Trebnje. Naziv bo ob občinskem prazniku dobil Marjan Jenko. Anici Novak in Osnovni šoli Jožeta Slaka - Silva iz Trebnjega pa so podelili priznanja republiškega sekretariata za njihov prispevek k razvijanju splošne ljudske obrambe in sodclovanje v akciji Sava 82.

SENEGACNIK NA OBISKU V TREBNJEM

Pretekli teden je trebanjsko kmetijsko združenje obiskal Lojze Senegačnik, namestnik predsednika republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Med svojim obiskom pri zadrugnikih se je zanimal za potek žetve in odkupa pšenice. Z rezultati, ki so mu jih predstavili v zadrugi, je bil zadovoljen.

VELIKO ZANIMANJA ZA DOSEVKE

Spodbujanje k sejanju strniščnih dosevkov je pri trebanjskih kmetih padlo na plodna tla. O tem govori tudi podatek, da je tega semena nedavno zmanjkalo. Kot so dejali v zadrugi, je bilo to samo trenutno, saj so seme za graščico takoj nabavili in ga razposlali zadrugnim trgovinam. Zanimanje je toliko večje, ker zadruga daje za seme precejšnjo doplačilo. S to akcijo se v trebanjski občini ne bo povečala samo količina lastne krme, ampak tudi donosnost polj, zasejanih s pšenico.

IZ KRAJA V KRAJ

BIRO BO STAL ŠELE PO DOGOVORU - Trebnje in vsa trebanjska občina doslej nista imela veliko od turizma. Zato je vzniknila ideja, da bi postavili biro turističnega društva. Toda tu so se začele zadeve zapletati. Putnikov motel ima v zvezi s tem svoje zamisli, turistični delavci pa spet svoje. Plod teh »špetirov« je, da biro še zmeraj ne stoji, turisti pa brže mimo.

DEVET DELEGATOV NA KONGRESU SINDIKATOV

Na 10. kongresu slovenskih sindikatov bodo iz krške občine sodelovali delegati Karel Češnovar („Djuro Salaj“ - tozd Les), Drago Gošek (Metalna - tozd TGO Senovo), Boris Macur („Djuro Salaj“ - tozd Komerciala), Bojan Piletič (Rudnik Senovo), Ida Slapšak (SGP Pionir - tozd Gradbeni sektor), Irena Stigar (Labod - tozd Libna), Danica Zalokar (OŠ Milke Kerin Leskovec), Anka Zdovec (upravni organi SO) in Stane Zorko (Kovinarska).

KRŠKE NOVICE

FARMA BEKONOV V PRISTAVI - Potem, ko so strokovnjaki ljubljanskega Geološkega zavoda s sondami raziskali nosilnost tal za farmo, je pričakovati, da bodo vse formalnosti urejene do septembra; tedaj naj bi pričeli z zemeljskimi deli za farmo M Agrokombinata, v kateri bo prostor za 30.000 bekonov. Kljub obilici potrebnih soglasij upajo, da ne bo pričetek izgradnje pomaknjen na poznejše mescece.

AKCIJA ZA DIJAŠKI DOM V RAZMAHU - Neustrezni in premajhni prostori sedanjega dijaškega doma Milke Kerinove v Krškem so odgovornim precej časa povzročali sive lase, saj bi bila novogradnja prava nujna. Tako so menili tudi pri republiški izobraževalni skupnosti, kjer so se že pred časom odločili denarno podpreti izgradnjo novega doma. Tudi združeno delo v občini ima precej posluha za zgradbo, kjer naj bi bivali bodoči strokovnjaki. Da le ne bi prišlo do kakšnih administrativnih omejitev, si zdaj žele učenci, vzgojitelji in investitorji.

izmenski pouk. V celodnevno osnovno šolo je zajeta že četrtnina učencev. Ob tem, ko so uspešno širili pravice v šolstvu, otroškem

Niko Zibret: „Kje je spodnja meja upadanja deleža družbenih dejavnosti v družbenem proizvodnju?“

varstvu, zdravstvu, socialnem skrbstvu in z novimi objekti ustvarjali ugodna tla še za razvoj športnih dejavnosti, pa v Krškem ugotavljajo, da delež družbenih dejavnosti v družbenem proizvodnju občine izrazi to pada že od leta 1979. Posebej žgoč je ta razkorak za socialno skrbstvo in še zlasti za zdravstvo, kjer pričakujejo ob koncu letošnjega leta primanjkljaj v višini okrog 29 milijonov dinarjev.

STARŠI POMAGALI BRIGADIRJEM

60 staršev, mladincev in bivših brigadirjev, ki so 27. julija obiskali krško mladinsko delovno brigado Matije Gubca na zvezni delovni akciji „Istra 82“ v Vanganelu, je pridno zgrabilo za lopate in med pravim delovnim obiskom zagnilo 160 metrov jarka, v katerega so položili cevi za nov vodovod.

KRŠKI TEDNIK

Bodo tovornjaki obstali doma?

Prevoznikom ostaja premalo deviz — Iz zagate s krediti in varčevanjem — Kje je izhod?

Slovenska prevozniska podjetja iz leta v leto povečujejo izvoz svojih storitev. Svojo dejavnost na tujih trgih bi lahko še povečali, toda zaradi novega deviznega zakona, ki je zmanjšal razpoložljivo pravico z devizami, so se znašli v velikih težavah. Za redno delo jim namreč ostaja premalo deviz in dogaja se, da vozniki nimajo denarja niti za gorivo.

„Pri nas za zdaj še kar dobro poslujejo.“ je dejal Danilo Vučič, direktor Avto Kočevja. „Posebej dobre rezultate dosegamo na zunanjih trgih. Lani smo v primerjavi z letom 1980 za štirikrat povečali devizni učinek, letos predvidevamo okoli 13 milijonov nemških mark deviznega priliva. Toda odkar je bil sprejet novi devizni zakon, se je zmanjšala naša razpoložljiva pravica z devizami z nekdanjih 65 odstotkov na manj kot 30 odstotkov. Vse to predstavlja za nas veliko težavo, saj bi za normalno delo potrebovali vsaj 50 odstotkov deviz. S težavami smo seznanili vse pristojne dejavnike, povsod nas razumejo, toda pomagati nam ne morejo.“

Toda 150 težkih tovornjakov in 220 voznikov ne more stati doma. Zato poskušajo najti vse mogoče

izhode iz sedanje krize. Med drugim nameravajo najeti kredite doma in v tujini. To pa je le izhod iz najhujše stiske, medtem ko to ne more biti dolgoročni rešitev. Resda bi lahko v skladu s staro miselnostjo iskali delo tudi doma, toda tega prav gotovo ne bi moglo narediti vseh 40 prevozniskih podjetij. Še manj je to v skladu z usmeritvami k čim večjemu izvozu. Zato se na znanjem trgu tembolj znajdejo Madžari in Bolgari, ki so pobudo sprejeli v svoje roke in svoj delež v mednarodnem prometu povečujejo iz leta v leto.

O sedanjih težavah obveščajo vse delavce, sprejemajo tudi ukrepe, s katerimi naj bi zmanjšali stroške. Pri njih je vsako vozilo samostojna obratunska enota, za manjše stroške pri gorivu in popravilih dobe vozniki tudi ustrezne stimulacije. A vse to je

le delček, ki lahko prispeva k boljše-mu poslovanju, rešitev pa to gotovo ni. J. S.

IZVOZ LAHKO REŠIJO DEVIZE — Več kot dve tretjini prihodka ustvari Avto Kočevje na tujih trgih. Toda zaradi pomanjkanja deviz — ostane jim samo 30 odstotkov prisluženih deviz — se lahko zgodi, da ne bodo dosegli predvidenega izvoza.

DROBNE IZ KOČEVJA

MASTEN DEŽ — V Kočevju, bogatem z industrijo, ki pa v zadnjem času ne posluje preveč dobro, se dogajajo čudne reči. Z dežjem namreč pride tudi nekakšna maščoba, ki se potem usede na avtomobile in druge površine. Po njej ostanejo na avtomobilih mastni madeži, ki jih niti ni tako lahko oprati. Kočevci ugibajo, kje bi utegnil biti izvor te maščobe. In poznavalci so odkrili, da hi to lahko bila posledica slabo izkoriščenega goriva v mazutnih pečeh. Če bi gorivo bolj izkoristili, bi prihranili kakšen dinar, pa še jekleni konjički Kočevcev bi bili bolj čisti.

SE JE ČAS ZA IZPITE — Avtomoto društvo iz Kočevja bo imelo 9. avgusta spet izpite iz poznavanja cestnoprometnih predpisov. Seveda sodi sem tudi poznavanje znakov. Tu je le ena težava, saj se bodo morali kandidati iz knjig naučiti, kakšne so „zebre“ na prehodih za pešce. Na kočevskih ulicah tega prepotrebnega znaka skoraj ni opaziti.

ASFALT NA ŠOLSKI ULICI — Resda cestarjem manjka denarja čedo za popravilo cest, a tu in tam se še najde kakšen dinar za novo krpo asfalta. Tudi v Ribnici je dobila Šolska ulica nekaj dodatnega asfalta, tako da se popolnoma ne pozabi, kako so videti taka opravila.

Še enkrat večji izvoz

V primerjavi z lani so v ribniški občini povečali izvoz za 100 odstotkov — Najboljša sta Riko in Eurotrans

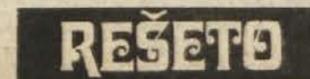
Čeprav so v teh poletnih dneh marsikje precej popustili pri delu, poletno mrtvilo ne bi smelo zavladati tudi pri obravnavanju poletnih obračunov. Tako so sklenili na posvetu sekretarjev osnovnih organizacij ZK v ribniški občini, ki je bil pretekli teden v Ribnici.

V nasprotju z drugimi so v ribniški občini kar zadovoljni z delom pa tudi z izvozom, zato utegne biti obravnava polletnega poslovanja manj črnogleda. Kot je dejal Janez Bambič, sekretar komiteja občinske konference ZK, so izvozni rezultati resnično spodbudni. Izvoz se je letos v primerjavi z lani povečal za 111 odstotkov, doseženega pa je bilo kar 57 odstotkov letnega plana. Dobri rezultati so bili doseženi tudi na konvertibilnem področju, kjer so izvoz povečali za enkrat in dosegli skoraj polovico letnega plana. Z izvozom na klirinško področje so načrte krepko presegli. Spodbudno je tudi, da se je zmanjšal uvoz, saj so dosegli le nekaj čez 30 odstotkov letnega načrta.

Seveda so ti dosežki spodbudni, še posebej v Riku in Eurotransu, ki

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

KDOR ČAKA, DOČAKA — Približno 10 let so čakali krajani Loškega potoka na nov obrat Rika. Toda, dolgoletno čakanje se jim je splačalo. Obrat, ki bo takoj po novem letu začel posloovati kot tozde, je bil zgrajen v rekordno kratkem času. V veliki meri tudi po zaslugi velike delovne vneme članov tega ribniškega kolektiva, ki so v izgradnjo obrata vložili 2 tisoč prostovoljnih delovnih ur. In kar je pri tem najpomembnejše, začetna delovna vnema obeta, da bo delo obrata uspešno tudi naprej.

Blagodejen dež — Zadnjega dežja so se gotovo najbolj razveselili kmetje, kajti dolgotrajna suša je že grozila, da bo prizadela letošnjo letino. Čisti kmet Stefan Jakša iz Vranovičev prejšnji teden z drugo košnjo črne detelje ni bil zadovoljen, pa tudi otava, je rekel, zaradi suše slabo kaže.

Novatorstvo je več kot služba

Raziskovalna in inovacijska dejavnost zaostaja za razvojem ostalih dejavnosti v občini — Inovatorstvo ni le stvar strokovnjakov, marveč vseh zaposlenih

Raziskovalni in inovatorski dejavnosti so v zadnjem času v črnomaljski občini posvetili veliko pozornost, med drugim so o stanju na tem področju govorili tudi na nedavnih sejah občinske konference Zveze komunistov in zborov občinske skupščine. Vsekakor drži, da ta dejavnost v občini zaostaja za razvojem ostalih dejavnosti in da očitno še ni prišlo v zavest vseh, da je razvita raziskovalna in inovacijska dejavnost eden od pomembnih pogojev za uspešen družbenoekonomski razvoj.

Zal ugotavljajo, da ta dejavnost v občini še vedno ne uživa naklonjenosti vodilnih in vodstvenih delavcev v organizacijah združenega dela, kar v precejšnji meri zavira njen razvoj. Svet za znanost pri OK SZDL in občinska raziskovalna skupnost, ki zelo dobro sodelujeta, ugotavljata, da pri načrtovanju nadaljnjega razvoja občine marsikdaj še vedno odločajo le ozki krogi ljudi, ki so večkrat tudi brez potrebne znanja in strokovnosti.

Gok, kmetijska zadruga, zlasti pa črnomaljski tozđ IMV nimajo urejene razvojno raziskovalnega dela in svoj razvoj zastavljajo zelo kratkoročno, čeprav je že danes jasno, da jim tak odnos do znanja ne zagotavlja razvoja. Vprašanje razvojno raziskovalnega dela imajo delno urejeno le v semiški Iskri, Beltu, Gorenju ter kanižarskem Rudniku, medtem ko Kovinar in viniški tozđ Novoteksa te zadeve urejajo preko delovne organizacije.

Tudi kar se tiče množične inven-

tivne dejavnosti, je stanje v občini vse prej kot zadovoljivo. Razvoj te dejavnosti marsikdaj zavirajo zavist, podcenjevanje in napačna miselnost, da je inovatorstvo le stvar strokovnjakov ne pa vseh zaposlenih delavcev. Večkrat se tudi dogaja, da inovacijske predloge sploh ne obrav-

ZENSKES V MANJŠINI

V črnomaljski občini so ženske v delegacijah za zbor občinske skupščine in v organih občinske skupščine v precejšnji manjšini. Tako je v delegacijah za zbor združenega dela 253 članov, od tega le 82 žensk; v delegacijah za zbor krajevnih skupnosti je od 123 članov 15 žensk, za družbenopolitični zbor pa od 21 delegatov le 5 žensk. V organih skupščine občine je od 185 članov organov in delegacij skupščine le 48 žensk.

Leta največja nadloga

Lani za borce v občini 22 milijonov dinarjev — Radi bi patronažno službo — Manj borcev v zdraviliščih

V metliški občini so v lanskem letu za uveljavljanje pravic borcev, vojskih invalidov ter njihovih družinskih članov namenili dobrih 22 milijonov dinarjev, od česar je nekaj manj kot polovica iz občinskega proračuna. Ta denar je dobilo 476 udeležencev narodnoosvobodilne vojne, 165 kmetov borcev, 124 osebnih vojnih invalidov, 91 družinskih invalidov, 15 civilnih vojnih invalidov ter 9 borcev za severno mejo.

Kot ugotavlja občinska služba za varstvo borcev, je materialno vprašanje borcev v občini dokaj dobro urejeno, težje pa je na zdravstvenem področju, saj je vedno več borcev ostarelih, bolnih in onemoglih, zato se zavzemajo, da bi v dispanzerju za borce, ki deluje v okviru metliškega zdravstvenega doma, uvedli patronažno službo, ki bi bolne borce obiskovala na domu.

Ze lani občinska zdravstvena skupnost ni mogla zagotoviti dovolj denarja za zdravljenje borcev v zdraviliščih, čeprav vedno več borcev

potrebuje tako zdravljenje. Lani so iz občinskega proračuna plačali zdravljenje v zdraviliščih 11 borcem, kar je večinoma dobrih 142 tisočakov. Letos kaže, da bo tega zdravljenja deležno še manj borcev in vojnih invalidov.

V Metliki imajo člani borčevske organizacije 23 stanovanj, od katerih je največ, devet, dvosobnih, šest je trisobnih, pet enosobnih in tri garsonjere. Lani so v občini borcem odobrili blizu 1,4 milijona dinarjev stanovanjskega posojila. V zadnjih letih je denarja za posojila precej manj, saj je na voljo le denar od vrjenih posojil, prošnja pa je precej, kar je glede na to, da je veliko borcev kmetov, razumljivo.

TRTA LEPO KAŽE

V metliški občini in v Beli krajini sploh grozije kaže, da bo letina zelo dobra. Bolezni in toče ni bilo, vegetacija pa je že dohitela spomladansko zamudo, zaščitnih sredstev za trto pa je tudi dovolj. Zadnje sušno obdobje trti ni škodilo, za rdeče sorte je bila suša celo ugodna.

KOLPA VABI — Kopaljšče na Primostku je med najbolj urejenimi na Kolpi, za kar gre gotovo največ zaslug semiški Iskri. Prejšnji teden je topli in čisti Kolpa privabila številne kopalce, med katerimi je vedno več takih, ki niso domačini.

Zgovoren račun

V semiški Iskri lani za 5 milijonov din prihranka

V lanskem letu so v črnomaljskem Beltu obravnavali šest inventivnih predlogov, od katerih so bili štirje nagradjeni. Z upoštevanjem in uresnitvijo teh predlogov je Belt lani prihranil dobrih 283.000 dinarjev, inovatorjem pa so izplačali skupaj nekaj več kot 31 tisočakov nagrad.

V semiški Iskri so delavci lani prijaviili 40 inventivnih predlogov, od katerih je bilo 21 sprejetih, 8 zavrnjenih, 11 pa jih je še v postopku. 21 sprejetih predlogov je Iskri lani prineslo več kot 5 milijonov dinarjev prihranka, izplačali pa so za 127 tisočakov nagrad oziroma nado mestil.

ČRNMALJSKI DROBNI

RAZSTAVA V ADLEŠIČIH — V okviru tradicionalnega srečanja interinancne bo to soboto in nedeljo v kulturnem domu v Adlešičih razstava slik Janeza Kranjca iz Ljubljane in Alojza Pokornja iz Zagorja ob Savi. Domačini pa bodo pripravili razstavo izdelkov domače obrti.

BRIGADIRJI V RUDNIKU — Delegacija brigadirjev, ki delajo v drugi izmeni MDA Bela krajina, je prejšnji teden obiskala kanižarski Rudnik, kjer so si najprej ogledali težko delo rudarjev v jami in se nato še pogovarjali o uspehih in načrtih pa tudi težavah, s katerimi se spopadajo kanižarski rudarji. Pokroviteljstvo nad brigadama v tej izmeni sta prevzela Belt in črnomaljska Kmetijska zadruga.

PRIZNANJE GASILSKO ZVEZI

Metliška občinska gasilska zveza je pred kratkim, ob dnevu civilne zaščite, prejela zvezno priznanje kot nagrado za uspešno sodelovanje gasilskih društev z gasilskimi enotami civilne zaščite. Priznanje ji je podelil republiški sekretar za ljudsko obrambo tovariš Košir.

POMEMBNA INFORMACIJA

— Meniš, da je Metliki res potrebna turistična informativna pisarna? — Seveda je. Kako naj sicer turisti zvedo, po kateri poti naj jo najhitreje pobrišejo iz naše občine.

SPREHOD PO METLIKI

NA ZELO OBISKANEM KOPALJSKO PRIMOSTEKU že nekaj časa pobirajo parkirnine, ki niti ni tako nizka: 50 dinarjev. Boida jo morajo plačati le tisti, ki niso zaposleni v semiški Iskri, kajti kopaljšče je uređila prav ta delovna organizacija. Ne spodobi se torej, da bi iskraši plačevali parkirni prostor tako rekoč „na svoji zemlji“, za druge pa ni pomembno.

METLIŠKO KOPALJSČE JE KLJUB OBILICI sodov za odpadke vsak večer nastlano, kot da ne bi bilo v razdalji petdeset kilometrov nikakršne kante z napisom ZA ODPADKE. Kaže, da je kopaljščan, ki prihajajo sem doma iz vse Slovenije, popolnoma vseeno, kaj se spodobi in kaj ne. Vsi člani turističnega društva se lahko plazijo po kopaljšču, pobirajoč nesnago, pa ne bodo kos opravilu, dokler ne bo slehernik spoznal, da je dihati v čistem okolju veliko lažje kot v naravi — svinjaku.

Z NEDAVNO VESELICO RAZKOŠJE V STELI je metliška folklorna skupina Ivan Navratil dokazala, da se da z delom in dobro voljo zaslužiti marsikateri dinar, prepotreben za delo ljubiteljske skupine. Napovedovalci veselice niso finančnega poloma so zdaj razočarani, druga društva pa imajo lepo lekcijo, da judikovanje nad pomatnjkanjem sredstev se nikomur ni prineslo dimarčkov.

Vonj ga sploh ne moti

V kočevski odkupni postaji Koteks-tobusa odkupijo na leto 300 ton kož — Zadnja leta je kož manj

Že 27 let dela Karlo Fabjan na odkupni postaji za kožo v Kočevju. V teh dolgih in napornih letih se je seveda že zdavnaj navadil na smrdljivi

Karlo Fabjan

vi vonj kož. Toda delo je zanj vsak dan težje. Na leto odkupi po 300 ton kož, ki jih mora premetati trikrat do štirikrat. Zato si želi, da bi šel kmalu v pokoj.

„Ne, ne pritožujem se čez plačo,

saj zaslužim tudi po 14 tisoč dinarjev na mesec. Toda ta odkupna postaja je tako slabo opremljena, da je delo v resnici težko. Medtem ko imajo druge „rampe“ in vilicarje ter tekoče trakove, moram jaz vsako kožo ročno razložiti, jo obrezati, posoliti in potem spet naložiti na tovornjak. Na leto tako premečem najmanj 1200 ton kož. In rečem lahko, da svoj osebni dohodek pošteno zaslužim.“

Fabjana ne tolaži niti to, da vsako leto manj koljejo in je kož zadnja leta manj kot pretekla. Kako se varčevanje pozna tudi pri kožah, kaže to, da se jih drži le malo ostankov mesa in kočevski lastniki psov kar težko pridejo na svoj račun. Toda Karlo rad ustreže vsem, kako bo potem, ko bo izpregel, pa še sam ne ve. Za delo, ki je sicer dobro plačano in ki ga on opravlja s spričevalom nižje veterinarske šole, se skoraj nihče ne zanima.

Vse manj tujcev

V ribniški prodajalni suhe robe in spominkov ni več tujcev — Ne dobe informacij, zato ne usmerjejo turistov

Tudi prodajalna suhe robe in turističnih spominkov, ki jo ima ribniško turistično društvo v Ribnici, je svojevrsten barometer upadanja turističnega prometa. Anton Cebin, ki še vedno vodi prodajalno, kmalu pa si bo poiskal boljši kos kruha, je povedal, da se je pretekla leta v prodajalni ustavilo na dan tudi 10 do 20 tujcev, zdaj pa le še dva.

Seveda vzrok ni samo v tem, ker je tovornjak podrli tablo, ki je označevala pot v prodajalno. Vzroki so brzkone tudi druge. Vsa pretekla leta se je le malokdo zanimal za razvoj turizma, tako da zdaj v bistvu čutimo posledice omalovažujočega odnosa do njega.

„Pri nas bi se dalo iz turizma prav gotovo več iztržiti, potrebno pa bi bilo več in bolj organizirano delati. Če me sprašujete, ali pri nas dajemo tudi informacije turistom, ki se zglase pri nas, vam moram povedati, da ne. Teh informacij pri nas ne dobimo. Tudi trgovina bi lahko boljše poslovala, a za to delo manjka ljudi. Tudi takih, ki bi prodajali na stojnici pred trgovino. Dela je kljub majhnemu prometu pri nas dovolj, saj imamo okoli 200 artiklov, ki se štejejo v sto tisočih. Precej tega blaga gre v druge kraje in drugim trgovinam, nemalo časa nam vzame tudi nabava pri zasebnikih.“

Naj bo kakorkoli že, trgovinico, ki je že sama po sebi slikovita in zanimiva, obiskuje vse premalo ljudi. Primerjava s svetom je skoraj nemogoča. Drugje te potegnejo dobesedno za rokav, takoj ko opaziš, da se le malo zanima za blago, pri nas pa je prej obratno.

G. S.

OBČINARJI V POLEPŠANI HIŠI — Zgradba občinske skupščine v Ribnici, ki jo je že načel zob časa, bo dobila lepšo zunanjo podobo. Delavci kočevskega Zidarja te dni končujejo obnovo fasade, oken, žebrov in kritine. Da bo zgradba, ki je spomeniško zavarovana, še lepša, jo bodo okitili z bakrenimi žlebovi, takšna pa bo tudi streha stolpčica.

ZIV TAM BELT

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA
68340 ČRNOMELJ

ZIV TAM MARIBOR
DO BELT ČRNOMELJ
Heroja Starihe 17

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb — DO
BELT Črnomelj razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. VODENJE FINANČNE SLUŽBE
2. VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE
3. VODENJE INVESTICIJSKE IZGRADNJE
4. VODENJE VZDRŽEVALNEGA ODDELKA

Pogoji:

1. visoka ali višja šola ekonomske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na podobnih delih in nalogah;
2. visoka ali višja šola ekonomske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na podobnih delih in nalogah;
3. visoka šola strojne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na podobnih delih in nalogah;
4. visoka ali višja šola strojne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na podobnih delih in nalogah.

Za navedena dela in naloge morajo imeti kandidati organizacijske in vodstvene sposobnosti ter ustvarjalen odnos do samoupravljanja in socialistične družbene ureditve.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku prijavljalnega roka.

Delavski svet tozd Mehanska obdelava — DO BELT
Črnomelj razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. VODENJE TEHNIČNE PRIPRAVE DELA
2. VODENJE KONTROLE

Pogoji:

1. visoka ali višja šola tehnične smeri strojne stroke in najmanj pet let delovnih izkušenj;
2. visoka ali višja šola tehnične smeri ali visoka šola organizacije dela, smer kontrola kvalitete, in da ima najmanj pet let delovnih izkušenj.

Za navedena dela in naloge morajo imeti kandidati organizacijske in vodstvene sposobnosti ter ustvarjalen

odnos do samoupravljanja in socialistične družbene ureditve.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku prijavljalnega roka.

Delavski svet tozd Livarna — DO BELT Črnomelj razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. VODENJE TOZD LIVARNA
2. VODENJE PROIZVODNJE V LIVARNI II
3. VODENJE PRIZVODNJE V LIVARNI III
4. VODENJE TEHNIČNE PRIPRAVE DELA
5. VODENJE KONTROLE
6. GLAVNI METALURG

Pogoji:

1. visoka šola metalurške smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj; aktivno znanje enega ali pasivno znanje dveh svetovnih jezikov;
2. visoka, višja ali srednja šola metalurške smeri in, da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;
3. visoka, višja ali srednja šola metalurške smeri in da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;
4. visoka ali višja šola metalurške, strojne ali organizacijske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;
5. visoka ali višja šola tehnične smeri oziroma metalurške ali organizacijske smeri — smer kontrola kvalitete in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;
6. visoka šola metalurške smeri in da ima najmanj pet let prakse v stroki.

Za navedena dela in naloge morajo kandidati imeti organizacijske in vodstvene sposobnosti ter ustvarjalen odnos do samoupravljanja in socialistične družbene ureditve.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku prijavljalnega roka.

443/28-82

ZAHVALA

Po težki in kratki bolezni nas je v 53. letu zapustil dragi mož in brat

IGNAC MALEŠIČ

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujem podjetju Belt, gasilskemu društvu, ZB in godbi na pihala iz Črnomlja ter vsem, ki so sočustvovali z mano v teh težkih trenutkih.

Žalujoča žena Anica in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

ANICE RATAJ

iz Mačkoveca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnjo pot. Hvala duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči vsi njeni.

Imela si žalostno življenje, imela si težko smrt, sedaj pa imej večno veselje, nebeški raj naj ti bo vedno odprt.

ZAHVALA

Po težki in neozdravljivi bolezni nas je v 57. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in teta

ANICA KLEMENČIČ

iz Bereče vasi 26

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnici podarili vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo za nesebično pomoč smo dolžni izreči zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani ter Zdravstvenemu domu Metlika za lajšanje bolečin. Iskrena hvala kolektivom Gimnazija Novo mesto in Elektro Metlika za podarjene vence. Topla zahvala tov. Mariji Eršte za poslovilne besede pred domačo hišo, pevcem in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: sin Janez, hčerka Milena in Tončka z družinama, sestra Micka, brat Marko in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi naše ljube žene, drage sestre, tetike in svakinje

CIRILKE PODOBNIK

iz Ivančne Gorice

se zahvaljujemo za številno spremstvo ob pogrebu, vsem bližnjim in daljnim sorodnikom, vsem krajanom, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti po rodni dolini. Hvala vsem za darovane vence in cvetje, ki je krasilo zadnje dni bivanja v domači hiši ter njen grob. Iskrena hvala družini Vrhovec in Globevnik, pevcem iz Škocjana, gospodu župniku in govornikom iz Stične ter gospodu župniku iz Škocjana za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož Tone, sestra Slavica z možem Lojzom ter vse ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA MURGLJA

iz Gotne vasi 69

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izraze sožalja, podarjene vence in cvetje ter za tako veliko spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo govorniku za poslovilne besede, pevcem in godbi ter internemu oddelku bolnišnice Novo mesto, KO ZZB NOV, Cestnemu podjetju, Kovinarju, Krki, RSNZ in SGP Pionirju za podarjene vence.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nanadoma zapustil naš oče in stari oče

STANE ZUPANČIČ

iz Regerče vasi 91

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali. Lepa hvala vsem, ki ste pokojniku darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala kolektivoma DO Kovinar in ŽTO — TOZD Promet iz Novega mesta. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

Vsi njegovi

Novo mesto, 23. 7. 1982

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 29. julija - Marta Petek, 30. julija - Peter Šebota, 31. julija - Ignac Nedelja, 1. avgusta - Aliqnz, Ponedeljek, 2. avgusta - Evzebij Torek, 3. avgusta - Lidija Sreda, 4. avgusta - Janez Cetrtek, 5. avgusta - Snežana

LUNINE MENE

4. avgusta ob 23.34 - ščip

KINIO

BREŽICE: 30. in 31. 7. ameriški barvni film Otok piratov. 1. in 2. 8. ameriški barvni film Dirka Kono-

nbal. 3. in 4. 8. angleški barvni film Psica.

CRNOMELJ: 29. in 30. 7. film Brubaker. 1. in 2. 8. hongkongski film Pogumni zmaj. 1. 8. nemški film Dekleta gredo v Muenchen. 3. in 5. 8. film Vročje postelje.

KOSTANJEVICA: 31. 7. francoski film Vsi gremo na smučanje. 1. 8. francoski film Beg s pločnika. 4. 8. ameriški film Nisem obljubila vrta z rožami.

KRSKO: 31. 7. in 1. 8. ameriški film Kaskader. 4. 8. angleški film Dama, ki izginja. 5. 8. ameriški film Začeti znova.

SEVNICA: 30. 7. jugoslovanski film Padec Italije. 3. in 4. 8. risani film Popajve neumnosti.

mali oglasi

STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO nudim pridnemu in poštenemu dekletu za pomoč eni osebi, po možnosti iz kuhinje. V Ravog log 4.

TREM FANTOM oddam stanovanje. Božo Šušteršič, K Roku 82, Novo mesto.

OPREMLJENO SOBO oddam. Naslov v upravi lista (3192/82).

DRUŽBENO trisobno stanovanje v Kopru, s tel. št. (066) 24-397 in garažo, zamenjam za enakovredno dvosobno v Novem mestu ali širši okolici - pritično (ne v bloku).

ENOSOBNO stanovanje v Novi Gorici zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Naslov v upravi lista (3194/82).

TAKOJ VSELJIVO enosobno stanovanje v Novem mestu prodam. Naslov v upravi lista (3185/82).

ENOSOBNO stanovanje ali garsnjo v Novem mestu išče mlad zakonski par. Ponudbe pošljite na telefon (068) 21-554 - Božica.

OPREMLJENO dvosobno stanovanje oddam dvema zaposlenima dekletoma. Ogled v soboto, 31. 7. 82, popoldan. Biškupič, Zagrebška 4, Novo mesto.

Motorna vozila

KOMBI ZASTAVA 435 K, letnik 1980, registriran do septembra, 22.800 prevoženih kilometrov, dobro ohranjen in zaščiten, prodam. Ogled vsak dan med 7. in 15. uro na Glavnem trgu. Informacije na telefon 23-611 - Jakše.

ZASTAVO 101, letnik 1978, ugodno prodam. Bojan Čučnik, Orehovec 29, Kostanjevica ob Krki.

SKODO 110 L prodam. Alojz Špelko, Jama 39, Dvor.

PRINC, NSU 1200 C, letnik 1970, za 14.000 din, in Z 750, starejši letnik, vozen in registriran do marca 83, prodam. Brane Markele, Brinje 32, Sentrupert.

SKODO, popolnoma brezhibno, leto proizvodnje maj 1974, prodam. Ogled vsak dan. Zdravko Leko, Nad mlino 43, tel. 23-956.

NSU 1200 C, v voznem stanju, registriran do julija 1983, in dvostopenjski kompresor, 80 l, ugodno prodam. Jože Glavan, Jurka vas 37, Straža.

DYANO, letnik 79, karambolirano, prodam. Naslov v upravi lista (3195/82).

ZASTAVO 101, letnik 80, prodam. Stane Zaletel, Dol. Kamence 53, Novo mesto.

ZASTAVO 101 S, letnik 78, 38000 km, prodam. Kebejl, Zagrebška 11, Novo mesto, tel. 23-702.

TATRO 138, letnik 72, vožno, poceni prodam ali zamenjam za osebni avto. Damjanovič, Drage 1, 68331 Suhor.

ZASTAVO 101 prodam. Agnič, Gotna vas 51 c, Novo mesto.

OPEL REKORD, letnik 1980, in ZASTAVO 750, letnik 1979, prodam. Ivana Roba 13, Novo mesto.

R 4, letnik 1976, skupaj ali po delih prodam. Anton Bašelj, Bela Cerkev 17.

KOMBI ZASTAVA 435 K, letnik 1980, registriran do septembra, 22.800 prevoženih kilometrov, dobro ohranjen in zaščiten, prodam. Ogled vsak dan med 7. in 15. uro na Glavnem trgu. Informacije na telefon 23-611 - Jakše.

ZASTAVO 101, letnik 77, garažirano, registrirano do junija 83, poceni prodam. Naslov v uredništvu (3197/82).

TAM 5500, letnik 1963, z večletnim pogodbenim delom, prodam. Anton Pompe, Heroja Maroka 20, Sevnica.

ZASTAVO 750, 2,5 leta, ugodno prodam. Nikola Radenovič, Zabja vas 11, Novo mesto.

FIAT 126, letnik 78, prodam. Janez Prešeren, Vrh pri Pahi 9, 68222 Otočec.

Z 750 LUX, v odličnem stanju, prodam po ugodni ceni. Hren, Smolenja vas 76.

Osební avto DYANA L6, letnik 1978, v dobrem stanju, zaradi bolezni prodam. Cena ugodna. Karel Zakošek, Kostanjevica 12, Zdole, 68270 Krško.

ZASTAVO 101, SUPER, 78, prodam. Okleščen, Danila Bučarja 23, (Bršljin).

R 4, special, letnik 1978, registriran do junija 1983, ugodno prodam. Gorše, Dol. Toplice 132.

VW 1200, letnik 1965, ugodno prodam. Informacije Bučka 14.

R 4, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Alojz Kastelic, Vinja vas 12, Novo mesto.

GOLF-JL, 1979, prodam. Novak, Mestne njive 1, Novo mesto.

R 4 prodam. Jenič, Gotna vas 50 a, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1972, dobro ohranjeno, v voznem stanju, prodam. Bojan Pureber, Velika Cikava 17.

ZASTAVO 750, letnik 75, registrirano do maja 83, prodam. Ivan Bohte, Vinja vas 38 a, Novo mesto.

AVTO WARTBURG, letnik 1972, prodam. Cena 3 stare milijone, ogled po 15. uri, na naslov: Jože Bukovec, Ratež 17 b, Brusnice.

TOMOS, 15 SLC, kot nov, poceni prodam. Telefon 22-749.

ZASTAVO 101, letnik 1977, dobro ohranjeno, prodam. Telefon (068) 25-212, naslov v upravi lista (3191/82).

MZ 250 prodam. Zvone Vidmar, Škerianec 7, Novo mesto.

FIAT 750, dobro ohranjen, ugodno prodam. Informacije na naslovu: Grubar, Vel. Bučna vas 46, Novo mesto, tel. 23-731 (popoldne).

ZASTAVO 750, letnik 1974, prenovljeno, neregistrirano, prodam. Jože Novak, Zabja vas 25, telefon 22-306.

DELE za fiat 750 prodam. Stefan Vovko, Kettejev drevored 40 (petek).

SKODO S 100, letnik 1977, prodam. Metelko, Mikote 8, Raka, tel. 75-553.

ZASTAVO 750 Lux, letnik 76, prodam. Tel. 25-863 po 14. uri.

R 4, katreco, v nevoznem stanju, prodam. Možnost popravila. Rudi Petan, Drganja sela 2, Straža.

TOVORNI AVTO TATRA, letnik 1974, registriran, 15 ton, prodam ali menjam za osebni avto. Telefon (068) 21-030.

DYANO 6, letnik 1977/78, 46000 KM, prodam. Sonja Gobec, Zabja vas 47, Novo mesto, tel. 23-673, popoldne.

OBNOVLJENO DIANO, letnik 1977, registrirano do 20. 6. 83, ugodno prodam. Informacije na tel. 24-459.

PRODIM novo motorno kolo TOMOS TL 14 (4 brzine). Mikec Mihael, Trška gora - Kamen vrh.

PRODIM R-4 karamboliran, letnik 1975. Informacije na tel.: 24-621.

Kmetijski stroji

RABLJENI traktorski obračalniki SIP-220 in manjši dvobrazdni plug zela ugodno prodam. Možna uporaba za enobrazdni. Vse v dobrem stanju. Longar, Rumanja vas 30, 68351 Straža.

TRAKTOR Ferguson 35 prodam. Naslov v upravi lista (3190/82).

TRAKTOR DEUTZ, 15 KM s koso, l. 1956, izpraven in motorno kolo BMW 250, v voznem stanju, prodam. Informacije v gostilni „Prah“, Krška vas, tel. 61-688.

PRODIM traktorsko prikolico, traktor Zetor 14 KM s koso in plugom in žago Stihl 051. Mrgole, Klenovik 35, Skočjan.

KOSO MERTEL za traktor Ferguson 35, dobro ohranjeno, prodam. Marjan Štefanič, Pristava 13, Podbočje.

PRODIM novo enosobno 3-tonsko kiperico. Ogled: Ciril Kovačič, Čegelnica 39, pri Novem mestu.

TRAKTOR IMT 533, star šest let, prodam. Cena po dogovoru. Andrej Radovan, Luka 11, Sentjernej.

TRAKTOR Tomo Vinkovič, 30 KM, s Frezo in 312 delovnimi urami, prodam. Slavko Brunskole, Hrast 1, pri Metlik, tel. (068) 50-125.

TRAKTOR Tomo Vinkovič, 30 KS, malo rabljen, prodam. Naslov v upravi lista (3193/82).

PRODIM

SKORAJ NOVO sedežno garnituro (kavč - dva fotelja) zelo ugodno prodam. Falkner, Jerebova 6.

NOVO HARMONIKO diskont, 120 basov, ugodno prodam. Mišjak, Borjčevo 1, Novo mesto.

KRAVO, 6 mesecev brejo, ter grušt, približno 7 x 9 m, prodam. Vrhpeč 9, Mirna peč.

GARAŽO Nad mlino, prikolico in pony kolo prodam. Telefon 22-206.

1600 KOMADOV rabljene strešne opeke prodam. Jože Knafelc, Milke Šobar 2, Novo mesto.

GLADILO po 12,00 din prodam. Rezka Drgančič, Semič 3.

SMREKOVE PLOHE in deske prodam. Božo Šušteršič, K Roku 82, Novo mesto.

GUMJASTE TLAKE za hleve, v velikosti 1000 x 1500 x 18 m/m, prodam. Naslov v upravi lista (3189/82).

MALO RABLJENO motorno žago PARTNER 65, stroj za vrtnje lukenj v vinogradu, cirkular Ø 600 z elektromotorjem 7,5 KM ugodno prodam. Dolenjske Toplice 75 ali na tel. (068) 85-768.

PLINSKO-ELEKTRICNI štedilnik poceni prodam. Stane Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto.

300 l vina, frankinjo, črtno, prodam. Slavko Bakše, Sentjernej 48.

MLADIČE, nemške ovčarje, prodam. Telefon (068) 23-509.

BULDOŽER T.G. 90B, leto izdelave 1973, prodam. Andrej Pintar, Velika Loka 66, Trebnje.

SEST OVAC in plemenjaka (lahko posamezno) prodam. Ogled v popoldanskih urah. Janez Gliha, Žužemberk 125.

ZARADI odhoda v JLA ugodno prodam orgle „ELKA“ in pevsko ozvočenje „VALVO“. Telefon 23-917.

CISTOKRVNE nemške ovčarje, stare devet tednov, ugodno prodam. Naslov v upravi lista (3196/82).

KOMPRESOR FAGRAM KOV-870, (15 m³/min) s pripadajočo opremo in delom prodam. Gubčeva 31, Novo mesto.

NERABLJENO vezano okno, 140/140, ugodno prodam. Ado Hlastan, Senovo 215.

Sivalni stroj BAGAT - Danica elektronik, star eno leto, prodam. Informacije na telefon 24-452.

CRNOBILI TV Iskra prodam za 1.500 din. Saje, Drska 51, Novo mesto.

Manjši plastični GLISER s prikolico in motorjem prodam. Telefon (068) 22-375.

Štiri m³ suhih hrastovih plohov prodam. Jože Povše, Klenovik 21, Skočjan.

NOVE GUME Sava Semperit 155 x 13 (4 komade) prodam. Razdevšek, Otočec 3, tel. 85-107.

BELO klubsko mizico prodam. Minka Bučar, Cesta herojev 17/a, Novo mesto.

COLN MAESTRAL 5 z motorjem Yamaha 2 prodam. Mali, Kristanova 2, Novo mesto, tel. 24-974.

MLATHLNICO z dvojnimi čiščenjem in novo tritonsko harmoniko poceni prodam. Rudi Kančina, Okrog 13, 68232 Sentrupert.

KUPIM

TRAKTOR Zetor 4911 kupim ali zamenjam za Zetor 4712. Naslov v upravi lista (3186/82).

POSEST

V OKOLICI Novega mesta prodam 26 a njive. Lega je sončna, dostop z vsemi vozili. Naslov v upravi lista (3188/82).

STAREJŠO HIŠO z nekaj zemlje, primerno za vikend ali stalno bivanje, prodam. Naslov v upravi lista (3187/82).

RAZNO

VDOVA pri šestdesetih, s pokojnino in svojim stanovanjem na deželi, želi spoznati sebi primernega moškega za skupno življenje. Alkoholiki izključeni. Ponudbe pod šifro „JESEN PRIHAJA“.

Od Loke do Drske so bila izgubljena očala. Kdor jih je našel naj sporoči Romihu, Segova 3, tel. 22-211.

PREKLICI

JOŽE KOSELE, Mali Cerovec 3, Stopiče, opozarjam Kastelčeve in Turkovce, Malega Cerovca, da prenehajo z obrekovanjem in žaljenjem ter delanjem kakršnekoli škode. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal.

CESTITKE

Dragi mami ANICI TRAMTE iz Krmelja za njeno 70-letnico in god žele v se najboljše, največ pa zdravja, vsi njeni.

JOŽETU KOSU iz Volikega Kala 18 pri Mirni peči iskreno čestitamo za njegov 70. rojstni dan in mu želimo vse najboljše. Vsi njegovi.

Ob 70. jubileju KATARINE KAPS iz Kavranov čestitajo in želijo vse najboljše ter veliko zdravja in sreče mož Jože, otroci Katarina, Marija in Ivan z družinami.

OBVESTILA

TV RADIO SERVIS Vinko Plankar obveščam cenjene stranke, da bo delavnica zaradi letnega dopusta zaprta od 19. 7. do 15. 8. 82.

CENJENE GOSTE obveščam, da bo gostilna „Prešeren“, Dol. Kronovo 4, zaprta od 1. 8. do 15. 8. 82.

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

VODOVODNE INSTALACIJE napeljujem in popravilam. Material imam na zalogi. Možnost plačila z bančnim kreditom. Drago VIRČ, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje, telefon 44-594.

CENJENE STRANKE obveščam, da opravljam vsa steklarska dela. STEKLARSTVO Miroslav Kastelic, Cankarjeva cesta 3, Metlika.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 17. do 23. julija 1982 so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Komočar iz Sentlenarta - Majo,

Ružica Horvat iz Bregane - Kristino, Rajka Šujster iz Rud - Tanjo, Alojzija Svigelj iz Arta - Edito, Dragica Lekše iz Brega - Marjana, Danica Balon iz Brezovice - Jožeta, Sonja Tomše iz Cerine - Marka, Mirjana Kerčman iz Bobovice - Gorana, Silva Stern iz Sevnice - Matica, Zoja Bedrač iz Sevnice - dečka, Anica Sekoranj iz Tacna - Gregorja, Lily Doris Span iz Dolenje vasi - Natašo, Nevenka Skoc iz Samobora - Silvijo, Nada Taradi iz Krškega - Tomislava, Andreja Bračun iz Brestanice - Gregorja, Nevenka Ratešič iz Brega - Sandro, Božena Zbukvič iz Oreča - Mirelo, Tereziya Krolej iz Brežic - dekllico. Čestitamo!

Kje je naša zlata mama, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja dobra roka, ki skrbela je za nas.

V SPOMIN

26. julija je minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica

OLGA BELENTIN

iz Sela pri Mirni

Vsem, ki obiskujete njen zadnji dom in ji prižigate sveče, iskrena hvala.

Vsi njeni

Vse bolj je v domu našem žalost, mrak, odkar je v njem zamrl tvoj korak.

V SPOMIN

3. avgusta bodo minila tri leta, odkar je v traktorski nesreči preminil dragi mož, oče in stari oče

STANE BARBO

Vsem, ki se ga še spominjate in obiskujete njegov grob, iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega bratrance, svaka, strica, prijatelja in znanca

NIKOLAJA PAULIČA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki ste mu stali ob strani v dneh težke bolezni in mu skušali lajšati trpljenje. Posebej se zahvaljujemo za pomoč tov. Nikoli Padevskemu ter osebju nevrokirurgije novo-mestke bolnišnice. Hvala njegovim sodelavcem in članom jamarskega društva Vinko Paderšič za izrečene besede ob uri slovesa. Prisrčna hvala tudi vsem, ki ste se od njega poslovili in mu darovali cvetje.

Vsi njegovi

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

OSMRNICA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, oma, sestra in teta

IVA ŠMALC,

roj. AGNIČ

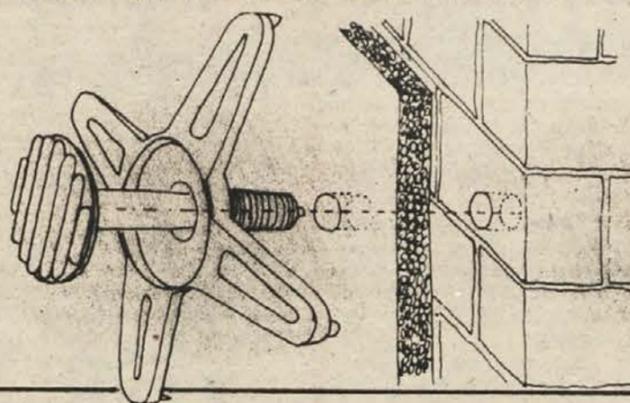
upokojenka

Pogreb pokojnice bo v četrtek, 29. julija 1982, ob 17. uri na novomeškem pokopališču v Ločni.

Žalujoči: otroci z družinami, sestre, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

Novo mesto, 27. julija 1982

ENOSTAVNA UPORABA, VELIK USPEH!

Izolacijska sidra in zvezde v različnih velikostih za izolacijske obloge od 3 do 10 cm.

ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustila naša draga in skrbna mama, babica, prababica, sestra in teta

KATARINA KIC

Dolenji vrh 4 pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom za pomoč, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in vence. Posebna hvala zdravstvenemu osebju Trebnje, pevcem in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 54. letu starosti za vedno zapustil naš dragi oče, brat in stari oče

JANEZ PUCELJ

iz Gruče 6 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali, ga v tako velikem številu spremili k njegovemu prezgodnjemu počitku ter zasuli njegov grob z vencem in cvetjem. Hvala gospodu kaplanu za opravljeni obred in spremstvo. Še enkrat vsem skupaj iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

KARLA HUMEKA ml.

iz Gradišča 5,

ki nas je nenadoma in mnogo prežgodaj, v 39. letu starosti, zapustil, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem ostalim, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in ga spremljali na njegovi poslednji poti. Posebna hvala g. župniku za lepe poslovilne besede in lepo opravljeni obred, govorniku ob odprtem grobu, posebno pa še gasilcem z Rake in Smednika.

V globoki žalosti: žena Tončka s sinovoma Jurijem in Andrejem, oče Karel, sestre Dragica, Marica in Fanika z družinama Kostrevc in Češnovar in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

JOŽE ANCELJ

iz Mačkoveca pri Suhorju

Iskreno se zahvaljujemo dr. Mlačku iz ZD Metlika za zdravniško pomoč v zadnjih dneh njegove bolezni. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom, vsem, ki so priskočili na pomoč v naših težkih trenutkih. Hvala tudi kolektivom Postaje milice Novo mesto in Iskri - tozd Ela Novo mesto za podarjene vence in spremstvo na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala krajevni skupnosti Jugorje, ZB Jugorje, obema govornikoma, pevskemu zboru Stopiče in g. župniku za opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Marija, sin Ivan, sinova Jože in Martin z družinama, hčerka Marija z družino, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

Če bi koga solza obudila,
ne bi tebe, draga mamica,
črna zemlja krila.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice in tete

ANE JAKLIČ

z Gornjega Vrha pri Dobrniču

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se najtopleje zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence. Posebna zahvala velja Domu upokojencev Vrhnika za vso skrb in nego. DO Mercator TOZD Dolomiti Ljubljana, ZZB Svetinje in Dobrnič, govorniku za poslovilne besede, Mariji Nose za pomoč ter pevcem in duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinova France in Rafael, hčerke Anica in Lojzka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 77. letu življenja nas je za vedno zapustila naša mama

JULIJANA ZUPANC

iz Dolenjskih Toplic 13

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in krajanom za darovano cvetje ter izraze sožalja.

Posebno se zahvaljujemo za vso skrb in pomoč v času njene bolezni dr. Marineli Ostojič, patronažni sestri Erni, teti Kaščkovi, Jelki in Anici. Iskrena hvala župniku Kavčiču za lepo opravljeni obred.

V tihi žalosti: mož Milan, sinova Milan in Jože z družinama ter snaha Olga z družino

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 74. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, babica, prababica, sestra in teta

FRANČIŠKA MENCIN

iz Drame pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi osebju Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin v času njene bolezni, vsem delovnim kolektivom ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nas je za vedno zapustila naša skrbna mama, babica, sestra in teta

FRANČIŠKA LJUBI

roj. Derganc iz Ždinje vasi 24

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste ji darovali vence in cvetje ter izrekli sožalje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti iz hiše žalosti. Posebna hvala internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem, tovarni Labod in Novoles za vence in denarno pomoč, duhovniku Lapu za opravljeni obred in tolažilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala, ker ste našo drago mamo spremili k večnemu počitku.

Žalujoči: hčerke z družinami ter ostalo sorodstvo

JOŽA PAVLIN

„Samoupravljanje mi res leži, kot temu rečeno, in s svojim poklicem ter delom sem zadovoljna.“ je rekla Novomeščanka Joža Pavlin, vodja tajništva samoupravnih organov v tovarni Krka. Širši javnosti ni znano, da je pravzaprav ona tisti motorček, ki poganja vso Krkino samoupravo navznoter in navzven.

„Stališča do predlogov in gradiv pri nas oblikujemo po dveh poteh. Strokovna služba pripravi predlog stališč predvsem z dohodkovnega vidika, delegacije pa to obravnavajo hkrati z izvlečkom celotnega gradiva, ki ga pripravi naša služba. Vsak tozid se v svoji delegaciji odloča po svoje, potem pred zasedanjem se na konferenci delegacij usklajujemo stališča med tozidi, tako da Krka nazven nastopa enotno. Očitati so nam že, češ da so mnenja naših strokovnih služb neke vrste kratekje samoupravnih pravic delavcev-delegatov, vendar ni tako. Odločajo tako in tako delegati na svojih sejah, mnenje strokovnih služb pa štejemo le kot pomoč, saj se vsakdo ne more do podrobnosti spoznati na vse.“

Pavlinova, ki že deset let opravlja to delo, je prav gotovo praktičen strokovnjak za samoupravo. Ve, po kakšni poti mora biti gradivo obravnavano, paziti mora, da s Krkinimi predlogi pravočasno in na pravem mestu stopijo na vlak, s katerim njihovo mnenje potuje v javnost.

Že vzgojena je bila tako, da zna ceniti družbenopolitično delo, samoupravo pa še posebej, zato ji ni težko zagrejo in s prepričanjem delati v poklicu. Pa

tudi v praksi preizkuša samoupravo v svoji krajevni skupnosti. Delegatka je že drugo mandatno dobo in kot vodja delegacije na Mestnih njivah se je v doseganju mandatu izkazala. Na teren, kjer so slabši poznavalci samoupravnega kolesja, prenaša strokovne izkušnje, ki tudi drugim koristijo.

Verjetno zato, ker vsi vedo, da služba dobro dela, tudi ni prigovorov glede stroškov, čeprav niso veliki. Nimajo pa na skrbi samo priprave gradiv in izvlečkov. Tajništvo samoupravnih organov tudi tehnično izpelje vse referendume, volitve in javne razprave. Seveda tudi gradiva z anje. V Krki na zborih delavcev nikdar ne berejo dolgih in včasih nerazumljivih uradnih gradiv, ampak jim vse to predstavijo na kratko in na razumljiv način. Mar ni to velik prihranek časa? Vrh tega pa je tajništvo tudi neke vrste informativna služba. Ni malo delavcev, ki jim v tej pisarni svetujejo, kam se je treba obrniti, da bo njihova zadeva ali pripomba prišla na pravo mesto. Pa tudi zunanje stranke, največkrat komisije, organizacije itd. pokličejo Pavlinovo Jožo, če želijo najrazličnejše podatke o Krkinem kolektivu.

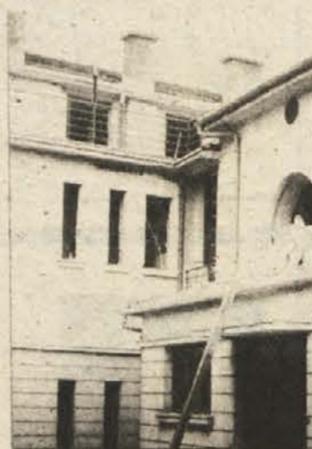
„Nimam navade, da bi se s svojim mnenjem vtikala v razprave delegatov,“ je rekla. Imam vtis, da se počuti le kot nekakšen prometnik ali vodja občutljive elektronskega sistema, ki mora znati pritiskati na pravi gumb. Ker jih je toliko, moraš biti že „umetnik“, da ob vsakem času najdeš pravega.

RIA BAČER

„Pustolovščina“ na stara leta

Dolgoletni hišnik v Domu kulture Jože Mesarko in njegova žena sta te dni bivala v hotelu Metropol – Prvič v hotelu in na državne stroške! – Je kdo odgovoren?

Več kot 30 let je Jože Mesarko stanoval v kletnih prostorih novomeškega Doma kulture (zraven bivšega javnega kopališča), zaposlen pa je bil pri Zavodu za kulturno dejavnost oziroma še prej pri kinu Krka. Njegova žena je bila snažilka v istih

RUŠILI MED ODSOTNOSTJO – Obnova novomeškega kulturnega doma lepo napreduje. Stavba je že brez oken in vrat, začela so se rušitvena dela. Toda vse to, ko je uradno v kleti še bival stanovalec. Hiša je bila v takem stanju, ko je dobil ključke novega stanovanja. (Foto: R. Bačer)

prostorih. Skromno življenje jima je bilo usojeno vsa leta in zagotovo si nista mislila, da bosta kdaj na občinske stroške bivala v hotelu. Pa se je zgodilo ravno to!

Znano je, da kulturna skupnost obnavlja Dom kulture, izvajalec del je Pionir, in da so strankam zraven

galerije že priskrbeli stanovanja, tako da so z deli pionirjevci začeli. Edinole za upokojenega hišnika Mesarko stanovanjsko vprašanje ni bilo urejeno pred začetkom del. Ker po naravi ni tečen in siten, si je mislil, da bodo že poskrbeli, ko bo čas. Sam je bil že ob upokojitvi večkrat na raznih občinskih uradih glede stanovanja, ker je vedel, da bo prej ali slej moral iz stavbe. Nič hudega sluteč sta šla Mesarkova sredi julija na dopust in bi se morala na praznik vrniti. Toda kam?

Stavbo so na hitro začeli rušiti, v Mesarkovem stanovanju so odklopili elektriko in vodo, pa tudi dostop je onemogočen. Ko je njuna hčerka, ki sicer živi v Novem mestu, to videla, je protestirala v imenu staršev in doseгла, da so na občini po hitrem

postopku začeli iskati stanovanje za hišnika Mesarka. Naenkrat je akcija stekla, prej pa „vse tiho je bilo“. Ko sta Mesarkova prišla v Novo mesto, ju je hčerka v imenu občine peljala v hotel Metropol. V ponedeljek sta bila še tam. Prvič v življenju tako rekoč kot „gospoda“ na dopustu.

Primer je pereč, ne samo zavoljo družine Mesarko, ampak tudi glede sredstev združenega dela ki jih je za obnovo doma že tako premalo, pa grede stroški še za hotel. In kaj je z odgovornostjo tistih, ki bi morali pravočasno ukrepati glede stanovanja, pa niso? Zaenkrat se sploh ne ve, kdo je krivec. V ponedeljek opoldne je bilo stanje tako: Mesarko je dobil dvosobno stanovanje na Mestnih njivah. Na hitro ...

R. BAČER

DOBLJEN BOJ S TRIGLAVOM IN VREMENOM – Celih sedem ur je moral 17. julija čakati Iztok Tomazin, 22-letni študent medicine iz Kriz pri Trziču, da se je zboljšalo vreme in se je potem lahko z vrha Triglava s svojim zmajem „Atlas“ pognal v globino. Po polurnem letu je srečno pristal na Krmi in tako je letošnji državni prvak v zmajarstvu „ubral“ še eno lovoriko. (Foto: Pavel Perc)

V jamo po gnilih stopnicah

Zob časa načel les v Kostanjeviški jami – Pripravljeni so načrti za ponovno ureditev jame

Kraško jamo v Kostanjevici so odkrili 1. avgusta 1937 povsem po naključju. Ko se je namreč nad Gorjanci utrgal oblak, je voda vdrla iz jame in ta je dobila prve obiskovalce. Od tedaj je Kostanjeviška jama postala zanimiva za tisoče turistov, ne pa tudi dovolj dostopna.

Ob 700-letnici Kostanjevice je tedanja občina v „dolenjskih Benetkah“ uredila dostop do še nekaterih nedostopnih delov jame z namestitvijo lestev. Novomeški jamarski klub Vinka Paderšiča, ki je pričel leta 1962 organizirati jamarstvo tudi v Kostanjevici, pa je tu ustanovil svojo sekcijo.

Ko so 28. avgusta 1971 jama izročili javnosti kot turistični objekt, je Kostanjeviška jama že premogla lesene stopnice, pode in celo električno razsvetlavo. Stalagmiti in stakaktiti so se prikazali v vsem razkošnem sijaju tudi tistim obiskovalcem, ki si poprej niso upali v jama. Toda zob časa je les načel. Kostanjeviški jamarji, ki jih vodi Martin Boltez, tedensko popravljajo stopnice, toda v gnilem lesu žebej kaj slabo zaleže, zato je jama, dolga 438 metrov, potrebna temeljite obnove.

„Do konca letošnje sezone bo jama še odprta, potem pa jo bomo zaprli. Le skupine po 10 do 15 obiskovalcev lahko varno popeljemo v jama. Že kar nevarnih je 18 metrov stopnic, ki jih je natančno 184,“ pravi Boltez. Predsednik krajevne konference SZDL Jože Javoršek pa pove, da so že pripravljene

načrti za ureditev jame. Najprej bi radi zabetonirali stopnice in nato uredili kapniško dvorano. Za to bi potrebovali novi milijon, seveda pa ne pozabljajo na elektriko, pode in zunanjo ureditev.

Slabo petino potrebnega denarja že imajo, če seveda računamo, da bi blagajno povsem izpraznili in za dejavnost ne bi ostala niti para. Kostanjeviški jamarji so prepričani, da bodo v krški občini našli rešitev, saj že doslej niso zaman potrkali na marsikatera vrata. Le tako pa bodo lahko duri jame spet na široko odprli številnim obiskovalcem, ki jih je bilo samo letos že okoli 4000.

P. R.

NEPRIMERNO VESELJE

Veselje si rado da duška, vendar včasih na povsem neprimeren način. V zadnjem času je bilo po novomeških ulicah kar preveč znamenj takšnih neprimeren veselosti, ki bi jih lahko krstili za primitivizem. Gre za nemarno razbijanje steklenic in drugega po cestah. Konec tedna so steklene črepinje grozile avtomobilskim gumam na Trdinovi cesti pod vrhom hotela Kandija in na Muzejski ulici pri kapiteljski cerkvi, kjer se sploh radi zadržujejo veseli ponočnjaki. Veselja bi jim človek še ne zameril, metanje in razbijanje steklenic pa meji že na kriminal, saj ogroža varnost voznikov pa tudi otrok.

Nežka Rztresen: „V pesmih iščem tolažbo.“

Pesmi, tolažnice v samotni

Nežka Rztresen iz Jankovičev želi izdati tretjo zbirko, a ne najde založnika

Življenje Nežke Rztresen iz Jankovičev pri Adlešičih v Beli krajini je bilo vseskozi posuto z gorjem, žalostjo, trpljenjem. Srečno otroštvo ob ljubeči materi in očetu ji je prekinila vojna. Takrat je izgubila tudi očeta, in ko je že mislila, da je našla srečo ob možu, se je le-ta hudo ponesrečil. Ob bolni materi in možu ter štirih otrocih je iskala tolažbo v pesmih.

Ce vemo, kako težko življenje je spremljalo to 54-letno belokranjsko gospodinjico, je veliko lažje razumeti, zakaj je začela pesniti, predvsem pa, da je s svojimi pesmimi želela dati sebi in sebi enakim življenjsko moč. Vedela je, da lahko le tako premaguje težave, ki jih nikoli ni bilo konca.

Vendar pa je Nežka želela, da bi njene pesmi zares prišle do tistih, ki so jim namenjene. Zato je leta 1973 izdala v samozaložbi pesniško zbirko „V valovih življenja“, pred tremi leti pa drugo, prav tako v samozaložbi, z naslovom „Tiha jesen“. V teh svojih 88 pesmih poje o ljubezni do staršev, otrok, rodne Bele krajine, o svoji mladostni ljubezni ter o naravi. „Te pesmi so nastajale kot vzdihi, solze, kriki, kliči iz samote,“ je v uvodu k drugi zbirki napisala Neža Maurer.

Kljub temu, da ima Nežka danes mirno jesen, da jo obkrožajo hvaležni otroci in kopica vnukov, še vedno pesni. Zvečer, ko je sama ali ko na travniku ob hiši pase čredo ovac, vzame v roke svinčnik in kos papirja, svoja zvesta spremljevalca, in znova nastane nova pesmica. Tako ima danes pripravljeno za objavo zbirko otroških pesmi, posvečeno svojim otrokom in vnukom. Vendar se boji, da bodo te pesmi obležale v predalu njene pisalne mize, saj ne ve, če bo imela dovolj denarja za tretjo izdajo v samozaložbi, založnika pa tudi še ni našla. Toda v življenju, ki ga je Nežka navajena, življenju polnem odrekaj in premagovanj ovir, bo gotovo tudi tokrat našla rešitev. Tako bodo lahko tudi drugi otroci, ne le njeni vnuki, čebljali pesem belokranjske ljudske pesnice.

M. KRUPACNIK

DOMAČI TRN

Ko nam je šlo dobro, je bilo za to veliko zaslužnih. Zdad, ko škriplje, je malo odgovornih.

Hlev pogoltnili plameni

Pri Lončarjevih na Mrzli planini gorelo še tretjič – Gasilci so si sami naredili zajetje

Pregovor pravi, da gre v tretje rado. Pri Francu Lončarju na Mrzli planini so hlev prvič zažgali ustaši med vojno. Gospodar je zatem zgradil bolj zasilno stajo. Tudi to so požrli plameni. Po vojni so se nemalo namučili, da so spravili skupaj toliko lesa za novo poslopje.

Tega so upepelili plameni 20. julija, v noči od torka na sredo. Priletni gospodar je ravno nameraval k počitku, ko so zunaj svignili pla-

meni. Odhitelj je v gospodarsko poslopje. Ogenj je bil močnejši tam, kjer je bila svinjska kuhinja, zgoraj pa priročna delavnica. Htel je, da bi rešil vsaj živino. Na plano je spravil konja, vso goved in večino prašičev. Dvoje lepih, vsakemu so prisodili okrog 150 kg, je ostalo v ognju. Mogočno poslopje, pred vrati hlevov so bili polni štanti pšenice, je ogenj medtem zajel v celoti.

Imelo je kaj goreti. Franc Lončar

je sosedom skrušeno pripovedoval, da ima na podu vse seno; za domov pa je imel spraviti le še štiri voze. Po požaru so kvišku štrlele le zveržene cevi puhalnika. Zgorelo je tudi 5 do 7 kubikov desk.

Med prvimi so prihiteli na pomoč zabukovski gasilci. Kljub pičli opre mi so posredovali samo toliko, da so ogenj pustili njegovi sili. Z malo vode so raje hladili leseno hišno steno. Tudi obe sevniški cisterni nista mogli kaj prida posredovati. Na kraju so sevniški gasilci porabili skoraj vse svoje cevi, da so k požarišču speljali cevovod od studenca. Preden je njihova brigadna imela kaj črpati, so morali strugo za silo zajeziti.

A. ŽELEZNIK

VESELICA NA MALKOVCU

Gasilsko društvo Trzišče prireja v soboto, 31. julija, ob 19. uri veliko vrtno veselico pri vinski kleti na Malkovcu. Igral bo ansambel Henček. Prireditelji obetajo dobro kapljico in jedi na žaru.

OSTALO LE MALO ZIDU – To je ostalo od Lončarjevega gospodarskega poslopja, velikega 18 x 12 metrov. Zanimivo je, kakšno uspešno oviro je za ogenj pomenila plošča nad svinjsko kuhinjo. Gasilci so v njej našli nedotaknjeno košaro, celo moko v papirnati vreči. (Foto: A. Železnik)

NOČ NA KOLPI – Na prostranem travniku ob Kolpi pri Gribljah sta tamkajšnja krajevna skupnost in KUD Niko Zupanič v soboto že tretje leto zapored pripravila zabavno prireditev, veselico po gribeljsko v dobrem pomenu, imenovano „Noč na Kolpi“. Noč na Kolpi vsako leto privabi več tisoč ljudi iz vse Bele krajine, veliko jih pride tudi z druge strani Gorjanec, kjer se vedno v glavnem trmasto in brez domišljije vztrajajo pri tipu gasilske veselice, kakršen se je izoblikoval pred pol stoletja in več. Čeprav so se organizatorji na številnem obisku dobro pripravili – med drugim so spekli 26 odojkov in janjkov – je veselja, dobre hrane in pijače željna množica doobra „izropala“ grmade mesa in polokala potoke pijače. Program je bil sestavljen tako, da je bil zanimiv tudi za mlade obiskovalce, ki so si ga zaradi gneče ogledali „z balkona“. Pa še to: čisti dobiček Gribelji vsako leto namenijo za napredek svojega kraja, letos bo šel za gradnjo večnamenskega doma.

